

2023-2024 оқу жылында ерекше білім беруді қажет ететін (ЕБҚ) оқушылармен жүргізілген жұмыстар

Кіріспе

2023-2024 оқу жылында №98 ЖББМ-де ерекше білім беруді қажет ететін (ЕБҚ) оқушылармен жүйелі түрде психологиялық-педагогикалық жұмыстар жүргізілді. Жұмыстардың негізгі мақсаты – оқушылардың танымдық қабілеттерін дамыту, олардың оқу процесіне бейімделуіне көмек көрсету және эмоционалдық тұрақтылықтарын қалыптастыру.

Оқу жылы барысында 3 оқушы ата-аналарының өтініші бойынша ерекше білім беруді қажет ететін оқушылар тізімінен шығарылды:

- **Абентов Владлен**
- **Еркімбеков Нурмұхамед**
- **Кенжебекова Жания**

Педагог-психологтің 2023-2024 оқу жылында жүргізілген жұмысы

2023-2024 оқу жылында мектепшілік есепте тұрған оқушылармен жоспарлы психологиялық түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді. Жұмыстар оқушылардың психоэмоционалдық жағдайын тұрақтандыруға, танымдық қабілеттерін дамытуға және мектепке бейімделуіне бағытталды.

Оқушылармен жүргізілген жеке жұмыстар

1. Алексюк Дмитрий (7 «В» сынып)
Жүргізілген жұмыстар:

- Танымдық процестерді дамытуға арналған жаттығулар.

- Эмоциялық тұрақтылықты арттыруға бағытталған психологиялық тренингтер.
 - Әлеуметтік қарым-қатынас дағдыларын жақсарту бойынша жұмыс.**Нәтиже:** Оқушының сабақ үлгерімі жақсарып, өзіне деген сенімділігі артты.

2. Аманкүл Әділет (6 «Г» сынып)
Жүргізілген жұмыстар:

- Логопедиялық жаттығулар арқылы сөйлеу дағдыларын дамыту.
 - Ойлау, есте сақтау және зейінді шоғырландыру бойынша тапсырмалар.
 - Эмоционалдық тұрақтылықты қалыптастыруға бағытталған тренингтер.
- Нәтиже:**
- Оқушының сөйлеу белсенділігі артты, оқу тапсырмаларын орындау қабілеті жақсарды.

3. Сидорова Диана (7 «Г» сынып)
Жүргізілген жұмыстар:

- Танымдық процестерді дамыту әдістері қолданылды.
- Стрессті басқару және өзін-өзі реттеу бойынша жаттығулар жүргізілді.
 - Мотивацияны арттыруға арналған жеке кеңестер берілді.

Нәтиже: Оқушы өзін-өзі басқару дағдыларын жақсартып, оқу үлгерімі тұрақталды.

4. Шукуров Амир (3 «Г» сынып)
Жүргізілген жұмыстар:

- Оқу мен жазу дағдыларын дамытуға арналған логопедиялық түзету сабақтары.
 - Ойын элементтерін қолдану арқылы сөйлеу дағдыларын дамыту.
 - Танымдық процестерді белсендіруге арналған нейропсихологиялық әдістер.
- Нәтиже:**
- Оқушының оқу мен жазу қабілеті жақсарып, мектепке бейімделуі артты.

		<p>5. Мейрамұлы Карим (2 «Д» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Есте сақтау, зейін мен логикалық ойлауды дамытуға бағытталған түзету сабақтары. • Психоэмоционалды жағдайын тұрақтандыруға арналған жаттығулар. • Оқу процесіне оңтайлы бейімделуі үшін педагогтармен бірлескен жұмыс. <p>Нәтиже: Оқушының сабақ үлгерімі жақсарып, қарым-қатынас жасау қабілеті артты.</p> <p>6. Зейнолави Шамиль (2 «Д» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Эмоциялық тұрақтылықты арттыруға бағытталған психологиялық тренингтер. <ul style="list-style-type: none"> • Артикуляциялық аппаратты дамытуға арналған жаттығулар. • Топтық тренингтер арқылы әлеуметтік бейімделуді жақсарту. <p>Нәтиже: Оқушының қарым-қатынас жасау дағдылары жақсарып, мінез-құлқы тұрақтанды.</p> <p>7. Ульяничев Станислав (5 «В» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Агрессияны басқару және өзін-өзі реттеу бойынша жеке психологиялық кеңестер. • Мінез-құлықты тұрақтандыруға бағытталған психологиялық тренингтер. • Педагогтармен бірлескен жұмыс арқылы оқыту стратегияларын бейімдеу. <p>Нәтиже: Оқушы тәртібі тұрақтанып, мектепке деген қызығушылығы артты.</p> <p>8. Байділда Бақыт (3 «Д» сынып)</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Диагноз: Фонетикалық-фонематикалық сөйлеу дамуының бұзылуы.</p> <p>Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none">• Сөйлеудағдыларындамытуғабағытталғанлогопедиялықтүзетусабақтары.• Дыбыстардыдұрысайтуғаүйретугеарналғанартикуляциялықжаттығулар.• Қарым-қатынасжасаудағдыларынжетілдірумақсатындаойынәдістерінқолдану. <p>Нәтиже:Оқушыныңсөйлеудағдыларыжақсарып, мектептегіқарым-қатынасыөзгерістергеұшырады.</p> <p>Қорытынды</p> <p>2023-2024 оқу жылында мектепшілік есепте тұрған оқушылармен кешенді психологиялық жұмыстар жүргізілді. Әр оқушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетілді. Оқушылардың эмоционалды тұрақтылығы артып, танымдық процестері жақсарды.</p> <p>Ұсыныстар:</p> <ul style="list-style-type: none">• Әрі қарай оқушылардың даму динамикасын бақылау.• Ата-аналармен және мұғалімдермен тығыз қарым-қатынасты жалғастыру.• Оқушылардың психологиялық жағдайын жақсарту мақсатын да қосымша тренингтер ұйымдастыру.• Жеке және топтық түзету сабақтарын жалғастыру. <p>Педагог-психологтің 2024-2025 оқу жылында жүргізілген жұмысы</p> <p>Кіріспе</p> <p>2024-2025 оқу жылында мектепшілік есепте тұрған ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕБҚ) оқушылармен психологиялық түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді. Бұл жұмыстардың мақсаты – оқушылардың танымдық қабілеттерін дамыту, эмоционалдық</p>	
--	--	---	--

		<p>тұрақтылығын арттыру және әлеуметтік ортаға бейімделуіне көмектесу.</p> <p>Оқушылар құрамы</p> <ul style="list-style-type: none"> Оқушыларының санында ЕБҚ санатына жататын оқушылардың саны – 16. Жылы ішінде 2 жаңа оқушы (Өмірхан Ислам және Қонысбай Ибрахим) қосылды. <ul style="list-style-type: none"> 1 оқушы (Алексей Дмитрий) ЕБҚ тізімінен шығарылды. Қазіргі таңда ЕБҚ санатына жататын оқушылар саны – 17. <p>Психологиялық жұмыстардың негізгі бағыттары</p> <p>Диагностикалық жұмыс</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқушылардың зияткерлік және эмоционалды даму деңгейін анықтау мақсатында психодиагностикалық әдістемелер қолданылды. Зейін, есте сақтау, ойлау, сөйлеу және мінез-құлық ерекшеліктері зерттелді. <p>Коррекциялық-дамыту жұмыстары</p> <ol style="list-style-type: none"> Танымдық процестерді дамытуға арналған ойындармен жаттығулар ұйымдастырылды. Қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру үшін арнайы сабақтар өткізілді. Қиындықтары бар оқушыларға жеке және топтық түрде сабақтары жүргізілді. <p>Консультациялық жұмыс</p> <ol style="list-style-type: none"> Ата-аналармен жеке кездесулер өткізіліп, баланың даму ерекшеліктері мен қажетті қолдау түрлері түсіндірілді. Мұғалімдерге оқушылардың оқу процесіне бейімделуіне көмектесу мақсатында кеңестер берілді. 		
--	--	---	--	--

		<p>Психологиялық қолдау</p> <p>1. Эмоционалды тұрақтылықты қалыптастыруға арналған тренингтер жүргізілді.</p> <p>2. Өзін-өзі реттеуде дағдыларын дамытуға бағытталған әдістер қолданылды.</p> <p>Оқушылармен жеке жүргізілген жұмыстар туралы есеп</p> <p>1. Аманкүл Әділет (7 «Г» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Когнитивтік қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулар. • Ойлау, есте сақтау және сөйлеу дағдыларын жетілдіру. • Эмоционалды тұрақтылық пен өзін-өзі бағалауды дамыту. <p>Нәтиже: Сөйлеу белсенділігі артып, оқу тапсырмаларын орындау қабілеті жақсарды.</p> <p>2. Сидорова Диана (8 «Г» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Танымдық процестерді дамытуға арналған психокоррекциялық әдістер. • Эмоционалды жағдайды реттеу мақсатында релаксациялық жаттығулар. • Өзін-өзі реттеу және мотивацияны арттыруға бағытталған жеке кеңестер. <p>Нәтиже: Эмоцияларын жақсырақ басқарып, оқу мотивациясы артты.</p> <p>3. Шукуров Амир (4 «Г» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Логопедиялық жаттығулар. • Нейропсихологиялық әдістер. <ul style="list-style-type: none"> • Сөйлеу дағдыларын жақсарту мақсатында жаттығулар. Нәтиже: Оқу мен жазу 		
--	--	--	--	--

		<p>дағдылары жақсарып, мектепке деген ынтасы артты.</p> <p>4. Мейрамұлы Карим (3 «Д» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Есте сақтау, зейін және логикалық ойлауды дамыту. • Психоэмоционалды тұрақтандыру жаттығулары. • Педагогтармен бірлескен бейімдеу жұмыстары. Нәтиже: Оқу үлгерімі жақсарып, мінез-құлқы тұрақтанды. <p>5. Зейнолави Шамиль (3 «Д» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Эмоционалды реттеуге арналған жаттығулар. <ul style="list-style-type: none"> • Логопедиялық сабақтар. • Әлеуметтік бейімделу мақсатындағы топтық тренингтер. Нәтиже: Мінез-құлқы тұрақтанып, қарым-қатынас жасау қабілеті жақсарды. <p>6. Ульяничев Станислав (6 «В» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Агрессияны басқару және әлеуметтік дағдыларды дамыту. <ul style="list-style-type: none"> • Мінез-құлқын тұрақтандыру тренингтері. • Ата-аналармен және мұғалімдермен жұмыс. Нәтиже: Өзін-өзі реттеу дағдылары жақсарып, мектепке деген ынтасы артты. <p>7. Байділда Бақыт (4 «Д» сынып) Жүргізілген жұмыстар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сөйлеу дағдыларын жетілдіру сабақтары. • Артикуляциялық аппаратты дамыту. 		
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">Дыбыстарды дұрыс айтуға машықтандыру. Нәтиже: Сөйлеу дағдылары жақсарып, мектептегі қарым-қатынасында оң өзгерістер байқалды. <p>Қорытынды және ұсыныстар</p> <p>Психологиялық жұмыстардың тиімділігіне байланысты келесі ұсыныстар беріледі:</p> <ul style="list-style-type: none">Оқушылардың даму динамикасын бақылауды жалғастыру.<ul style="list-style-type: none">Ата-аналармен тығыз байланыста жұмыс істеу.Психологиялық тренингтерді әрі қарай жалғастыру.Мұғалімдерге оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқыту тәсілдерін бейімдеуге ұсыныстар беру. <p>Бұл есеп ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылармен жүргізілген психологиялық жұмыстың негізгі нәтижелерін көрсетеді және болашақта атқарылатын жұмыстардың бағыттарын айқындайды.</p> <p>2022-2023 оқу жылы бойынша логопедиялық тізімде тұрған оқушылармен жүргізілген жұмысы</p> <p>Оқушыларды тексеру нәтижесінде биылғы оқу жылында ерекше білімді қажет ететін ПМПК тұжырымдамасымен бақылау жұмыстары бойынша 13 бала тіркеуге алынды. Әр оқушыны жеке тексеріп, тіркеу журналына алынып жұмыс кестеге сай жоспары құрылып, түзету сабақтары жүргізілуде. Түзету сабағы аптасына 2 рет сөйлеу тілінде кемістігі бар оқушылармен жеке және топтық сабақтар жүргізілуде. Оқушылардың барлығына сөйлеу картасы толтырылған. Ата-аналарымен келісімшарт толтырылып, балаларының сабаққа қатысуына келісімдері берілген. Сынып жетекшісі, ата-аналармен тығыз байланыста жұмыс істелуде.</p> <p>Логопед – мұғалімнің түзете – дамыту жұмысы төмендегідей кезеңдермен жүргізілуде:</p>	
--	---	--

		<p>1. Диагностикалық кезеңі:</p> <p>1. оқушының психо-физиологиялық қалпын үнемі және жан-жақты зерттеу.</p> <p>2. сөйлеу тілі бұзылыстарының әр түрлі деңгей формаларын зерттеу.</p> <p>3. таным әрекеттерінің бұзылу белгілерін, деңгейін анықтау.</p> <p>2. Коррекциялық дамыту кезеңі:</p> <p>1. оқушының даму қалпын ескере отырып қадамдылық бағытта оқыту процессін жүргізу.</p> <p>2. түзете – дамыту жұмыстарына ата – аналарды енгізу, тығыз байланыста болу.</p> <p>3. жасына сәйкес танымдық әрекеттерін дамыту.</p> <p>4. оқушының сақталған компенсаторлық мүмкіншіліктерін зерттеп, анықтап, ескере отырып «Жеке Дамыту Бағдарламасын» құру.</p> <p>3. Тәрбиелеу кезеңі:</p> <p>Оқушының мектепте ұжым сыныптас достарымен, отбасындағы, қоғамдық орындардағы мінез-құлқын, жеке тұлғаның қоршаған ортада өзін-өзі ұстауға, жаңа ортаға үйренуіне қажетті жағымды қасиеттерін тәрбиелеу.</p> <p>Сөйлеу тіліндегі бұзылыстар түрі, құрылымы мен деңгейі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 - ротацизм - 8 - сигматизм - 1 - бала – тұтықпа <p>Оқушылардың сөйлеу тілі бұзылыстарын артикуляциялық жаттығулар, тапсырмалар, логомассаж арқылы түзету сабақтарда жүргізілуде. Логопедиялық түзету сабақтарының</p>		
--	--	--	--	--

		<p>мақсаты: сөйлеу тілі бұзылған бастауыш сынып оқушыларын анықтап, диагностикалық бақылау жүргізу арқылы білім беру және түзету жұмыстарын жүргізу.</p> <p>Сөйлеу тілі бұзылған оқушыларға жеке және топтық сабақ кестелері, сабақ жоспарлары құрылды.</p> <p>Сөйлеу тілі бұзылған оқушыларға сабақ жоспарлары даму қабілетіне қарай бағытталып құрылды.</p> <p>Жалпы тілінің дамымауының әртүрлі деңгейіне байланысты құрылған жеке дамыту бағдарламасы бойынша қойылған төмендегідей мақсат- міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none">- сөйлеу тілінің түсінуін қалыптастыру;- енжар және белсенді сөздік қорларын дамыту;- белсенді сөйлеу тіліне ынталандыру дамыту;- байланыстырып сөйлеу тілдерін дамыту, заттық және сюжеттік суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер құрауға ынталандыру;- артикуляциялық аппараттың икемдігін арттыру, қалыптаспаған дыбыстарды қоюға арнайы жаттығулар қатарын үйрету;- сөйлеу тіліндегі қалыптасқан дыбыстарды толық анықтап, дыбыстарды қою және бекіту жұмыстарын жүргізу;- сөйлеу тілінің лексикалық–грамматикалық құрылымын дұрыс қалыптастыру;- фонематикалық қабылдау, есте сақтау, сараптау және талдау анализ синтез жүргізу; <p>Түзету сабақтарының нәтижесінде, балалар алғашқыға қарағанда берілген тапсырмаларды түсініп орындау, өз бетімен орындау, артикуляциялық жаттығуларды</p>		
--	--	--	--	--

игеріп, сөздік қорларын жаңа сөздерімен толықтыру, кеңейту сияқты жетістіктерге қол жеткізуге.

Дислалия бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді:
Фонетикалық есту қабілетін дамыту үшін лексикалық тақырыптары мен дыбыстар дағдыларына байланыстырып айтылуы бойынша ерекшеліктерімен таныстырылды.

		<p>Оқушылар тілдік емес дыбыстардан әуенді ойыншықтар, тұрмыстық шулар дыбыстарын ажыратып үйренді.</p> <p>Белсенді еліктеп сөйлеу әрекетін дамыту жұмыстары жүргізілуде сөйлеу тілінің белсенді сөздік қорын дамыту үшін арнайы сұрақтармен байланыстырып сөздік қорлары кеңейуде. Сөйлеу тілінде «етістіктер», «есімдіктер», «зат есім», «сын есім», «есімшелерді» дұрыс қолданып үйренуде. Сөйлеу тілінің қарым – қатынастық сөздік қорын дамытуға «Бауырсақ», «Шалқан» ертегілерінің кейіпкерлеріне бөлініп, дауыс ырғағын өзгертіп үйренді. Сюжетті суреттер бойынша екі, үш құрылымды сөйлем құрап, үш – төрт сериялы сюжетті суреттерден әңгіме құрастырады. Дыбыстану қатарына келетін болсақ дауысты дыбыстар қатарын дұрыс айтылуын қадағаланып, «еріндік» [П], [Б], «бұғақтық» [Қ], [Ғ], «ызың» [Ш],[Ж], «ысқырық»[С], [З] дыбыстарына түзету жұмыстары жүргізілді. Артикуляциялық аппараттың қимыл-қозғалысын ескере отырып, балаға логопедиялық емдік-уқалау жасалды.</p>		
--	--	--	--	--

Ротацизм бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді: жоғарыда айтылған логопедиялық түзете-дамыту жұмыстары толығымен қамтылып жатыр. Сөйлеу тілінің түсінуін дамытуға арнайы лексикалық тақырыптар алынды «Мектеп құралдары», «Жабайы аңдар» «Қыстайтын құстар», «Жәндіктер», «Тәуелсіздік күні», «Қанша мемлекеттік қор бар?», «Жыл мезгілдері» т.б. Бала тұрмыстық шуларды және жануарлардың дыбыстарын ажыратуға арналған жұмыс жүргізілді. Бет бұлшықеттеріне арналған емдік уқалау жоспарланып, жасалды. Артикуляциялық аппараттың қимыл-қозғалысын дамытуда бала мимикалық, ерінге және тілге арналған жаттығуларды жасап үйренуде. Сонымен бірге дыбыстар қатары аныкталып, оларды қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар қатарын игерді. «Р» дыбысын қою барысында тілдің алдыңғы бөлігін альвеолаға тигізу, ажырату жүзеге асады. Кішкене шар тәрізді зондтың орнына мақта таяқшаларын немесе саусағын пайдалануға болады. Алдымен саусақты логопедтің өзі қозғайды, кейін бала өздігінен жасайды. Жаттығу кезінде тілдің тиісті орынға оралуын, тіл мен альвеол арасында тар саңылау болуын бақылап отыру керек. Ақырында тілдің өздігінен тербелуіне альвеолдық Т немесе Д дыбыстарын фрикативтік Р дыбысымен тіркестірудің көмегі көп /др, ддр, тр, ттр/. Бастапқы тілдің ұшы ғана

тербелетін, тербеліс секундына 20 ретке жететін «ұсақ діріл» болып, қалыптастырылды. Саусақтарының қимыл-қозғалыстарын дамыту мақсатында жаттығулар, ұсақ заттармен жұмыс, қарындашпен жұмыс түрлері кеңінен жүргізілді.

Тұтықпа бұзылыстары бар баламен келесі жұмыстар жүргізілді: Тұтықпасы бар және риолалик балалармен көбінесе сабақта тренингтер жүргізіп , рефлексия жасап тұлға туралы жалпы түсінік берілді, «Мен кімін?» деген тақырыпта шығарма жазылды. Тұтықпасы бар балалармен сабақ барысында дұрыс тыныс алу, дем алу жаттығулары жасалды. Мысалы, «Көбелек ұшыру», «Мақта ұшыру», «Кеме», «Ат қалай шабады»

		<p>ойыны, артикуляциялық жаттығулар жүргізілді.</p> <p>Түзету коррекциялық сабақтың барысында оқушылар дұрыс тыныс алуға, сөздің грамматикалық құрлымын түсінуге, сөз бен сөзді , сөйлем мен сөйлемді байланыстыруға (ЖТК бар бала) үйренді. Ал тұтықпасы бар оқушылардың сөйлеу кезіндегі тұтығулары бәсеңдеген, тек қобалжыса, асықса ғана тұтығып қалады.</p> <p>Бірінші жарты жылдық қорытындысы бойынша логопункте тіркелген, оқушылардың жалпы саны- 105, олардың ішінде сөйлеу тілі түзетілген логопедтің көмегін қажет етпейтін оқушылар саны – 11, ал сөйлеу тілі бастапқыға қарағанда жақсарған бірақ әлі де логопедтің қадағалауын қажет ететін оқушылар саны - 4. Ал тізімде тұрған қалған оқушылармен түзету сабақтары келесі ІІ жарты жылдықта жалғастырылады.</p> <p>Логопедиялық құжаттар және оны жүргізу логопед-мұғаліммен өткізілетін түзету-дамыту үрдісін белгілеу үшін келесі құжаттар жүргізілуі керек:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопедиялық пунктте қабылданған оқушылардың логопедиялық сабаққа қатысу журнал. 2. Оқушылардың ауызша және жазбаша тілін зерттеу журналы. 3. Оқушылардың ауызша және жазбаша тілін зерттеудің жалпы сөйлеу картасы . 4. Оқу жылына арналған әдістемелік жұмыстың жалпы жоспары. 5. Жұмыстың тақырыптық жоспары (оқу жылына оқушылардың әр тобына) 6. Жұмыстың күнделікті жоспар-конспектілері (оқушылардың әр тобына). 7. Оқушылардың жұмыс дәптері. 8. Дыбысты айтуды түзету бойынша жеке сабақтарға арналған дәптер- күнделіктер (оқушыларда болады). 9. Директормен бекітілген логопедиялық сабақтар кестесі. 10. Логопедиялық кабинеттің төлқұжаты. 11. Өткізілген жұмыс жайлы есеп. 12. Нормативтік құжаттар және ақпараттық – әдістемелік хаттар, ұсыныстар. 13. Оқу жылының басына “Логопункт жұмысын ұйымдастыру туралы” 		
--	--	--	--	--

Логопед пунктіне ауызша және жазбаша сөйлеуде тіл мүкістігі бар (тілдің жалпы дамымауы, фонетико-фонематикалық дамудың жетіспеушілігі, оқу мен жазудың бұзылуы, тұтығу, сөйлеудің айту тұрғысынан бұзылуы (дислалия, дизартрия, ринолалия) бойынша оқушылар есепке алынды.

Сөйлеуде бұзушылықтары бар балаларды анықтау және логопед пунктіне есепке алу жыл бойы жүргізіледі. Мамыр айының соңғы екі аптасында оқушыларға тексеру жүргізіледі. Топтық (топтамалық) сабақтар логопед жұмысын ұйымдастырудың негізгі формасы болып табылады. Оқушылар топтарға жас ерекшеліктеріне және сөйлеу бұзушылықтарына қарай іріктелініп алынады. Әр түрлі жарыстар ұйымдастыру. Оқушыларды төмендегідей жағдайда топтарға жинақтауға болады:

1) жалпы тіл дамуының жетіспеушілі (ЖТЖ)	2)
оқу мен жазудың бұзылысы	3)
фонетико-фонематикалық дамудың жетіспеушілігі(ФФД)	4)
фонетико-фонематикалық дамудың жетіспеушілігінен оқу мен жазудың бұзылуы	
5) дыбыстарды анық айта алмау.	

Міндеттер:

Фонематикалық есту қабілеттерін дамыту, дыбыстық талдау жасай білуге бейімдеу.

Лексико-грамматикалық санаттарын жетілдіру.

Алынған сөздің дыбыстық белсенділігін айқындау.

Сөздік қорын байыту және айқындау.

Арнайы үлгі бойынша сөйлем құрау қабілетін дамыту.

Ұжымдық жұмыс істеу қабілетін дамыту.

Сөйлеген сөздерін өзі қадағалауға тәрбиелеу.

Логопед маманның сабақтары оқудан бос уақытта өткізіледі немесе «Тіл дамыту және сауаттануға дайындық», сабақтары кезінде өткізіледі. Тіл кемістігі бар балаларды есептен шығару жыл бойы жүргізіледі (тіл дамуының жетіспеушілігі жойылған жағдайда). Егер баланың психофизикалық жағдайын анықтау қажеттілігі туындаса, логопед ата-анасының (заңды өкілдерінің) келісімімен дәрігер-мамандарға (невропатолог, психиатр, оталаринголог) немесе ПМПК-ға жібереді.

Логопедтік сабақтардың қорытындысы тіл картасында көрсетіледі және педагогтардың, сынып жетекшісінің, ата-аналар (заңды өкілдер) назарына жеткізіліп тұрады. Балалардың логопед пунктіндегі сабақтарға қатысу жауапкершілігі логопед-маманға, білім беру мекемесінің педагогтарына және ата-аналарға (заңды өкілдеріне) жүктеледі, және тығыз байланыста болады.

2023-2024 оқу жылы бойынша логопедтің тізімінде тұрған оқушылармен жүргізілген жұмысы

Оқушыларды тексеру нәтижесінде биылғы оқу жылында ерекше білімді қажет ететін ПМПК тұжырымдамасымен бақылау жұмыстары бойынша 15 оқушы тіркеуге алынды, соның ішінде 2 оқушы ОПМПК-дан тексеруден өтіп, мамандар қорытындысы бойынша логопедиялық сабақтан босатылды. Әр оқушыны жеке тексеріп, тіркеу журналына алынып жұмыс кестесіне сай жоспар құрылып, түзету сабақтары жүргізілуде. Оқушылардың барлығына сөйлеу картасы толтырылған. Ата-аналарымен келісімшарт толтырылып, балаларының сабаққа қатысуына келісімдері берілген. Сынып жетекшілермен және ата-аналармен тығыз байланыста жұмыс істелуде. Жұмыс жүргізілген оқушылар тізімі

Аты-жөні	Туған күні, жылы	сынып
Аманкул Адилет	31.08.2011	6 «Г»

Абентов Владлен	12.12.2011	6 «В»
Алексюк Дмитрий	25.12.2010	7 «В»
Атан Архат	07.02.2011	7 «Б»
Илгар Назар	20.06.2013	4 «Г»
Мейрамулы Карим	10.05.2015	2 «Д»
Сидорова Диана	12.06.2010	7 «Г»
Ульяничев Станислав	31.12.2011	5 «В»
Штерцер Сергей	27.08.2012	5 «Д»
Шукуров Амир	16.07.2014	3 «Г»
Шукуров Акбар	06.12.2011	6 «Г»
Зеиналови Шамиль	26.07.2015	2 «Д»
Еркимбеков Нұрмұхамет	13.09.2012	5 «А»

Логопедтің түзете-дамыту жұмысы төмендегідей кезеңдермен жүргізілуде:

1. Диагностикалық кезең:

1. баланың психо-физиологиялық қалпын үнемі және жан-жақты зерттеу.
2. сөйлеу тілі бұзылыстарының әр түрлі деңгей формаларын зерттеу.
3. таным әрекеттерінің бұзылу белгілерін, деңгейін анықтау.

2. Коррекциялық дамыту кезеңі:

1. баланың даму қалыпын ескере отырып қадамдылық бағытта оқыту процессін жүргізу.
2. түзете – дамыту жұмыстарына ата – аналарды енгізу, тығыз байланыста болу.

		<p>3. әр жас кезеңіне сәйкес танымдық әрекеттерін дамыту.</p> <p>4. баланың сақталған компенсаторлық мүмкіншіліктерін зерттеп, анықтап, ескере отырып «Жеке Дамыту Бағдарламасын» құру.</p> <p>3. Тәрбиелеу кезеңі:</p> <p>Баланың отбасындағы, қоғамдық орындардағы мінез-құлқын, жеке тұлғаның қоршаған ортада өзін-өзі ұстауға, жаңа ортаға үйренуіне қажетті жағымды қасиеттерін тәрбиелеу.</p> <p>Оқушылардың жеке және жас ерекшеліктеріне байланысты құрылған жеке дамыту бағдарламасы бойынша қойылған төмендегідей мақсат- міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сөйлеу тілінің түсінуін қалыптастыру; - енжар және белсенді сөздік қорларын дамыту; - белсенді сөйлеу тіліне ынталандыру дамыту; - байланыстырып сөйлеу тілдерін дамыту, заттық және сюжеттік суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер құрауға ынталандыру; - артикуляциялық аппараттың икемдігін арттыру, қалыптаспаған дыбыстарды қоюға арнайы жаттығулар қатарын үйрету; - сөйлеу тіліндегі қалыптасқан дыбыстарды толық анықтап, дыбыстарды қою және бекіту жұмыстарын жүргізу; - сөйлеу тілінің лексикалық–грамматикалық құрылымын дұрыс қалыптастыру; - фонематикалық қабылдау, есте сақтау, сараптау және талдау анализ синтез жүргізу; <p>Түзету сабақтарының нәтижесінде, балалар алғашқыға қарағанда берілген</p>		
--	--	---	--	--

тапсырмаларды түсініп орындау, өз бетімен орындау, артикуляциялық жаттығуларды игеріп, сөздік қорларын жаңа сөздерімен толықтыру, кеңейту сияқты жетістіктерге қол жеткізуде.

Баланың сөйлеу тілін бұзылуын әртүрлі жаттығулар арқылы түзету жұмыстары логопедиялық сабақтарда жүргізілді.

Сөйлеу тілі бұзылған оқушыларға сабақ жоспарлары баланың даму қабілетіне қарай бағытталып құрылды.

Дислалия бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді:
Фонетикалық есту қабілетін дамыту үшін лексикалық тақырыптары мен дыбыстар дағдыларына байланыстырып айтылуы бойынша ерекшеліктерімен таныстырылды.
Оқушылар тілдік емес дыбыстардан әуенді ойыншықтар, тұрмыстық шулар дыбыстарын ажыратып үйренді.

Белсенді еліктеп сөйлеу әрекетін дамыту жұмыстары жүргізілуде сөйлеу тілінің белсенді сөздік қорын дамыту үшін арнайы сұрақтармен байланыстырып сөздік қорлары кеңейуде. Сөйлеу тілінде «етістіктер», «есімдіктер», «зат есім», «сын есім», «есімшелерді» дұрыс қолданып үйренуде. Сөйлеу тілінің қарым – қатынастық сөздік қорын дамытуға «Бауырсақ», «Шалқан» ертегілерінің кейіпкерлеріне бөлініп, дауыс ырғағын өзгертіп үйренді. Сюжетті суреттер бойынша екі, үш құрылымды сөйлем құрап, үш – төрт сериялы сюжетті суреттерден әңгіме құрастырады. Дыбыстану қатарына келетін болсақ дауысты дыбыстар қатарын дұрыс айтылуын қадағаланып, «еріндік» [П], [Б], «бұғақтық» [Қ], [Ғ], «ызың» [Ш],[Ж], «ысқырық»[С], [З] дыбыстарына түзету жұмыстары жүргізілді. Артикуляциялық аппараттың қимыл-қозғалысын ескере отырып, балаға логопедиялық емдік-уқалау жасалды.

Ротацизм бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді: жоғарыда

айтылған логопедиялық түзете-дамыту жұмыстары толығымен қамтылып жатыр. Сөйлеу тілінің түсінуін дамытуға арнайы лексикалық тақырыптар алынды «Мектеп құралдары», «Жабайы аңдар» «Қыстайтын құстар», «Жәндіктер», «Тәуелсіздік күні», «Қанша мемлекеттік қор бар?», «Жыл мезгілдері» т.б. Бала тұрмыстық шуларды және жануарлардың дыбыстарын ажыратуға арналған жұмыс жүргізілді. Бет бұлшықеттеріне арналған емдік уқалау жоспарланып, жасалды. Артикуляциялық аппараттың қимыл-қозғалысын дамытуда бала мимикалық, ерінге және тілге арналған жаттығуларды жасап үйренуде. Сонымен бірге дыбыстар қатары аныкталып, оларды қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар қатарын игерді. «Р» дыбысын қою барысында тілдің алдыңғы бөлігін альвеолаға тигізу, ажырату жүзеге асады. Кішкене шар тәрізді зондтың орнына мақта таяқшаларын немесе саусағын пайдалануға болады. Алдымен саусақты логопедтің өзі қозғайды, кейін бала өздігінен жасайды. Жаттығу кезінде тілдің тиісті орынға оралуын, тіл мен альвеол арасында тар саңылау болуын бақылап отыру керек. Ақырында тілдің өздігінен тербелуіне альвеолдық Т немесе Д дыбыстарын фрикативтік Р дыбысымен тіркестірудің көмегі көп /др, ддр, тр, ттр/.

Бастапқы тілдің ұшы ғана тербелетін, тербеліс секундына 20 ретке жететін «ұсақ діріл» болып, қалыптастырылды.

Саусақтарының қимыл-қозғалыстарын дамыту мақсатында жаттығулар, ұсақ заттармен жұмыс, қарындашпен жұмыс түрлері кеңінен жүргізілді.

Лабдацизм бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді: тілдің икемсіздігіне байланысты артикуляциялық жаттығулар қатары жасалды. Ол тілдің «қазықша» қалпын жасауға, оны жоғары күрек тіске тіреуге, бүйірден ауа жолын ашуға бағытталуға көмек берді. Артикуляциялық жаттығулар тілді кезекпен жалпайту немесе жіңішкерту, «күректей», «қазықтай» ұшымен төменгі, жоғарғы еріндерге тигізу, айналдыра жалау, тіс пен ерін арасын жалау, тілді тіс пен ерін арасында, жоғары-төмен жүгірту, тілді оң, сол ұрттарға кезек тигізіп ұстап үйренді.

Оқушыларға жыл бойы коррекциялық сабақ өткізілді. Коррекциялық сабақ кестесіне сай тізімде тұрған оқушыларға жеке дамыту бағдарламасы құрылып сол бойынша аптасына екі рет жекелей сабақтар жүргізілді.

Жеке дамыту бағдарламасында көрсетілгендей бұл оқушылармен түзету жұмыстары келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

I. Сөйлеу мүшелерінің қозғалысын дамыту:

- статикалық және динамикалық артикуляциялық жаттығуларды логопед үлгісі бойынша және өз бетімен орындауға үйрету;

II. Тұлғаның жеке психикалық даму деңгейімен жұмыс:

- оқу процессінде өзін-өзі емін-еркін ұстауға дағдыландыру;

III. Физиологиялық дұрыс тыныс алу дағдысын қалыптастыру:

- дұрыс тыныс алу дағдысын қалыптастыру, яғни сөйлегенде дем шығарған кезде сөйлеу керектігін түсіндіру;
 - ауыздық тыныс шығаруын дамыту;
 - бір тыныста буындар, сөздер, сөйлемдер қатарын айтуға үйрету;
 - жекелеген мұрынмен және ауызбен тыныс алуды қалыптастыру;
 - тыныс жаттығуларын орындауға үйрету;
- бір тыныста дауыс күшін әлсізден қаттыға және керісінше өзгертуге үйрету;

VI. Логоритмика :

- Саусақ жаттығуларын өлең жолдарыарқылы байланыстырып орындату;
 - қимылды әуендерді қайталау;
 - әуенді ритмиканы қажет дыбысты бекітуге қолдану .

2024-2025 оқу жылы 1-жарты жылдық бойынша мектеп логопедінің атқарған жұмысы

2024-2025 жылында мектепте инклюзивті білім беру аясында логопедтік қолдау қажет ететін оқушылармен кешенді түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді. Оқушылардың сөйлеу, оқу, жазу дағдыларын дамыту, артикуляциялық аппаратын жетілдіру, сөздік қорын кеңейту және байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру басты мақсат ретінде қойылды.

Оқушылар арасында сөйлеу тілінің жалпы дамымауы , фонетико-фонематикалық жетілмеу, ринология, дизартрия сияқты бұзылыстар анықталды. Осыған байланысты

артикуляциялық гимнастика, дыбыстарды қою және автоматтандыру жаттығулары, тыныс алуын дамыту бойынша жұмыстар жүргізілді. Дыбыстарды дұрыс айтуға және сөйлем құруға бағытталған жаттығулар жүйелі түрде орындалды.

Дисграфия және дислексия белгілері байқалған оқушылармен арнайы түзету сабақтары өткізілді. Әріптерді ажырату, буындап оқу, мағынаны түсіну бойынша жаттығулар жасалды. Жазу барысында сөздерді дұрыс құрастыру, әріптік және дыбыстық талдау жасауға бағытталған тапсырмалар орындалды. Түзету жұмыстарының нәтижесінде кейбір оқушыларда оқу және жазу дағдыларын меңгеруде оң өзгерістер байқалды.

Логопедиялық тізімге алынған ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жүргізілген жеке жұмыстар:

1.Штерцер Сергей

Жүргізілген жұмыс: Сергей танымдық процестерді дамытуда қиындықтарға тап болады. Оған сөйлеу дағдыларын қалыптастыру үшін лексикалық және грамматикалық құрылымдарды меңгеруге бағытталған жаттығулар жүргізілді. Оқу барысында қарапайым мәтіндерді түсіну мен мағыналық талдау жұмыстары атқарылды. Сонымен қатар, зейін мен есте сақтау қабілетін жетілдіруге бағытталған ойын элементтері енгізілді. Қазіргі таңда байланыстырып сөйлеуі жақсарып, жаңа сөздерді меңгеру қабілеті артты.

2. Байділда Бақыт

Жүргізілген жұмыс: Бақыт сөйлеу және түсіну дағдыларын дамытуда қиындық көреді. Логопедтік сабақтар барысында артикуляциялық аппаратты жаттықтыру, дұрыс дыбыстау және сөйлем құрастыру дағдыларын жетілдіру жұмыстары жүргізілді. Сонымен қатар, зейін мен есте сақтау қабілеттерін дамытуға бағытталған арнайы тапсырмалар қолданылды. Сабақтар нәтижесінде Бақыт кейбір дыбыстарды дұрыс айтуға үйреніп, фразалық сөйлеуді жетілдіруде ілгерілеу байқалды.

		<p style="text-align: center;">3. Атан Архат</p> <p>Жүргізілген жұмыс: Архаттың көру қабілетінің төмендігі оның оқу дағдыларын қалыптастыруына әсер етуде. Осыған байланысты логопедтік жұмыстар арнайы бейімделген оқу материалдары арқылы жүргізілді. Сонымен қатар Архат "Р" дыбысын дұрыс айта алмайды және жазу дағдыларының қалыптасуында қиындықтар бар. Сабақтар барысында артикуляциялық гимнастика, дыбыс қою жаттығулары және фонематикалық қабылдауды дамытуға арналған тапсырмалар орындалды</p> <p style="text-align: center;">4. Сидорова Диана</p> <p>Жүргізілген жұмыс: Диананың оқу мен жазу дағдыларының қалыптасуында қиындықтар бар. Сондықтан логопедтік сабақтарда фонематикалық қабылдауды дамытуға, сөздерді дұрыс айтуға және сөйлем құрастыру дағдыларын жетілдіруге бағытталған жұмыстар жүргізілді. Оқу барысында арнайы ойын тәсілдері қолданылып, баланың белсенділігі артты. Қазіргі таңда ол оқу мен жазуда біршама жетістіктерге жетті, бірақ қосымша түзету жұмыстары қажет.</p> <p style="text-align: center;">5. Илгар Назар</p> <p>Жүргізілген жұмыс: Назардың сөйлеу моторикасы мен артикуляциялық дағдыларында қиындықтары бар. Сабақ барысында сөйлеу бұлшықеттерін дамытуға бағытталған арнайы жаттығулар жасалды. Сөздік қорын кеңейту, дыбыстық талдау жасау және сөйлеу байланыстылығын арттыруға бағытталған тапсырмалар орындалды.</p> <p style="text-align: center;">6. Мейрамулы Карим</p> <p>Жүргізілген жұмыс: Каримнің сөйлеу және психикалық дамуының тежелуі байқалады. Сабақтар барысында оның сөздік қорын кеңейту, сөйлемдерді дұрыс құрастыру және фонематикалық естуін дамытуға бағытталған жұмыстар жүргізілді. Сөйлеуін жақсарту үшін артикуляциялық жаттығулар қолданылды.</p> <p style="text-align: center;">7. Шукуров Амир</p> <p>Жүргізілген жұмыс: Амир "Р" дыбысын дұрыс айта алмайды және жазу дағдыларының қалыптасуында қиындықтар бар. Сабақтар барысында артикуляциялық гимнастика,</p>	
--	--	--	--

дыбыс қою жаттығулары және фонематикалық қабылдауды дамытуға арналған тапсырмалар орындалды. Жазу барысында әріптерді дұрыс бейімдеуге көмектесетін графомоторлық жаттығулар жүргізілді. Нәтижесінде, оның дыбыстауы жақсарып, жазу кезінде әріптерді дұрыс құрастыру дағдылары түзетілуде.

8. Шукуров Акбар

Жүргізілген жұмыс: Акбардың сөйлеу аппаратының анатомиялық ерекшеліктеріне байланысты дыбыстарды дұрыс айтуында қиындықтар бар. Сабақтар барысында тыныс алу гимнастикасы, дыбысты қою және сөйлеуді анық етуге бағытталған жаттығулар жүргізілді. Сонымен қатар, артикуляциялық аппаратты дамытуға арналған арнайы жаттығулар орындалды. Қазіргі уақытта сөйлеу анықтылығы біршама жақсарғанымен, тұрақты түзету жұмыстарын жалғастыру қажет.

9. Зейнолови Шамиль

Жүргізілген жұмыс: Шамильдің танымдық және сөйлеу белсенділігі төмен. Оқу барысында логопедтік сабақтарда оның зейінін шоғырландыру, сөйлеу байланыстылығын дамыту, қарапайым сөйлемдерді құрастыруға көмектесетін жаттығулар жүргізілді. Сонымен қатар, когнитивтік даму бағдарламасы аясында есте сақтау және логикалық ойлау қабілетін жақсартуға бағытталған ойын түріндегі тапсырмалар қолданылды.

10. Қонысбай Ибрахим

Жүргізілген жұмыс: Ибрахимнің сөйлеу дағдылары жеткіліксіз қалыптасқан, артикуляциялық моторикасы әлсіз. Сабақтар барысында артикуляциялық жаттығулар, сөздік қорын байытуға бағытталған ойындар, фонематикалық естуін дамыту бойынша тапсырмалар орындалды. Сонымен қатар, сөйлеу байланыстылығын дамыту үшін сөйлеу үлгілері мен қарапайым сұрақ-жауап әдістері қолданылды.

11. Әмірхан Ислам

Жүргізілген жұмыс: Исламның сөйлеуінде, оқу мен жазу дағдыларында айтарлықтай қиындықтар бар. Сабақтар барысында дыбыстарды дұрыс айтуға, артикуляциялық

моториканы дамытуға бағытталған жаттығулар жүргізілді. Сонымен қатар, графомоторлық дағдыларын жетілдіруге арналған тапсырмалар орындалды. Оқу барысында қарапайым сөздерді тану және мағынасын түсіну қабілетін жақсарту жұмыстары жүргізілді.

Когнитивтік және психологиялық қолдау

Зейін тұрақсыздығы, есте сақтау қабілетінің төмендігі бар балалармен когнитивтік дамытуға арналған жаттығулар жүргізілді. Ойын технологиялары, визуалды материалдар, мнемотехникалар қолданылды. Бұл әдістер балалардың оқу барысында есте сақтауын жақсартуға және зейінін шоғырландыруға көмектесті.

Ата-аналармен жұмыс

Ата-аналарға логопедтік қолдау қажеттілігі және үй жағдайында сөйлеу дағдыларын дамыту бойынша ұсыныстар берілді. Арнайы кеңестер ұйымдастырылып, ата-аналарға балаларының сөйлеуін жетілдіруге бағытталған әдістер түсіндірілді.

Жалпы қорытынды:

2024-2025 оқу жылында инклюзивті білім беру бағдарламасы аясында аталған оқушылармен логопедтік түзету жұмыстары жүргізілді. Әр баланың жеке ерекшелігіне қарай бағдарлама құрастырылып, жеке және топтық сабақтар өткізілді. Оқушылардың сөйлеу дағдылары мен когнитивтік қабілеттерін жетілдіру бағытында кешенді жұмыстар атқарылды. Логопедтік қолдаудың нәтижесінде кейбір оқушыларда оң динамика байқалды, алайда ұзақ мерзімді түзету жұмысын жалғастыру қажет. Сонымен қатар, ата-аналармен жұмыс жүргізіліп, үй жағдайында сөйлеуді дамытуға арналған ұсыныстар берілді.

Мектептің психологиялық қызметі 2022-2023 оқу жылы

<https://docs.google.com/document/d/12MzJ7DXGwf4e2uFbgaehkO0ANA981H1w/edit?>

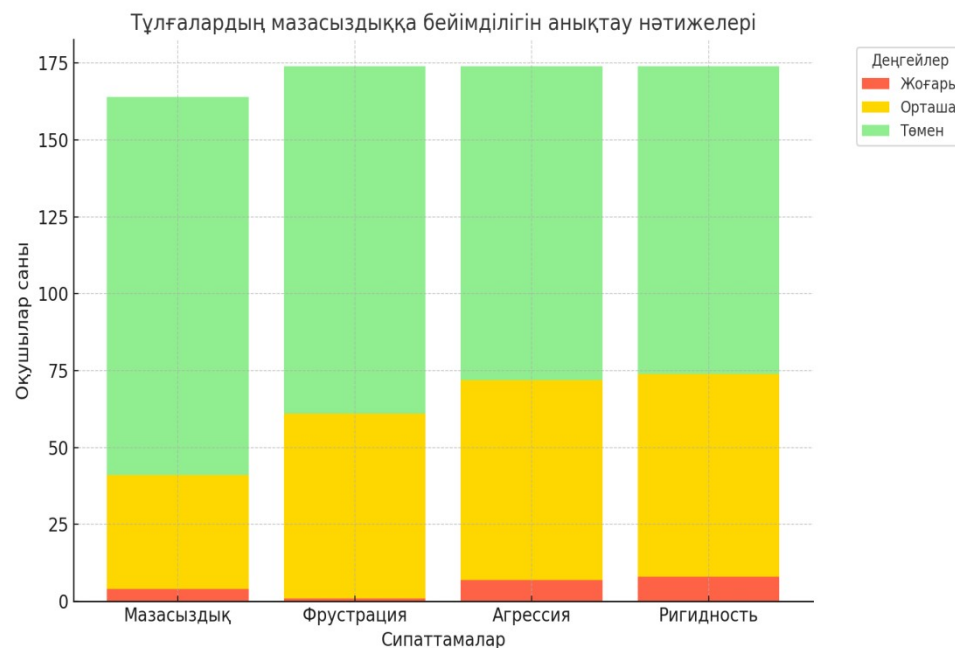
[usp=sharing&ouid=109610553567417335530&rtpof=true&sd=true](#)

Диагностикалық жұмыс

Тұлғалардың мазасыздыққа бейімділігін анықтау

Оқушылардың психоэмоционалдық жай-күйін зерделеу мақсатында 7-11 сынып оқушылары арасында Горский тесті жүргізілді. Диагностикалық зерттеу қыркүйек айында өткізілді.

Зерттеу нәтижесінде 174 оқушы тестілеуден өтіп, олардың 3%-ында мазасыздық деңгейінің жоғары екендігі анықталды. Анықталған деректер негізінде аналитикалық анықтама дайындалып, тиісті ұсыныстар сынып жетекшілеріне және ата-аналарға берілді.

5 сыныптардың орта буынға бейімделуі

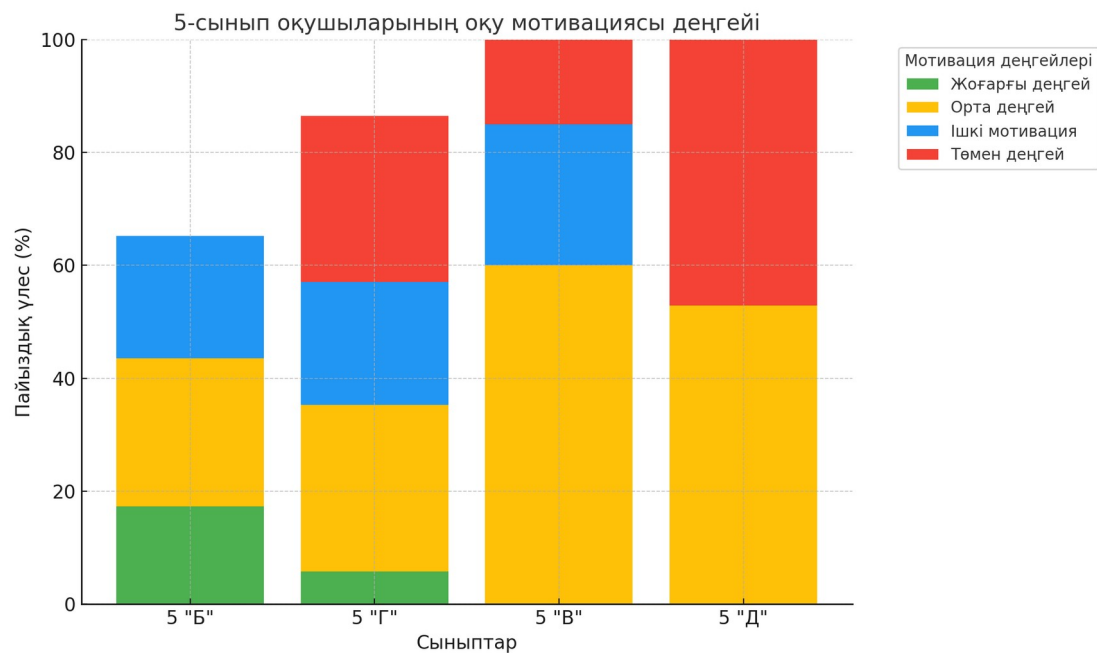
2022-2023 оқу жылында оқу жылы басталғалы бері 5 сынып оқушыларын жаңа буынға, жаңа ортаға бейімдеу мақсатында жоспар құрылып психологиялық сүйемелдеу жұмыстары іске асырылды. Жоспар бойынша оқушылардың әлеуметтік жағдайы, жеке тұлғалық ерекшеліктері, оқу мотивациясы анықталды. Оқушылардың өзара қарым қатынастарын нығайту, ортақ тіл табысып, бір-біріне үйрену мақсатында “Біз біргеміз, берік іргеміз” деген тақырыпта тренинг жүргізіліп нәтижесінде балалар бір-бірін жақынырақ танып жаңа ортаға үйреніп кетуге оң әсерін тигізді.

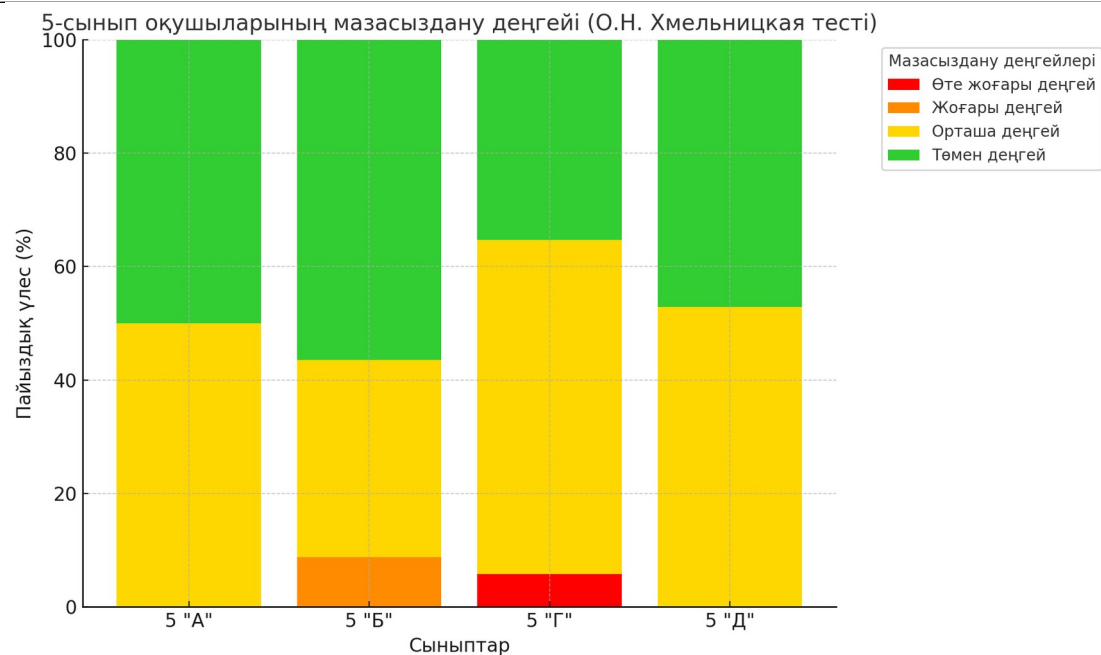
5 сынып бойынша диагностика нәтижесі:

5 сыныптардың орта буынға бейімделуі

2022-2023 оқу жылында оқу жылы басталғалы бері 5 сынып оқушыларын жаңа буынға, жаңа ортаға бейімдеу мақсатында жоспар құрылып психологиялық сүйемелдеу жұмыстары іске асырылды. Жоспар бойынша оқушылардың әлеуметтік жағдайы, жеке тұлғалық ерекшеліктері, оқу мотивациясы анықталды. Оқушылардың өзара қарым қатынастарын нығайту, ортақ тіл табысып, бір-біріне үйрену мақсатында “Біз біргеміз, берік іргеміз” деген тақырыпта тренинг жүргізіліп нәтижесінде балалар бір-бірін жақынырақ танып жаңа ортаға үйреніп кетуге оң әсерін тигізді.

5 сынып бойынша диагностика нәтижесі:

Әр сынып бойынша мазасыздану деңгейлері пайыздық үлесте бейнеленген:

Жалпы қорытынды:

- Оқушылардың көпшілігінде мазасыздану деңгейі орташа және төмендеңгейде. Бұл оқушылардың мектептік бейімделуінің қалыпты жүріп жатқанын көрсетеді.
- Бейімделуді одан әрі қолдау мақсатында топтық іс-шаралар ұйымдастырылды . Жалпы, мазасыздану деңгейін төмендету үшін сыныптық және жеке деңгейдегі психологиялық жұмыстар жүргізілді;
- Сыныптардың психикалық даму деңгейі жас ерекшеліктеріне сай дамуда;
 - Физиологиялық даму деңгейі де жасына лайық, назар аударарлықтай медициналық тізімде оқушы әзірге жоқ;
 - Әлеуметтік интеллектісі тұлғалық ерекшеліктеріне сәйкес;

	<p>- Мектепті толықтай қабылдайды және сыныпқа бейімделген. 1 сынып оқушыларының бейімделу процесін бақылау</p> <p>Бұл зерттеудің мақсаты – бірінші сынып оқушыларының мектепке психологиялық даярлығы мен бейімділігін анықтау болды. Зерттеуге қатысқан оқушылар саны 62, олардың жас ерекшелігі 6-7 жас аралығында.</p> <p>Зерттеу барысында қолданылған психодиагностикалық әдістемелер келесідей болды:</p> <p>1. Керн Йерасектің әдістемесі, оның ішінде:</p> <ol style="list-style-type: none">1. «Ер адамның бейнесін сал» тесті,2. Сөздер көшірмелері,3. Нүктелер көшірмесі. <p>2. «Баспалдақ» әдістемесі, бұл әдістеме баланың өзін-өзі бағалау деңгейін анықтауға бағытталған.</p> <p>Зерттеу барысында 1А, 1Б, 1В, 1Г сыныптарының оқушылары қатысып, олардың бейімділік деңгейі талданды. Нәтижелер бойынша, жоғары деңгейде 35 оқушы, орташа деңгейде 27 оқушы, ал төмен деңгейде оқушылар тіркелмегені байқалды. Бірінші сынып оқушыларының мектепке деген психологиялық бейімділігі мен даярлығы оң нәтиже көрсетті. Оқушылардың басым бөлігі мектепке психологиялық тұрғыдан дайын және бейімделген. Бұл олардың мектепке сәтті бейімделуін және оқу процесіне ынталы түрде қатысуын қамтамасыз етеді.</p> <p>Қорытынды</p> <p>Бұл зерттеуде бірінші сынып оқушыларының мектепке психологиялық даярлығы мен бейімділігін анықтаумен қатар, балалардың психоэмоционалдық жағдайын нығайту мақсатында тренингтер де жүргізілді. Тренингтің негізгі тақырыбы «Мектепке бейімделу және оқу әрекетіне дайындық» болды.</p> <p>Тренингтің мақсаты – балалардың мектепке деген оң көзқарасын қалыптастыру,</p>	
--	---	--

әлеуметтік дағдыларын жетілдіру, оқу процесіне деген ынтасын арттыру, сондай-ақ баланың эмоционалдық жағдайын нығайту болды. Тренинг барысында балаларды топта жұмыс істеуге, өз ойларын еркін білдіруге, құрбыларымен тіл табысуға бағытталған түрлі ойындар мен тапсырмалар орындалды.

Жалпы тренингтер оқушылардың мектепке деген қорқынышын азайтып, олардың өздерін еркін ұстап, мектепке бейімделуін жеңілдетті. Тренингтер балалардың мектепке деген психологиялық даярлығын арттыруға және мектепке оңай бейімделуіне ықпал етті. Осылайша, мектепке психологиялық дайындық тек оқу процесінде ғана емес, балалардың жалпы дамуы мен әлеуметтік бейімделуі үшін де маңызды рөл атқарады.

1. Сынып ұжымдарының ұйымшылдығын зерттеу

Жалпы, 10-11 сынып оқушылары арасында жүргізілген «Сынып ұжымының ұйымшылдығын бағалау» әдістемесі бойынша зерттеу нәтижелері сыныптың ұйымшылдық деңгейі жоғары екенін көрсетті. Оқушылардың көпшілігі өз сыныптарына толық бейімделген және сынып ұжымында жақсы қарым-қатынас орнаған. Олар бір-біріне көмек көрсетуге және бірге жұмыс істеуге дайын екенін көрсетті, бұл сыныптың ұйымшылдық деңгейінің жоғары екенін көрсетеді.

Сыныптағы өзара әрекеттестік пен ынтымақтастықтың деңгейі жақсы болғанымен, кейбір ұсақ қиындықтар мен түсініспеушіліктер кездескен. Дегенмен, осы мәселелерді шешу үшін қосымша жұмыстар мен тренингтер жүргізілді.

Қосымша тренингтер мен рөлдік ойындар «Әріптестік дағдыларын дамыту» сияқты әрекеттер сынып ұжымындағы ұйымшылдықты нығайтуға бағытталды. Бұл тренингтер оқушылардың бір-бірімен еркін араласуын, топ ішінде өзара көмек көрсетуді және

		<p>ұжымдық шешімдер қабылдауды жақсартты.</p> <p>Осы нәтижелер сынып ұжымының ұйымшылдығын әрі қарай дамыту үшін қосымша жұмыстардың қажет екендігін көрсетті, бірақ жалпы алғанда сыныптың ұйымшылдық деңгейі жоғары болып қалды.</p> <p>2. Оқушылардың ақпарат қабылдау түрін анықтау</p> <p>2022-2023 оқу жылының қараша айында жүргізілген «Оқушылардың ақпарат қабылдау түрін анықтау» сауалнамасының нәтижелері бойынша оқушылардың ақпаратты қабылдау ерекшеліктері туралы маңызды деректер алынды. Зерттеу нәтижелеріне сәйкес, оқушылардың көпшілігі ақпаратты есту (60%) және көру (35%) арқылы жақсы қабылдайтыны анықталды, ал қозғалыс арқылы қабылдайтын оқушылардың үлесі тек 5% болды.</p> <p>Бұл зерттеу оқушылардың әртүрлі ақпарат қабылдау стилдеріне байланысты оқу процесін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, мұғалімдер мен ата-аналарға арнайы ұсыныстар берілді:</p> <p>Мұғалімдерге: Әр оқушының жеке қабылдау стиліне сай әдістемелерді қолдану ұсынылды. Мысалы, есту арқылы жақсы қабылдайтын оқушыларға ауызша тапсырмалар мен тыңдалымдық жаттығуларды қолдану, көру арқылы ақпарат қабылдайтын оқушыларға визуалды материалдарды (суреттер, схемалар, бейнемазмұндар) ұсыну, ал қозғалыс арқылы қабылдайтын оқушыларға практикалық тапсырмалар мен қозғалыс әрекеттерін қосу ұсынылды.</p> <p>Ата-аналарға: Балалардың ақпаратты әртүрлі әдістер арқылы қабылдауын ескере отырып, үйде оқу процесін қолдауға арналған әртүрлі тәсілдерді қолдану маңызды. Мысалы, көру стиліне бейім балаларға оқу кезінде суреттер мен диаграммалар көрсетіп, есту стиліне бейім балаларға тыңдалым жаттығуларын</p>	
--	--	--	--

		<p style="text-align: center;">ұсынуға болады.</p> <p style="text-align: center;">Осы зерттеу нәтижелері оқу процесінде оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқу әдістемелерін қолдануды жақсартуға бағытталған тиімді стратегиялар мен тәсілдерді дамытуға мүмкіндік береді.</p> <p style="text-align: center;">Төртінші сынып оқушылары арасындағы мектептегі мотивация деңгейін зерттеу бойынша диагностика</p> <p style="text-align: center;">Зерттеудің мақсаты:</p> <p>Төртінші сынып оқушыларының оқу мотивациясы деңгейін анықтау. Бұл зерттеу оқушылардың оқу белсенділігіне әсер ететін факторларды анықтауға және олардың мотивациясын арттыруға арналған ұсыныстарды әзірлеуге көмектеседі.</p> <p style="text-align: center;">Зерттеу әдісі:</p> <p>Диагностика барысында оқушылардың оқу мотивациясын тексеруге арналған Н.Г. Лускановтың сауалнамасы қолданылды. Бұл тест оқушылардың оқу процесіне қызығушылығын, олардың оқуға деген көзқарасын, сондай-ақ мектептегі мінез-құлқына әсер ететін ішкі және сыртқы мотивтерді бағалайтын сұрақтарды қамтыды.</p> <p style="text-align: center;">Мақсатты топ:</p> <p>Тестілеу төртінші сынып оқушылары арасында жүргізілді. Зерттеуге 150 оқушы қатысты, бұл жас тобындағы балалар үшін репрезентативті нәтижелер алуға мүмкіндік береді.</p> <p style="text-align: center;">Іс-шаралар:</p> <p>Тестілеу қаңтар айында өткізілді. Әрбір оқушы тестті сынып жағдайында, барлық ұйымдастырушылық талаптарды ескере отырып, жеке тапсырды.</p> <p style="text-align: center;">Нәтижелер:</p> <p style="text-align: center;">Тестілеу нәтижелерін талдау мыналарды көрсетті:</p>		
--	--	---	--	--

- Төртінші сынып оқушыларының көпшілігі орташа деңгейдегі оқу мотивациясын көрсетеді.
- Негізгі мотивтер ретінде жақсы баға алуға деген ұмтылыс және математика мен орыстіл ісін аяқты кейбір пәндерге қызығушылық татап өтілді.
 - Оқушылардың шамамен 15%-ы төмен деңгейдегі мотивация көрсетті.

Бұл олардың оқуға қызығушылығының жеткіліксіздігімен және сыртқы факторларға (мысалы, марапаттар немесе мақтаулар) көбірек мән беруімен байланысты. Бұл топтағы балалар жиі назар аудару қиындықтарын бастан кешіреді және оқу процесіне аз қызығушылық танытады.

 - Жоғары мотивация көрсеткен оқушылардың 35%-ы дана стамы оқу процесінен қанағаталатынын және жеке білімдерімен дағдыларындам ытуға ұмтылатынын атап өтті.

Қорытынды:

Зерттеу нәтижелері оқушылардың оқу мотивациясын арттырудың маңызды екенін көрсетеді. Орташа және төмен мотивациясы бар оқушылармен жүйелі жұмыс істеу, олардың ішкі мотивациясын күшейту, пәндерге деген қызығушылықты арттыру және жағымды оқу ортасын құру қажеттілігі анықталды. Осы мақсатта төмендегідей жұмыстар жүргізілді:

Ойын әдістерін енгізу:

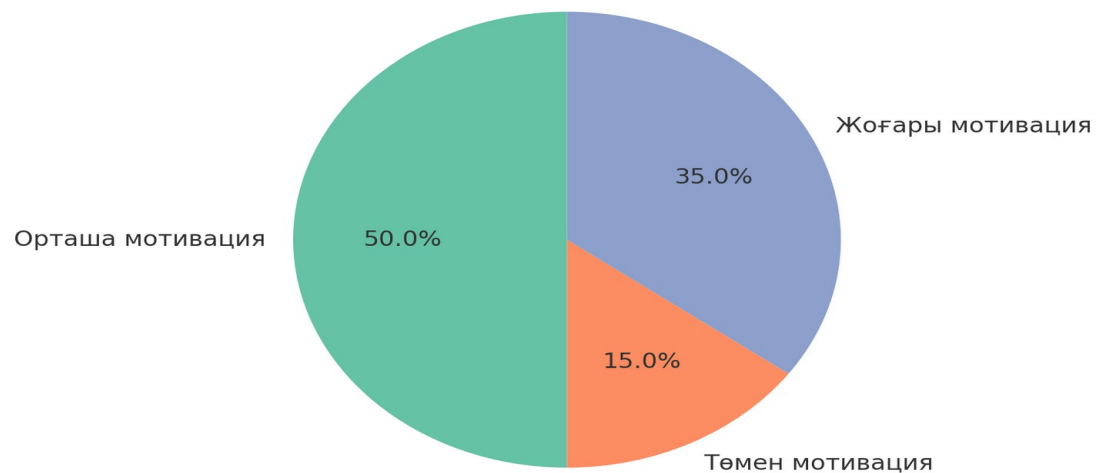
- Сабақ барысында оқушылардың қызығушылығын арттыру үшін танымдық ойындар ұйымдастырылды.
- Білім беру материалдары интерактивті түрде ұсынылды.

Ата-аналармен жұмыс:

- Ата-аналарға оқушылардың оқу мотивациясын арттыру бойынша ұсыныстар берілді.

		<p>ді.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Оқушылардың жетістіктерін үйде қолдау қажеттілігі түсіндірілді. <p>Жетістіктерді мадақтау:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Оқушылардың әрбір кішігірім жетістігі мадақталып, олардың өздеріне деген сенімділігі арттыру шаралары жүзеге асырылды.○ Белсенді қатысқан оқушыларға ынталандыру сыйлықтары берілді. <p>Психологиялық тренингтер:</p> <p>Психологтар оқушылармен келесі бағыттар бойынша жеке және топтық тренингте рұйымдастырды:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ "Мен және менің жетістіктерім" тренинг і: Оқушылардың өзіне деген сенімділігі арттыру және жеке жетістіктерін бағалауға үйрету.▪ "Менің қызығушылығым" тренинг і: Пәндерге және оқу процесіне деген қызығушылықты анықтау және дамыту.▪ "Оқумаған не береді?" мотивациялық тренинг і: Оқу процесінің өмірдегі маңызын түсінуіне көмектесу. <p>Бұл шаралар оқушылардың оқу мотивациясын арттыруға, оқу процесіне белсенді қатысуына және мектептегі жағымды орта қалыптастыруға ықпал етті.</p>		
--	--	---	--	--

Төртінші сынып оқушыларының мотивация деңгейі

Оқушылардың дұшпандық, агрессивті және циникалық мінез-құлыққа бейімділігін диагностикалау бойынша диагностика жүргізілді

Диагностиканың мақсаты:

7-11 сынып оқушыларының дұшпандық, агрессивті және циникалық мінез-құлыққа бейімділік деңгейін анықтау. Диагностиканың нәтижелері деструктивті мінез-құлық қаупі бар оқушыларды анықтауға және аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу

бойынша ұсыныстар әзірлеуге мүмкіндік береді.

Зерттеу әдісі:

Диагностика агрессивтілік, дұшпандық және цинизм деңгейін анықтауға арналған Кука — Медлей тесті арқылы жүргізілді.

Мақсатты топ:

Диагностикаға 7-11 сынып оқушылары қатысты. Зерттеуге жалпы 255 оқушы қатысты.

Өткізу мерзімі:

Диагностика ақпан айында аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша іс-шаралар жоспарына сәйкес өткізілді.

Диагностика нәтижелері:

Дұшпандық мінез-құлық:

- Дұшпандықтың жоғары деңгейі – 0% оқушыларда анықталды.
 - Орташа деңгей – 25% оқушыларда байқалады.
- Дұшпандықтың төмен деңгейі – 75% оқушыларда анықталды.

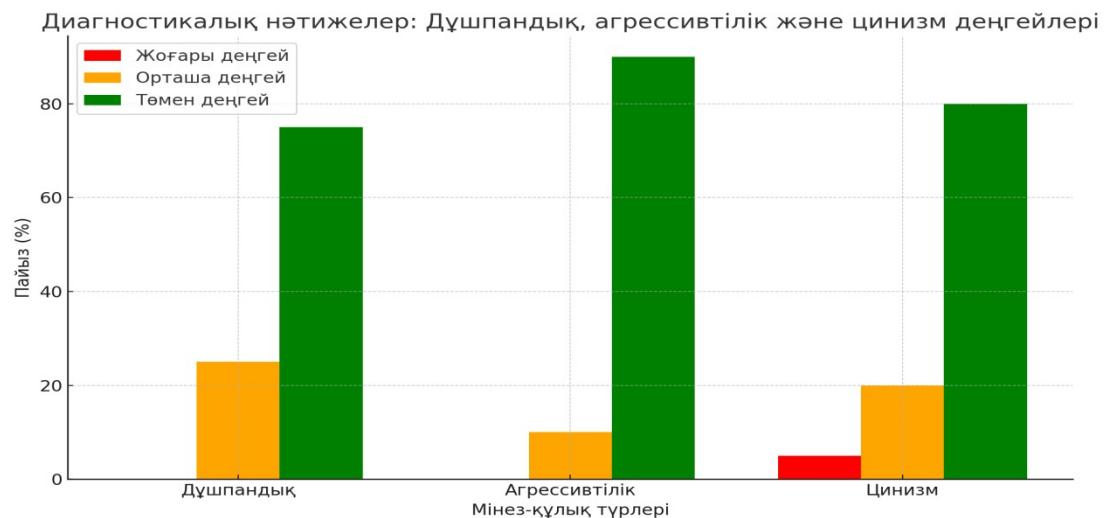
Агрессивті мінез-құлық:

- Жоғары агрессивтілік – 0% қатысушыларда тіркелді.
- Орташа деңгейдегі агрессивтілік – 10% оқушыларға тән.
 - Төмен агрессивтілік – 90% оқушыларда байқалды.

Циникалық мінез-құлық:

- Циникалық қондырғыларға бейімділік – 5% оқушыларда анықталды.
 - Орташа деңгейдегі цинизм – 20% қатысушыларда байқалды.

- Цинизмге бейімділігі жоқтығын – 80% оқушылар көрсетті.

9-шы және 11-шы сынып оқушыларының ЕНТ және мемлекеттік емтихандарға дайындық кезінде алаңдаушылық деңгейін анықтау диагностикасы (Ч.Д. Спилбергердің тұлғалық және жағдайлық алаңдаушылықты анықтау әдістемесі бойынша) алынды

Мақсат:

9-шы және 11-шы сынып оқушыларының ЕНТ және мемлекеттік емтихандарға дайындық кезінде алаңдаушылық деңгейін анықтау, алаңдаушылыққа әсер ететін факторларды анықтап, оны азайту бойынша ұсыныстар беру.

Тестке қатысқан сыныптар: 9А, 9Б, 9В, 9Г, 11А.

Қорытынды нәтижелер:

9А сыныбының алаңдаушылық деңгейі:

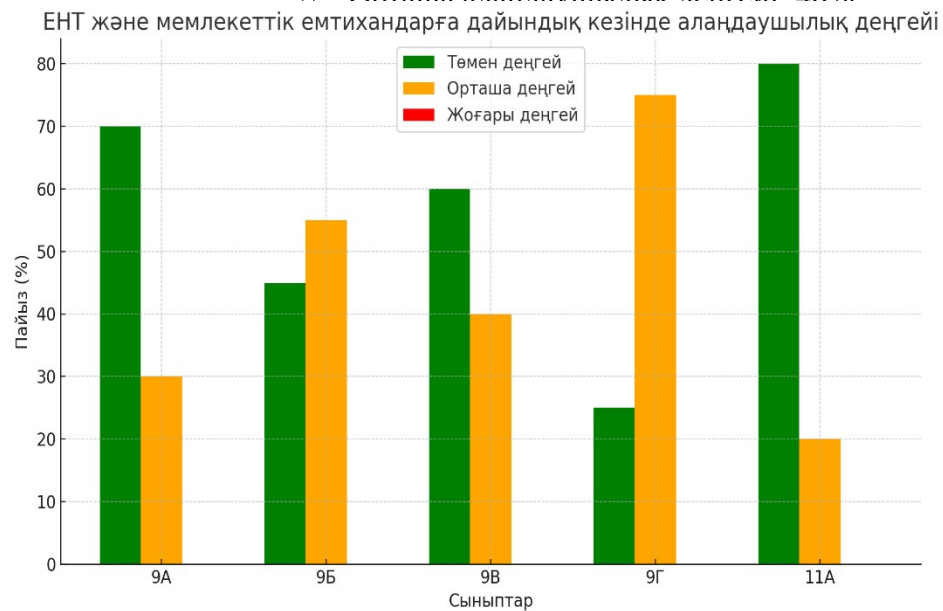
- Төмен алаңдаушылық деңгейі: 70%
- Орташа алаңдаушылық деңгейі: 30%
- Жоғары алаңдаушылық деңгейі: 0%

9Б сыныбының алаңдаушылық деңгейі:

- Төмен алаңдаушылық деңгейі: 45%
- Орташа алаңдаушылық деңгейі: 55%
- Жоғары алаңдаушылық деңгейі: 0%

9В сыныбының алаңдаушылық деңгейі:

- Төмен алаңдаушылық деңгейі: 60%
- Орташа алаңдаушылық деңгейі: 40%
- Жоғары алаңдаушылық деңгейі: 0%

II. Коррекциялық және дамытушы жұмысы

«Эмоционалдық интеллект» тренингінің қорытындысы

1-4 сынып оқушыларыарасында қыркүйек-қараша айларында «Эмоционалдық интеллект» тренингі өткізілді.

- Тренинг барысында оқушылар өз эмоцияларын тану, түсіну және басқару дағдыларын меңгерді.
- Қатысушылар эмоциялық реакцияларын бақылауға, жағымды қарым-қатынас орнатуға, және қиын жағдайларда өздерін сабырлы ұстауға үйренді.
- Оқушылар арасында топтық жұмыс және өзара қолдауға негізделген қарым-қатынас дамыды.
- Тренинг нәтижесінде балалардың эмоционалдық интеллект деңгейі жоғарылады,

		<p>бұл олардың сыныптағы ортақ ортаға бейімделуіне оң әсер етті.</p> <p>2. Қараша айында 5 сынып оқушылары арасында «Өз-өзіне баға беру деңгейін көтеру» тренингі өткізілді</p> <p>Мақсаты: Оқушылардың өз-өзіне деген сенімділік деңгейін арттыру, жеке қабілеттері мен күшті жақтарын тануға көмектесу, өзін-өзі бағалау механизмдерін дамыту.</p> <p>Тренинг мазмұны:</p> <ul style="list-style-type: none">• Кіріспебөлім: Тренингтің мақсаты мен маңызы түсіндірілді. Оқушылар мен ашық және қолайлы атмосфера қалыптастыру үшін ойындар өткізілді.• Негізгі бөлім:<ol style="list-style-type: none">1. Оқушылар өздерінің күшті және әлсіз жақтарын анықтау үшін интерактивті жаттығулар орындады.2. Өз-өзіне оң көзқарас қалыптастыру мақсатында мотивациялық әңгімелер мен бейне материалдар көрсетілді.3. «Менің жетістіктерім» атты жеке жұмыс барысында оқушылар өз өміріндегі жетістіктерін талдады.4. Топтық ойындар мен рөлдік жаттығулар оқушылар арасында сенімді қарым-қатынас орнатуға бағытталды.• Қорытынды бөлім: Қатысушылар тренингтен алған әсерлерімен бөлісті, өз мақсаттарын атап өтті, ал мұғалімдер олардың өзгерістерін бақылауға мүмкіндік алды. <p>Нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none">• 85% оқушының өзінде деген сенімділігінің артқаны анықталды.• Топтық жаттығулардың нәтижесінде оқушылардың бір-		
--	--	--	--	--

		<p>бірінеқолдаукөрсетудағдыларыжақсарды.</p> <ul style="list-style-type: none"> Оқушылардыңөзін-өзібағалауыменөмірлікмотивациясынығайды. <p>Қазан айында ата-аналарға «Оқушының өзін-өзі бағалауы» тақырыбында тренинг-дәріс өткізілді.</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> Баланыңөзінедегенсенімділігіменөзін-өзібағалауыныңмаңызыната-аналарғатүсіндіру. Балағақолдаукөрсету жолдарынүйрету жәнеонындұрысөзін-өзібағалауынаықпалету. Баланыңмінез-құлқынатерісәсерететінсынменсалыстыруданаулақболуғашақыру. <p>Нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ата-аналарбаланыңсенімділігінарттырудыңмаңызынтүсінді. Балалардықолдаудыңжаңаәрітиімдіәдістерінмеңгерді. Балалармената-аналардыңқарым-қатынасыжақсарып, өзаратүсіністікнығайды. <p>3.Эмоционалдық өзін-өзі реттеу тренингі 7, 9, 10-11 сынып оқушыларына қаңтар-ақпан айларында өткізілді</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> Оқушылардыэмоционалдықтұрақтылықтыарттырудағдыларыменқамтамасызету. <ul style="list-style-type: none"> Стрестіжеңілдету, өзін-өзібақылаужәнеэмоциялардытиімдібасқарутәсілдерінүйрету. Эмоционалдықөзін-өзіреттеудіңмаңыздылығынтүсіндіру. <p>4. Тренинг мазмұны:</p>		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Кіріспе:<ul style="list-style-type: none">○ Эмоциялардың адам өміріндегі рөлі туралы түсіндіру.○ Эмоционалдық тұрақтылықтың оқу үлгеріміне және жалпы өмір сапасына әсері талқыланды.• Негізгі бөлім:<ol style="list-style-type: none">1. Тыныс алу техникасы:<p>Оқушыларға тыныс алуды бақылау арқылы стресс пен эмоционалдық қысымды төмендету әдістері үйретілді.</p>2. Релаксациялық жаттығулар:<p>Медитация, визуализация, бұлшықет релаксациясы сияқты жаттығулар орындалды.</p>3. Эмоцияларды тану және басқару:<p>Оқушыларға өз эмоцияларын анықтауға және оларды оң бағытта қайта бағдарлауға арналған интерактивті жаттығулар ұсынылды.</p>4. Топтық жұмыс:<p>Эмоционалдық интеллектті дамытуға бағытталған ойындар мен рөлдік жаттығулар өткізілді.</p>5. Қиын жағдайларды талдау:<p>Оқушылармен стресс жағдайларын мысал ретінде қарастыру және оны шешудің тиімді жолдарын анықтау бойынша талқылау ұйымдастырылды.</p>• 5. Нәтижелері:<ul style="list-style-type: none">• Оқушылар эмоционалдық тұрақтылықты арттыруға арналған әдістерді меңгерді.<ul style="list-style-type: none">• Өз эмоцияларын тану және басқарудағы дағдыларын жақсартты.• Стресстік жағдайлармен күресу және сабырлы болу қабілеттерін дамытуға мүмкіндік		
--	--	--	--	--

		<p>алды.</p> <ul style="list-style-type: none">• Қатысушылардың өзара қарым-қатынастары жақсарып, өзіне деген сенімділіктері артты. <p>7 және 9-сынып оқушыларына психоэмоционалды өзін-өзі реттеуді дамыту бойынша тренингтер өткізілді. Іс-шаралар желтоқсан айында өтті.</p> <p>Тренингтердің мақсаты – оқушыларды эмоцияларды басқару дағдыларына үйрету, стресске төзімділікті арттыру және өзін-өзі реттеу қабілетін дамыту болды. Іс-шаралар барысында интерактивті әдістер, топтық жаттығулар және релаксация техникалары қолданылды. Оқушылар талқылаулар мен практикалық тапсырмаларға белсенді қатысып, бұл олардың психологиялық тұрақтылығы мен эмоционалды жайлылығын арттыруға ықпал етті.</p> <p>Тренингтердің нәтижелері оқушылардың эмоцияларды басқаруға саналы түрде қарауға үйренгенін, стресс жағдайларында релаксация техникасын қолдануды меңгергенін және өз реакцияларын жақсы түсінетінін көрсетті. Қатысушылар мен педагогтардың кері байланысы оң болды, бұл осындай іс-шаралардың қажеттілігін растайды.</p> <p>Эмоционалды өзін-өзі реттеуді қалыптастыру бойынша тренинг (өз эмоцияларын түсіну) Мақсатты топ: 10-11 сынып оқушылары Өткізу мерзімі: қаңтар-ақпан</p> <p>Тренингтің мақсаты – оқушылардың өз эмоцияларын түсіну және оларды басқару дағдыларын дамыту болды. Сабақтар барысында оқушылар:</p> <ul style="list-style-type: none">• негізгі эмоционалды күйдерді және олардың мінез-құлыққа әсерін зерттеді;<ul style="list-style-type: none">• эмоционалды өзін-өзі реттеу техникасын меңгерді, соның ішінде релаксация әдістері мен тыныс алу жаттығуларын қолданды;• эмоционалды тұрақтылықтың ғайтуға ықпал ететін интерактивті тапсырмалар,		
--	--	---	--	--

		<p>практикалық жаттығулар және топтық талқылауларға қатысты.</p> <p>Сабақтар сенім мен өзара қолдауға негізделген атмосферада өткізілді, бұл оқушыларға өздерін және айналасындағыларды жақсы түсінуге мүмкіндік берді.</p> <p>Мақсат қою дағдыларын қалыптастыру тақырыбында Тренинг-сабақ 9, 11 сыныптар арасында өткізілді Өткізу мерзімі: қаңтар. Тренингтің мақсаты – оқушыларға тиімді мақсаттар қою және оларды жүзеге асыру дағдыларын үйрету. Сабақ барысында оқушылар:</p> <ul style="list-style-type: none">• мақсат қоюдың негізгі қағидаларын үйреніп, нақты мақсаттаранықтауды;• жоспарлау және уақытты тиімді басқарудағы дағдыларын меңгерді;• мотивациямен өз-өзіне сенімділік қалыптастыруға арналған жаттығулармен танысты. <p>Сабақтар нәтижесінде оқушылар өздерінің білім алу мен болашақтағы мақсаттарына қатысты нақты және айқын жоспарлар құра алды.</p> <p>Эмоционалды сфераны дамыту тренингі өткізілді Мақсат: Оқушылардың эмоционалдық интеллектін дамыту, өз сезімдерін түсіну және басқару қабілеттерін жақсарту. Эмоционалды тұрақтылықты арттыру және қиын жағдайларда өзін ұстай білу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Қатысушылар: 5-6 сыныптар Кезеңдері: Ақпан-наурыз Тренинг мазмұны:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Кіріспе бөлім: Эмоциялар туралы түсінік, эмоционалдық интеллект дегеніміз не, оның адам өміріндегі рөлі.2. Эмоцияларды тану: Өз эмоцияларын тану, оларды айқындау, эмоциялық жағдайлардың нақты сөздермен сипаттаудағы дағдыларын дамыту.3. Эмоцияларды басқару: Эмоционалды басқарудың әртүрлі әдістерін үйрену (демалу жаттығулары, тыныс алу техникасы, өз эмоцияларымен жұмыс жасау).	
--	--	---	--

		<p style="text-align: center;">4. Рөлдік ойында</p> <p>р: Әртүрлі жағдайда эмоцияларды басқару бойынша ойындармен рөлдік тапсырмаларды орындау.</p> <p>5. Топтық жұмыс: Эмоциялық жағдайлармен байланысты мәселелерді топ талқылау, бір-біріне қолдау көрсету.</p> <p>6. Қорытынды бөлім: Тренинг нәтижелерін талдау, алған білімдермен дағдыларды күнделікті өмірде қолдану жолдарын қарастыру.</p> <p style="text-align: center;">Тренинг әдістері:</p> <ul style="list-style-type: none">• Психологиялық ойындар<ul style="list-style-type: none">• Рөлдік ойындар• Топтық тапсырмалар• Демалу және тыныс алу жаттығулары• Ситуациялық талқылаулар <p style="text-align: center;">Қорытынды:</p> <p>Тренингтің соңында оқушылар өздерінің эмоцияларын тану мен басқаруда жетістіктерін көрсете алады, өздерінің эмоциялық жағдайларын бақылауға және тиімді басқаруға қабілетті болады.</p> <p>Психоэмоционалдық кернеуді жеңілдету тренингі педагогтар арасында жүргізілді .</p> <p>Мақсат: Педагогтарда стресстің деңгейін төмендету, ішкі тепе-теңдікті қалпына келтіру дағдыларын дамыту және эмоциялық күйзеліс профилактикасын үйрету.</p> <p style="text-align: center;">Тренинг бағдарламасы:</p> <p>Кіріспе: Психоэмоционалдық кернеу мен стресстің мәні, олардың кәсіби қызметке және жеке өмірге әсері.</p> <p style="text-align: center;">Стрессті анықтау: Стресстің белгілері, стресс кезінде пайда болатын</p>		
--	--	---	--	--

		<p>физиологиялық және психологиялық реакциялар, стресстің жұмысқа және денсаулыққа әсері.</p> <p>Кернеуді жеңілдету әдістері: Дем алу жаттығулары, релаксация техникасы, стрессті жеңілдету үшін медитация, визуализация.</p> <p>Эмоцияларды басқару: Қиын жағдайларда эмоцияларды түсіну және басқару дағдыларын дамыту, эмоциялық тұрақтылықты арттыру жаттығулары.</p> <p>Профилактикалық шаралар: Стресс және эмоциялық күйзеліс профилактикасы бойынша жеке стратегияларды әзірлеу.</p> <p>Рефлексия: Өткен тәжірибені талқылау, тренинг нәтижелерін талдау, одан әрі қолдану бойынша ұсыныстарды әзірлеу.</p> <p>Әдістер мен жұмыс түрлері:</p> <p>Демалу және тыныс алу жаттығулары</p> <p>Медитация және визуализация</p> <p>Топтық талқылаулар</p> <p>Рөлдік ойындар</p> <p>Жеке рефлексия</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Педагогтар стресстің белгілерін тануды үйреніп, кернеуді жеңілдету әдістерін, релаксация техникаларын қолдана алады, психоэмоционалдық жүктемеге қарсы тұрақтылықты дамытады, бұл олардың кәсіби күйі мен жеке әл-ауқатының жақсаруына әкеледі.</p>		
--	--	---	--	--

«Емтиханға дайындық қалай жүргізілуі керек» тренингі өткізілді
Мақсат: Оқушыларға емтиханға психологиялық және физикалық тұрғыда дайындалудың тиімді әдістерін үйрету, емтихан стресімен күресу дағдыларын дамыту.

Қатысушылар: 11 сынып

Өткізу мерзімі: Сәуір

Тренинг бағдарламасы:
Кіріспе: Емтиханға дайындықтың маңызы, дұрыс жоспарлау және уақытты тиімді басқару.
Психологиялық дайындық: Емтихан алдындағы қорқыныш пен стрессті жеңілдету әдістері, сенімділік пен мотивацияны арттыру жаттығулары.
Оқу техникасы: Емтиханға тиімді дайындалу үшін оқу жоспарларын құру, ақпаратты құрылымды түрде меңгеру, маңызды тақырыптарды бөліп оқу әдістері.
Денсаулықты сақтау: Емтиханға дейін дене және психикалық жағдайды жақсартудың жолдары, дұрыс ұйықтау, дұрыс тамақтану, физикалық белсенділік.
Емтихан күні: Емтиханға дұрыс дайындық жасау, тест тапсыру кезінде уақытты тиімді пайдалану, тыныс алу және релаксация техникасын қолдану.
Қорытынды бөлім: Тренинг барысында алынған білімдерді практикада қолдану жолдарын қарастыру, әрбір оқушының өз тәсілдерін анықтау.
Әдістер мен жұмыс түрлері:

- Топтық талқылаулар
- Психологиялық жаттығулар
- Релаксация мен тыныс алу техникалары
- Оқу жоспарларын құру
- Жеке кеңес беру

Күтілетін нәтижелер:

Оқушылар емтиханға психологиялық тұрғыдан дайындалуды үйреніп, стресс пен қорқынышты жеңу, тиімді оқу әдістерін қолдану және денсаулықты сақтауға байланысты дағдыларды меңгереді. Бұл олардың емтиханға дайындық деңгейін арттырып, өздерін сенімді сезінуіне көмектеседі.
Қорытынды:
«Емтиханға дайындық қалай жүргізілуі керек» тренингі оқушыларға емтиханға психологиялық және физикалық дайындық жүргізудің тиімді жолдарын үйретті. Тренинг барысында оқу процесін дұрыс ұйымдастыру, стрессті жеңу, өзін-өзі сенімді

сезіну және денсаулықты сақтау сияқты маңызды аспектілер қарастырылды. Оқушыларға арнайы психологиялық жаттығулар, оқу жоспарларын құру, релаксация техникалары арқылы өзін-өзі басқару дағдылары берілді. Бұл тренинг оқушыларға емтиханға дайындық кезінде жоғары нәтижелерге жетуге көмектесіп, өздеріне деген сенімділіктерін арттырды.

III. Профилактикалық және психологиялық ағартушылық жұмыс

Мектеп ата-аналар консилиумы

- **Жұмыс түрі:** Лекциялар/тренингтер «Ата-аналар топтары»
 - **Мақсатты топ:** Оқушылардың ата-аналары
 - **Орындау мерзімі:** Жыл бойы
 - **Ескертпе:** Жыл бойы өткізілді.

Өткізілген жұмыстар:

1. Ата-аналармен бірнеше лекциялар мен тренингтер ұйымдастырылды.
2. Әртүрлі психологиялық тақырыптар бойынша ата-аналарға кеңестер берілді.
3. Оқушылардың оқу үлгерімі мен тәртібін жақсарту бойынша ата-аналармен тығыз байланыс орнатылды.
4. Ата-аналарға бала тәрбиесіне байланысты практикалық ұсыныстар берілді

Буллинг пен кибербуллингтің алдын алу

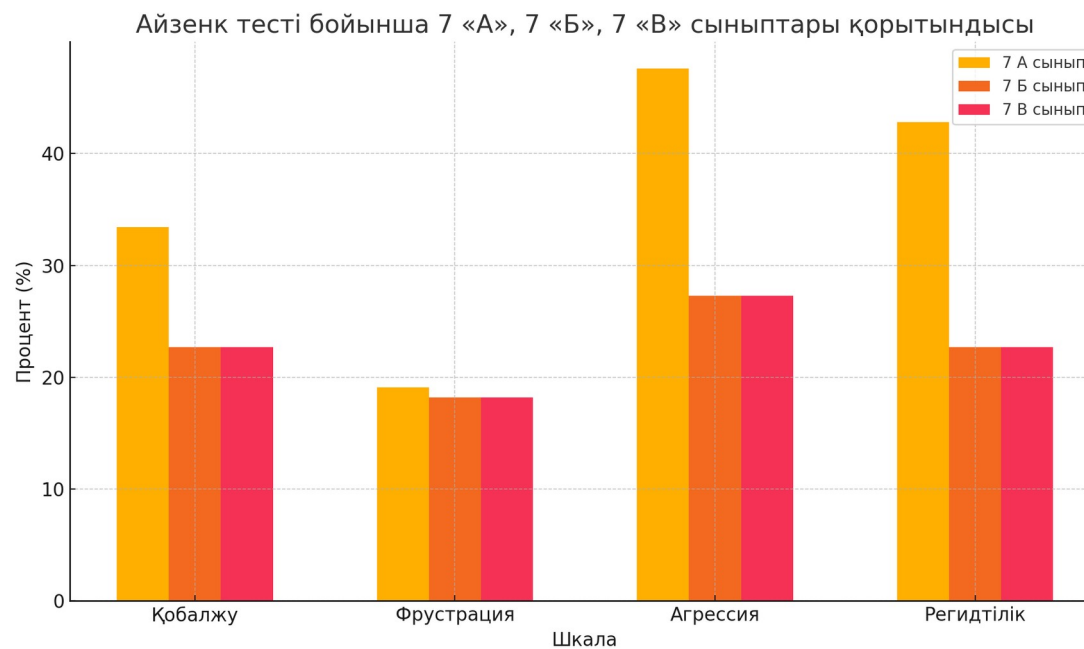
- **Әдістер:** Чек-парақтар, лекциялар өткізілді
- **Мақсатты топ:** Оқушылар, ата-аналар, мұғалімдер
 - **Қатысушылар саны:** 500-ден астам
 - **Өткізілген жұмыстар:**
 - Оқушылар мен ата-аналарға буллинг және кибербуллингтің зияны мен

		<p>алдын алу жолдары түсіндірілді.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Мұғалімдерге буллингке қарсы әрекет ету стратегиялары бойынша арнайы тренингтер өткізілді.○ Чек-парақтар арқылы қатысушылардың білім деңгейі бағаланып, оларды тиімді қолдану жолдары қарастырылды. <p>Нәтижелер:</p> <ul style="list-style-type: none">• Қатысушылардың арасында профилактикалық білім деңгейі артты.<ul style="list-style-type: none">• Оқушылар, ата-аналар және мұғалімдер арасында буллингке қарсы мәдениет қалыптастыруға ықпал етілді <p>IV. Кеңес беру</p> <p>1. Ата-аналармен жеке кеңестер</p> <ol style="list-style-type: none">1. Мақсатты топ: бастауыш сынып оқушыларының ата-аналары.2. Мерзімі: жыл бойы.3. Нәтижелері: 42 жеке кеңес өткізілді, бейімделу және мотивация мәселелері шешілді <p>2. Оқушылармен жеке кеңестер</p> <ol style="list-style-type: none">4. Мақсатты топ: 5-11 сынып оқушылары.5. Мерзімі: жыл бойы.6. Нәтижелері: 70% өтініш бойынша мәселелер шешілді, қажетті ұсыныстар берілді <p>Мектептің психологиялық қызметі 2023-2024 оқу жылы</p>		
--	--	---	--	--

https://docs.google.com/document/d/1ltNz_YX608EmrZduMdm1WQLKXz_yWFUU/edit?usp=sharing&ouid=109610553567417335530&rtpof=true&sd=true

18.02.2024 Айзенк тесті бойынша 7 «А», 7 «Б» және 7 «В» сынып оқушыларының психологиялық диагностикасының жүргізілді қорытындысы бойынша барлығы 65 оқушы қатысты 7 «А» сынып: 21 оқушы, 7 «Б» сынып: 22 оқушы, 7 «В» сынып: 22 оқушы қатысты

Мақсаты: Бұл сауалнама сыналушының психикалық күйін анықтауға мүмкіндік береді.
Нәтиже төмендегідей:

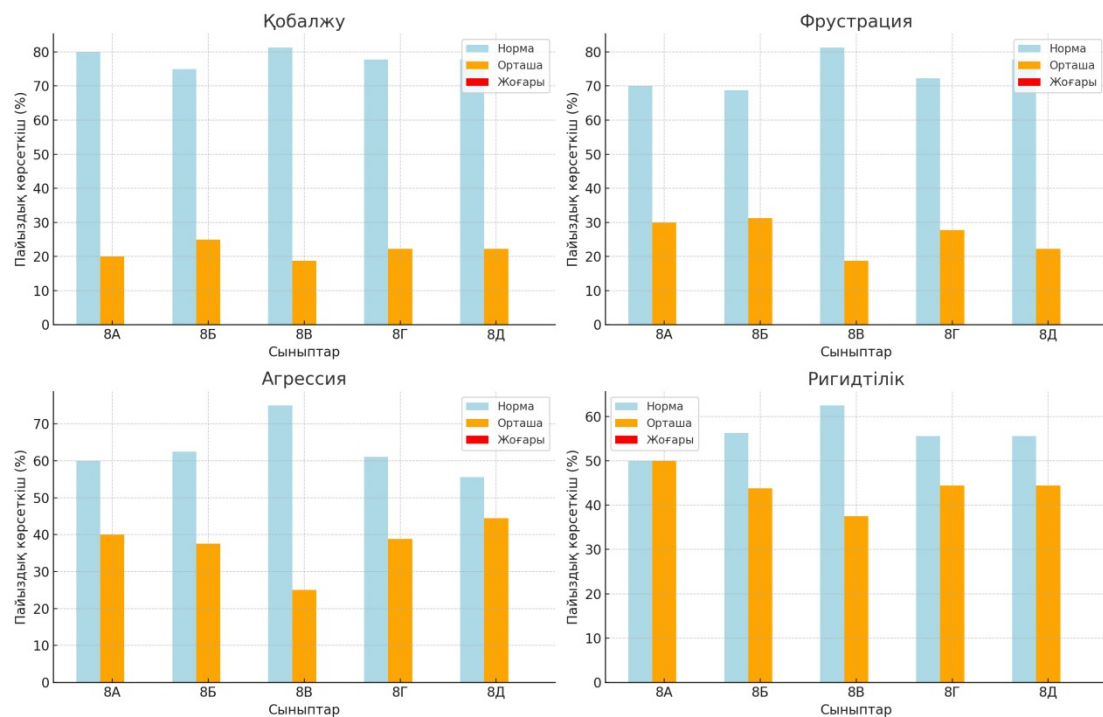

Қорытынды:

Қобалжу деңгейі барлық сыныптарда **норма** деңгейінде болған оқушылардың

		<p>саны көп. Орташа деңгейдегі қобалжу тек кейбір оқушыларда байқалды.</p> <p>Фрустрация деңгейі сыныптарда көбіне норма деңгейінде болды, ал орташа деңгейде бірнеше оқушы ғана болды.</p> <p>Агрессия деңгейі 7 «А» сыныбында орташа деңгейде көрініс тапқанымен, 7 «Б» және 7 «В» сыныптарында агрессия норма деңгейінде қалып отыр.</p> <p>Регидтілік шкаласында да көпшілігі норма деңгейінде көрінді, бірақ кейбір оқушыларда орташа деңгейде регидтілік байқалды.</p> <p>Жалпы алғанда, 7 сыныптарының оқушыларының психологиялық жағдайы негізінен тұрақты. Бірақ кейбір оқушыларда қобалжу, агрессия және регидтілік деңгейлерінің орташа деңгейде болуы, жеке психологиялық қолдауды қажет ететінін көрсетеді.</p> <p>Диагностикалық зерттеуге 8-сыныптың 61 оқушы қатысты. Қатысушылардың психикалық күйлері қобалжу, фрустрация, агрессия және регидтілік көрсеткіштері бойынша талданды. Нәтижелер келесідей:</p>		
--	--	--	--	--

8-сыныптар бойынша психикалық күйді бағалау нәтижелері (%)

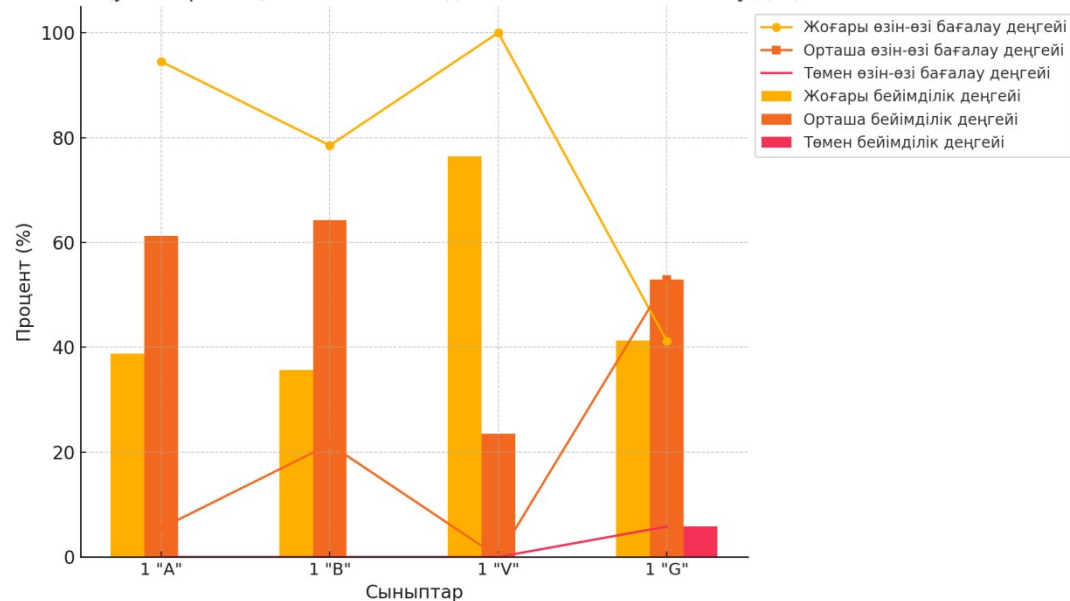
1 «А», 1 «Б», 1 «В», 1 «Г» сыныптарының мектепке оқуға бейімділік деңгейін зерттеу қорытындысы :

Зерттеудің мақсаты:

1-сынып оқушыларының мектепке психологиялық даярлығы мен бейімділік деңгейін анықтау. Зерттеу барысында оқушылардың жалпы психикалық даму деңгейі, ойлау қабілеті, есте сақтау және тапсырмаларды үлгі бойынша орындау қабілеттері бағаланды. Сонымен қатар, өзін-өзі бағалау деңгейі анықталды.

		<p>Нәтиже төмендегідей :</p> <p>Жалпы қорытынды:</p> <p>Бейімділік деңгейі:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Жоғары деңгейде болған оқушылар саны ең көп 1 «В» сыныбында (76,4%).○ Орташа деңгейдегі оқушылар саны 1 «А» (61,2%) және 1 «Б» (64,3%) сыныптарында басым.○ 1 «Г» сыныбында 1 оқушының бейімділік деңгейі төменекені анықталды (5,8%). <p>Өзін-өзі бағалау деңгейі:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Барлық сыныптарда өзін-өзі бағалауы жоғары деңгейдегі оқушылар басым (75%-дан жоғары).○ 1 «Г» сыныбында 1 оқушының өзін-өзі бағалау деңгейі төмен.		
--	--	--	--	--

1-сынып оқушыларының мектепке бейімділік және өзін-өзі бағалау деңгейі

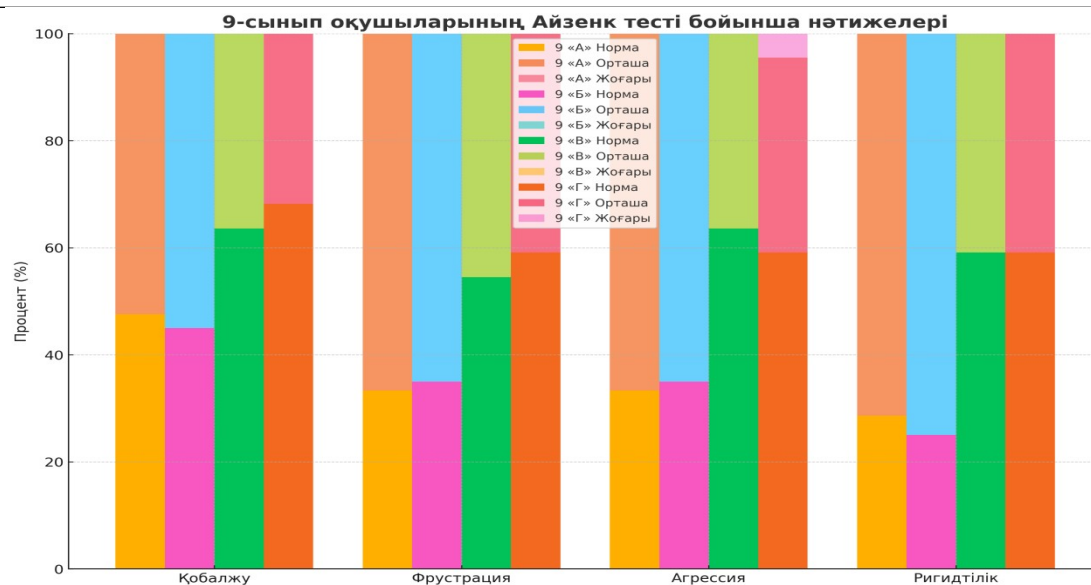

Айзенк тесті бойынша тест жүргізілді мақсаты: Айзенк жеке тұлға теориясына негізделген тест арқылы оқушылардың мінез-құлық ерекшеліктерін, атап айтқанда қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін анықтау болып табылады. Осы зерттеудің мақсаты – 9 сынып оқушыларының психологиялық мінез-құлық сипаттамаларын айқындап, әр сыныптың психологиялық жағдайын бағалау.

Тесттің негізгі мақсаттары:

1. **Қобалжу деңгейін** анықтау: Оқушылардың эмоционалдық жағдайын бағалау, олардың стресстік жағдайларға деген реакциясы.
2. **Фрустрация деңгейін** зерттеу: Оқушылардың қиындықтармен сәтсіздіктерге деген төзімділігін бағалау.

		<p>3. Агрессия деңгейін анықтау: Оқушылардың агрессивтілік мінез-құлықтары мен олардың әлеуметтік қарым-қатынастарына әсерін зерттеу.</p> <p>4. Ригидтілік деңгейін зерттеу: Оқушылардың мінез-құлықтарындағы икемділік пен өзгерістерге бейімділігін анықтау.</p> <p>Зерттеу мақсаты: Әр сыныптағы оқушылардың психологиялық денсаулығын бақылау. Мінез-құлықтың әртүрлі категориялары бойынша оқушылардың типтік мінез ерекшеліктерін анықтау. Оқушылар арасында психологиялық проблемалар мен қиындықтар бар-жоғын бағалау, болашақта психологиялық көмек қажет ететін оқушыларды анықтау. Қортынды Айзенк тесті бойынша жүргізілген зерттеу 9 сынып оқушыларының психологиялық мінез-құлық ерекшеліктерін анықтауға бағытталған болатын. Тест нәтижелері оқушылардың қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін бағалауға мүмкіндік берді. Зерттеу нәтижесінде әр сыныпта мінез-құлықтың орташа деңгейі басым болғаны байқалды. Қобалжу деңгейі бойынша оқушылардың көпшілігі орташа қобалжу деңгейін көрсетті, ал жоғары қобалжу деңгейі бар оқушылар саны өте аз болды. Фрустрация, агрессия және ригидтілік бойынша да орташа деңгей басым болды, тек 9 «Г» сыныбында агрессияның жоғары деңгейі байқалды. Зерттеу барысында алынған мәліметтер оқушылардың эмоционалдық жағдайын, стресстік жағдайларға деген реакциясын және мінез-құлықтарының бейімділігін көрсетеді. Сонымен қатар, бұл нәтижелер мектептегі психологиялық жұмысты жетілдіру үшін маңызды ақпараттар береді.</p> <p>Қорытындылай келе: Барлық сыныптарда қобалжу мен фрустрация деңгейлері орташа деңгейде болды. Агрессия мен ригидтілік деңгейлері бойынша кейбір сыныптарда жоғары деңгей байқалды, бірақ бұл көрсеткіштер сирек кездесетін құбылыс болды. Оқушылардың мінез-құлықтары бойынша әртүрлілік бар екені анықталды, бұл болашақта психологиялық көмек көрсету және түзету жұмыстарын жоспарлауда маңызды рөл атқарады.</p>		
--	--	---	--	--

10

«А» сынып оқушыларының Айзенк тесті бойынша диагностикасының нәтижелері төмендегідей сипатталады:

Қобалжу деңгейі:

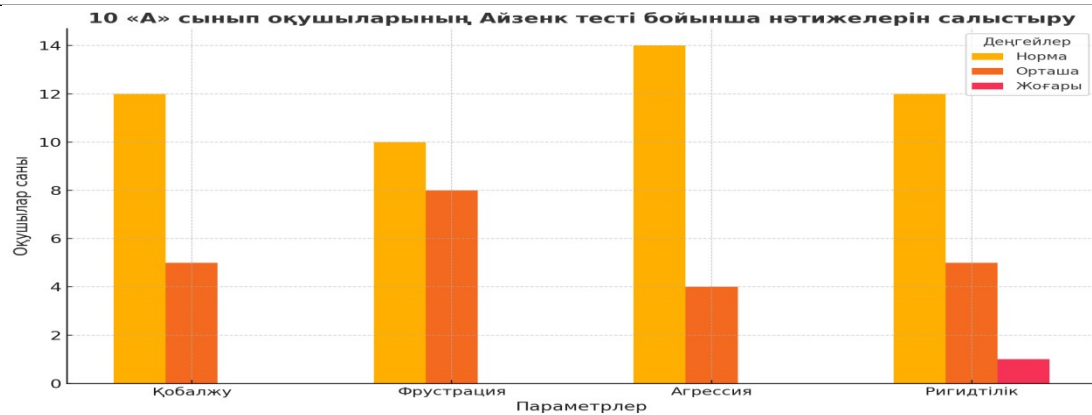
1. Норма деңгейінде – 12 оқушы (67%).
2. Орташа деңгейде – 5 оқушы (28%).
3. Жоғары деңгейде – 0 оқушы (0%).

Қорытынды: Сыныптағы оқушылардың көпшілігі қобалжу деңгейі бойынша қалыпты жағдайда, бірақ кейбір оқушылар орташа қобалжу көрсеткен.

Фрустрация деңгейі:

1. Норма деңгейінде – 10 оқушы (56%).
2. Орташа деңгейде – 8 оқушы (44%).

		<p>3. Жоғары деңгейде – 0 оқушы (0%).</p> <p>Қорытынды: Фрустрация көрсеткіші орташа деңгейдегі оқушылардың үлесі жоғарырақ, бұл олардың күйзеліс жағдайларын жиі сезінуін көрсетеді.</p> <p>Агрессия деңгейі:</p> <p>4. Норма деңгейінде – 14 оқушы (78%).</p> <p>5. Орташа деңгейде – 4 оқушы (22%).</p> <p>6. Жоғары деңгейде – 0 оқушы (0%).</p> <p>Қорытынды: Сыныпта агрессия деңгейі негізінен қалыпты, бірақ кейбір оқушыларда орташа агрессия байқалады.</p> <p>Ригидтілік деңгейі:</p> <p>7. Норма деңгейінде – 12 оқушы (67%).</p> <p>8. Орташа деңгейде – 5 оқушы (28%).</p> <p>9. Жоғары деңгейде – 1 оқушы (5%).</p> <p>Қорытынды: Ригидтілік бойынша оқушылардың көпшілігі қалыпты жағдайда, алайда 1 оқушыда жоғары көрсеткіш тіркелді, бұл бейімделу икемділігінің төмендігін көрсетуі мүмкін.</p> <p>Жалпы қорытынды:</p> <p>10 «А» сынып оқушыларының көпшілігі психологиялық тұрғыда қалыпты деңгейде, бірақ кейбір оқушыларда орташа деңгейдегі қобалжу, фрустрация және ригидтілік байқалады. Осыған байланысты, сынып оқушыларының эмоционалдық жағдайын тұрақтандыру мақсатында жеке және топтық қолдау жұмыстарын ұйымдастыру ұсынылады.</p>		
--	--	---	--	--

10 «А»

сынып оқушыларының сынып ұжымының бірлігін анықтауға арналған әлеуметтік-психодиагностикалық зерттеу нәтижесі

Зерттеу күні: 21.11.2023 ж.

Зерттеуге қатысушылар саны: 16 оқушы

Мақсаты: Оқушылардың өз ұжымына қаншалықты қанағаттанғанын анықтау.

Зерттеу объектісі:

10 «А» сынып оқушылары.

Қолданылған әдістер:

- Бақылау
- Әңгімелесу
- «Сыныптың бірлігі», «Менің сыныбым» сауалнамалары

Зерттеу нәтижелері:

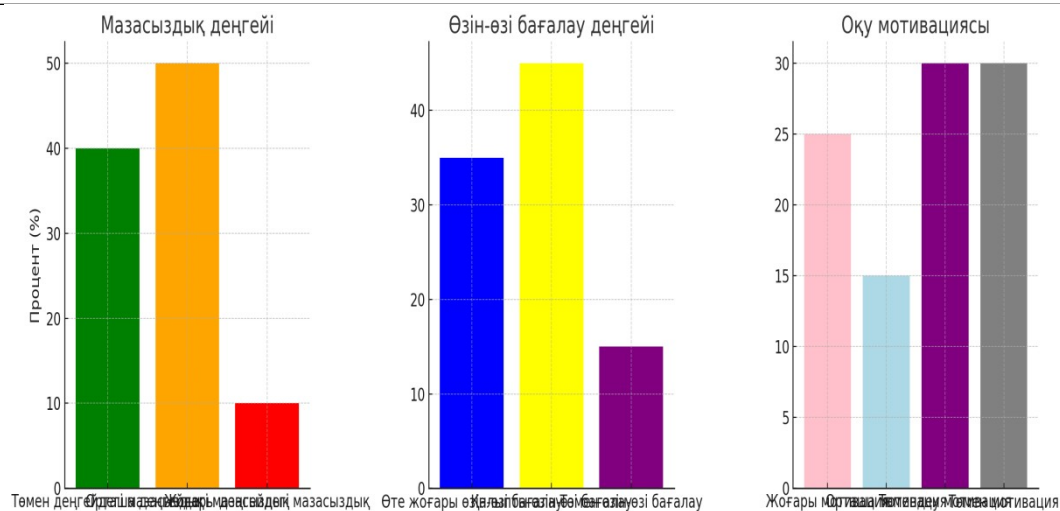
21.11.2023 ж., жоспарға сәйкес, 10 «А» сынып оқушыларына «Сыныптың бірлігі»,

		<p>«Менің сыныбым» әдістемелері жүргізілді.</p> <p>Мақсат: оқушылардың өз ұжымына қанағаттану деңгейін анықтау.</p> <p>Зерттеу нәтижелеріне сәйкес, келесідей қорытындылар жасалды:</p> <ul style="list-style-type: none">10 «А» сыныпоқушыларыныңарасындаынтымақтастық, өзара көмек, қолдау көрсету, шығармашылыққа ұмтылу, және компромисс табу қабілеті жақсы дамыған (56,25%).Сыныпта оқушылар өздерін қорғалған сезінеді. Олар үшін маңыздысы – «Біз» сезімі. Сонымен қатар, оқушылар жеке даралығын көрсете отырып, өзгелердің даралығын құрметтейді және ортақ іске жауапкершілікпен қарайды.<ul style="list-style-type: none">Тек 6,25% оқушылар <p>сыныпта жеке топтардың симпатиялар мен ортақ қызығушылықтар бойынша қалыптасқанын байқаған.</p> <p>Оқушылардың ұсыныстары:</p> <p>10 «А» сынып оқушылары өз пікірлерін белсенді түрде білдіріп, ұжымның дамуы бойынша келесі ұсыныстар жасады:</p> <ul style="list-style-type: none">Ұжымдық сапарларды ұйымдастыру тәжірибесін жалғастыру;<ul style="list-style-type: none">Рөлдік ойындарды ұйымдастыру;Сыныптық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Сынып ұжымын біріктіруге арналған психологиялық ұсыныстар:</p> <ul style="list-style-type: none">Қиын жағдайларда бір-біріне қолдау көрсету;<ul style="list-style-type: none">Өз пікірін айту құқығын сақтау;		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Өз қателіктерін мойындауға батылдық табу. <p style="text-align: center;">Қорытынды:</p> <p>10 «А» сынып оқушылары арасында ұжымдық рух пен ынтымақтастық жоғары деңгейде қалыптасқан. Бұл нәтижені одан әрі дамыту үшін оқушылардың ұсыныстарын іске асырып, психологиялық ұсыныстарды қолдау қажет.</p> <p style="text-align: center;">2023-2024 оқу жылында 5 «Б», 5 «В», 5 «Г», 5 «Д» сынып оқушыларының психологиялық бейімделу деңгейін зерттеу және олардың өзін-өзі бағалау, оқу мотивациясы мен мазасыздық деңгейін анықтау мақсатында жүргізілген диагностикалық жұмыстың нәтижелері келесідей:</p> <p style="text-align: center;">1. Мазасыздық деңгейін анықтау (Филлипс тестінің модификациясы)</p> <p>5 «Б», 5 «В», 5 «Г», 5 «Д» сыныптарында жүргізілген зерттеуге 87 оқушыдан жалпы 71 оқушы қатысты.</p> <p style="text-align: center;">Нәтижелер бойынша:</p> <p style="text-align: center;">Төмен деңгейдегі мазасыздық – 40% (28 оқушы).</p> <p style="text-align: center;">Орташа деңгейдегі мазасыздық – 50% (35 оқушы).</p> <p style="text-align: center;">Жоғары деңгейдегі мазасыздық – 10% (7 оқушы).</p> <p style="text-align: center;">Өте жоғары деңгейдегі мазасыздық анықталған жоқ.</p> <p>Қорытынды: Оқушылардың көпшілігі орташа деңгейдегі мазасыздық көрсетіп отыр, бұл олардың бейімделу кезеңінде қалыпты психологиялық жағдайға ие екенін көрсетеді.</p> <p style="text-align: center;">2. Өзін-өзі бағалау деңгейін анықтау (Лесенка әдісі)</p>		
--	--	--	--	--

	<p>Барлығы 87 оқушының 70-і зерттеуге қатысты.</p> <p>Нәтижелер бойынша</p> <p>Өте жоғары өзін-өзі бағалау – 35% (25 оқушы).</p> <p>Қалыпты өзін-өзі бағалау – 45% (32 оқушы).</p> <p>Төмен өзін-өзі бағалау – 15% (11 оқушы).</p> <p>Өте төмен және күрт төмен өзін-өзі бағалау анықталған жоқ.</p> <p>Қорытынды: Көптеген оқушылар өзін оң бағалайды немесе қалыпты деңгейде бағалайды, бұл олардың мектепке деген бейімделуіне оң әсер етеді. Алайда, өзін-өзі төмен бағалайтын оқушыларға психологиялық қолдау көрсету ұсынылады.</p> <p>3. Оқу мотивациясын зерттеу (Н.Г. Лусканова әдісі)</p> <p>Жалпы 87 оқушының 65-і зерттеуге қатысты.</p> <p>Нәтижелер бойынша:</p> <p>1 деңгей (өте жоғары мотивация) – 0%.</p> <p>2 деңгей (жоғары мотивация) – 25% (16 оқушы).</p> <p>3 деңгей (орташа мотивация) – 15% (10 оқушы).</p> <p>4 деңгей (төмендеу мотивация) – 30% (20 оқушы).</p> <p>5 деңгей (төмен мотивация) – 30% (19 оқушы).</p>	
--	---	--

		<p>Қорытынды: Оқушылардың 55%-ы орташа және төмендеу деңгейде мотивация көрсеткен, бұл олардың оқу процесіне қызығушылықтарын арттыру мақсатында қосымша ынталандыру жұмыстарын жүргізуді қажет етеді.</p> <p>Жалпы ұсыныстар:</p> <p>Мазасыздық деңгейін төмендету үшін психологиялық тренингтер ұйымдастыру.</p> <p>Өзін-өзі төмен бағалайтын оқушылармен жеке және топтық жұмыстар жүргізу.</p> <p>Оқу мотивациясын арттыру үшін сынып жетекшілері мен ата-аналарға бағытталған мотивациялық бағдарламаларды енгізу.</p> <p>Әр сынып бйынша психологиялық қолдау шараларын жалғастыру.</p>		
--	--	--	--	--

Айзенк тесті 11 сынып оқушыларынан алынған зерттеу нәтижелерінің **мақсаты** – оқушылардың психикалық жағдайларын анықтау, сондай-ақ қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін бағалау. Бұл сауалнама оқушылардың эмоционалды жағдайлары мен мінез-құлық ерекшеліктерін зерттеуге мүмкіндік береді.

Тестке қатысқандар саны:

- 11 «А» сыныбында – 14 оқушы
- 11 «Б» сыныбында – 10 оқушы

Әрбір оқушының нәтижелері бойынша олардың қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлері анықталып, талданды.

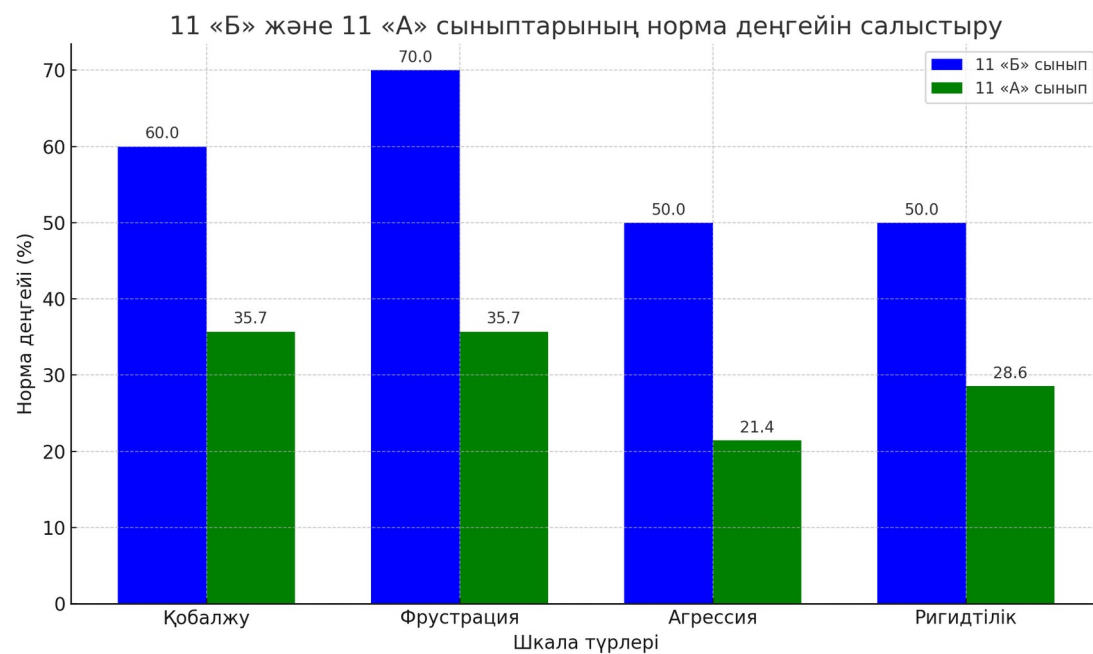
Қобалжу шкаласы:

- 11 «Б» сыныбында оқушылардың 60%-ы қалыпты деңгейде,

		<p>бұл сыныптақобалжудеңгейі төменекенін көрсетеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> 11 «А» сыныбында оқушылардың 57.14%-ы орташа деңгейде, яғни бұл сыныптақобалжудеңгейі орташа деп бағаланады. <p>Фрустрация шкаласы:</p> <ul style="list-style-type: none"> 11 «Б» сыныбында 70% оқушы қалыпты деңгейде, бұлардың фрустрацияға ұшырауы қтималдығы азекенін көрсетеді. 11 «А» сыныбында 57.14% оқушы орташа деңгейде, бұлардың фрустрацияға сезімталекендігін білдіреді. <p>Агрессия шкаласы:</p> <ul style="list-style-type: none"> Екі сыныпта да 50% оқушы орташа деңгейде, бұл агрессия деңгейінің екі сыныпта да айтарлықтай айырмашылығы жоқекенін көрсетеді. <p>Ригидтілік шкаласы:</p> <ul style="list-style-type: none"> Екі сыныпта да 50% (11 «Б») және 64.29% (11 «А») оқушылар орташа деңгейде. Бұл екі сыныптың бейімделу және икемділік қабілетінде ұқсастық бар екенін көрсетеді. <p>Жалпы қорытынды:</p> <ul style="list-style-type: none"> 11 «Б» сыныбының психоэмоциялық тұрақтылығы салыстырмалы түрде жоғарырақ және ол ардақобалжумен фрустрация деңгейі төмен. 11 «А» сыныбының оқушылары эмоционалдық қысымға сезімтал да және орташақобалжуме 		
--	--	---	--	--

нфрустрациядеңгейінде.

Бұл мәліметтер мұғалімдер мен мектеп психологтарына сыныптағы жағдайды жақсарту үшін бағытталған шараларды жоспарлауға көмектеседі.

2 сынып оқушыларының ақпаратты қабылдау түрлерін анықтау мақсатында тест

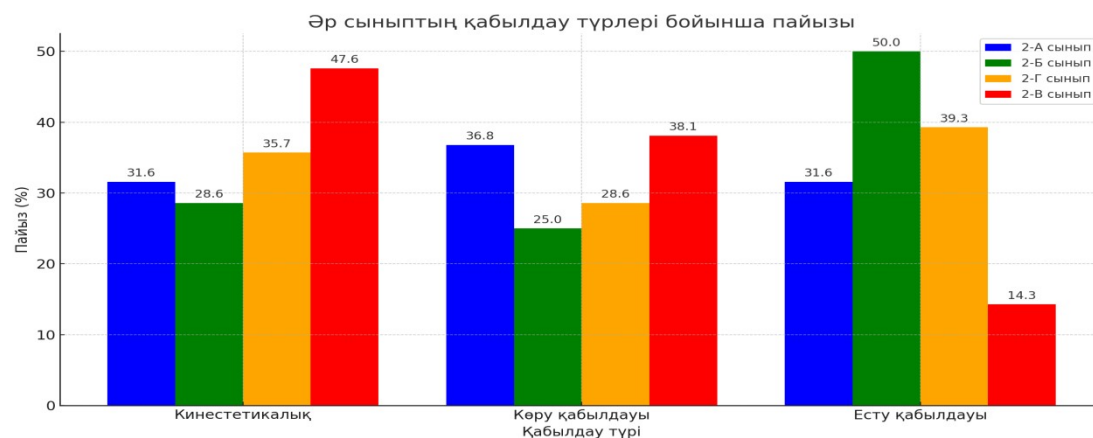
жүргізілді . Зерттеу барысында әр сыныптағы оқушылардың кинестетикалық, көру және есту қабылдау түрлеріндегі ерекшеліктері талданды.

2-А сыныбы оқушыларының басым көпшілігі көру қабылдауы (36.8%) арқылы ақпаратты қабылдайды, ал кинестетикалық және есту қабылдауы әрқайсысы 31.6% көрсеткішті көрсетті.

2-Б сыныбы болса, көру қабылдауы (25%) мен есту қабылдауының (50%) арасындағы айырмашылық айтарлықтай болды, ал кинестетикалық қабылдау 28.6% құрады.

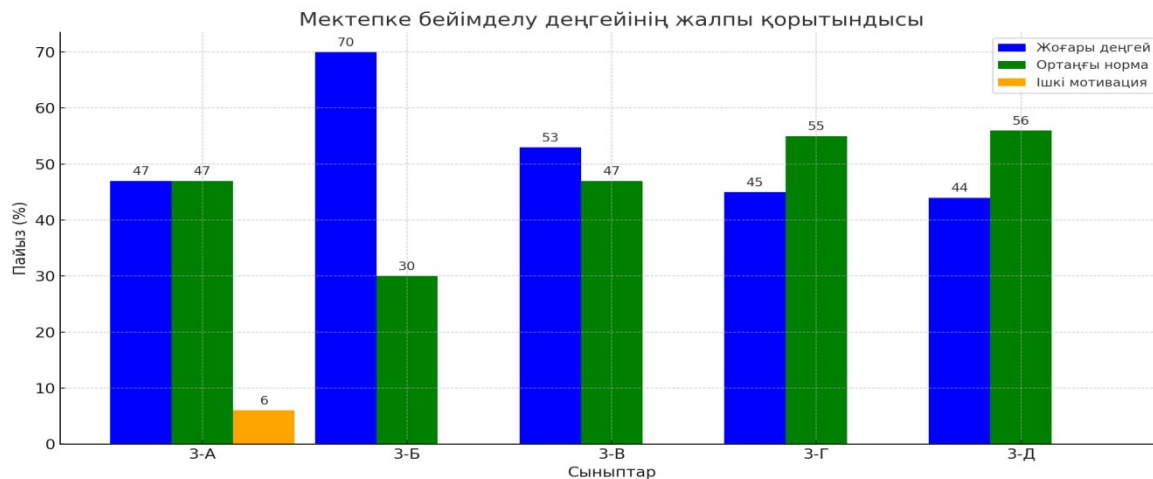
2-Г сыныбы оқушыларының басым бөлігі есту қабылдауын (39.3%) қолданса, кинестетикалық қабылдау 35.7% және көру қабылдауы 28.6% болды.

Зерттеу нәтижелері әр сыныптың ақпаратты қабылдауында айтарлықтай айырмашылықтар бар екенін көрсетеді, бұл мұғалімдерге оқыту әдістерін әртүрлі қабылдау түрлеріне бейімдеуге мүмкіндік береді.

Мектепке бейімделу деңгейінің жалпы қорытындысын пайызбен әр сынып бойынша

		<p>келесі кестеде көрсетемін:</p> <p>3-А сынып оқушыларының оқу мотивациясын тексеру үшін диагностика жүргізілді</p> <p>Қатысқандар саны:123 оқушы Сауалнама әдістемесі: Н.Г. Лусканов әдістемесі</p> <p>Мақсаты: Оқушылардың мектепке бейімделу деңгейін, ішкі мотивациясын және оқу процесіне деген көзқарасын анықтау</p> <p>Бағалау шкаласы:</p> <ul style="list-style-type: none">• 30–25 балл: Мектепке бейімделуінің жоғары деңгейі<ul style="list-style-type: none">• 20–24 балл: Ортаңғы норма• 15–19 балл: Ішкі мотивация• 10–14 балл және төмен: Мектепке теріс көзқарас (дезадаптация)		
--	--	---	--	--

Оқушылардың мазасыздық деңгейін диагностикалау бойынша қортынды

Әдістеме: Спилбергер тесті

Мақсаты: ҰБТ мен мемлекеттік емтихандарға дайындық кезінде 9 және 11-сынып оқушыларының мазасыздық деңгейін анықтау, тәуекел тобына кіретіндерді анықтап, мазасыздықты төмендету бойынша ұсыныстар әзірлеу.

Өткізу уақыты: 2025 жылдың наурызы

Қатысушылар саны:

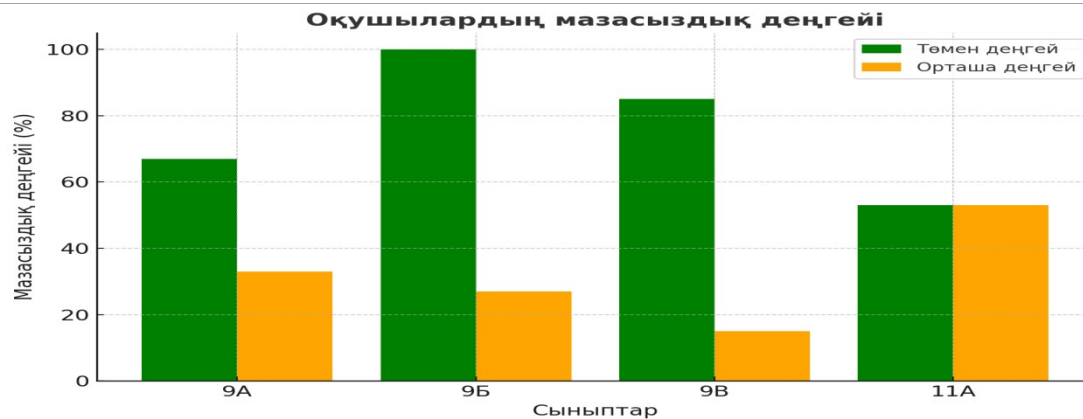
- **9Асыныбы** – барлығы 18 оқушы, тестілеуге қатысқандар 15
- **9Бсыныбы** – барлығы 19 оқушы, тестілеуге қатысқандар 15
- **9Всыныбы** – барлығы 26 оқушы, тестілеуге қатысқандар 20
- **11Асыныбы** – барлығы 24 оқушы, тестілеуге қатысқандар 19

Диагностика нәтижелері

Сынып	Қатысушылар саны	Төмен деңгей	Орташа деңгей	Жоғары деңгей
9А	15	10 (67%)	5 (33%)	0 (0%)
9Б	15	15 (100%)	4 (27%)	0 (0%)
9В	20	17 (85%)	3 (15%)	0 (0%)
11А	19	10 (53%)	10 (53%)	0 (0%)

Нәтижелерді талдау

- **9-сынып оқушыларының басым бөлігі мазасыздықтың төмен деңгейін көрсетті,** бұл олардың емтихандарға деген сенімділігін білдіреді.
- **Орташа деңгейдегі мазасыздық** 9А сыныбында 33%, 9Б-де 27% және 9В-де 15% байқалды. Бұл оқушыларда дайындыққа байланысты кейбір қобалжу бар екенін көрсетеді.
- **11А сыныбында орташа деңгейдегі мазасыздықтың ең жоғары көрсеткіші (53%) байқалды,** бұл түлектердің емтихандық жүктемеге байланысты алаңдаушылығын білдіруі мүмкін.
- **Жоғары деңгейдегі мазасыздық ешбір оқушыдан анықталған жоқ,** бұл олардың психоэмоционалды жағдайының тұрақтылығын көрсетеді.

Диагностика 4-сынып оқушыларының ойлау деңгейін анықтауға бағытталған. Зерттеудің мақсаты:

Зерттеудің мақсаты:

4-сынып оқушыларының ойлау деңгейін бағалау және дамытудың қажетті бағыттарын анықтау.

Методика:

- Вербалды-логикалық ойлау тесті
 - Креативтілік тесті

Қатысушылар саны:

Жалпы – 125 оқушы

- **4 А сыныбы** – 22 оқушы , қатысқаны – 20
- **4 Б сыныбы** – 18 оқушы, қатысқаны – 17
- **4 В сыныбы** – 27 оқушы, қатысқаны – 24

- 4 Г сыныбы – 26 оқушы, қатысқаны – 25
- 4 Д сыныбы – 28 оқушы, қатысқаны – 25

Нәтижелер:

Сынып	Жоғары деңгей (%)	Орташа деңгей (%)	Төмен деңгей (%)
4 А	10	10	0
4 Б	9	7	1
4 В	12	10	2
4 Г	10	13	-
4 Д	13	11	1

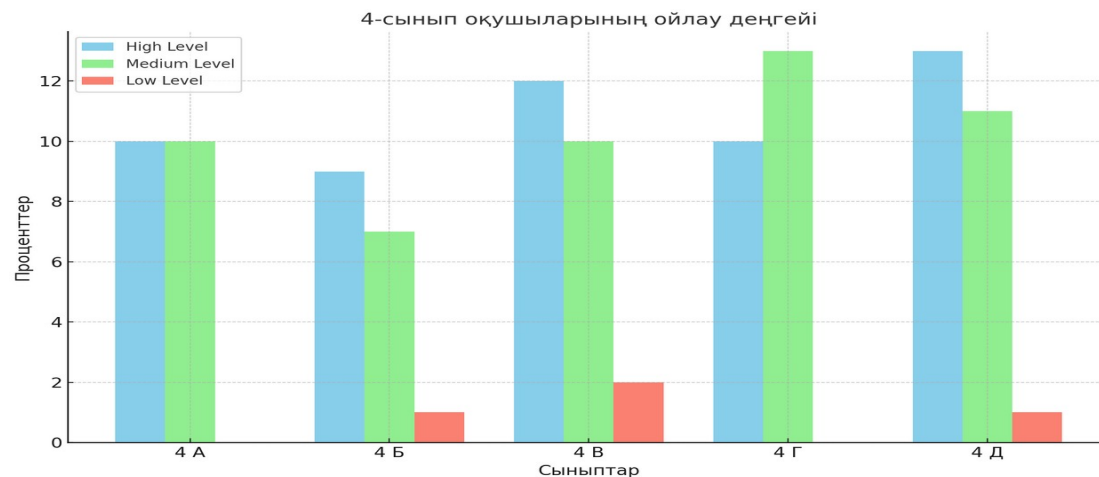
Жалпы заңдылықтар:

- Оқушылардың көбісі орташа және жоғары деңгейде ойлау қабілеттерін көрсетуде.
 - 4 Б, 4 В, 4 Д сыныптарында төмен деңгейдегі оқушылар аз кездеседі, бірақ бәрібір бар.
 - 4 А және 4 Г

сыныптарында жоғары деңгейдегі оқушылардың үлесі аз дап төмендеу. **Қорытынды:**

Оқушылардың логикалық ойлау қабілеті негізінен жақсы дамыған, бірақ кейбір оқушыларда төмен деңгей байқалады осындай оқушылармен жеке жұмыс жүргізілді Креативтілікті дамытуда одан әрі жұмыс жүргізілді . Ойлау

қабілетінің дамуын стимулдау үшін шығармашылық және логикалық жаттығуларды жиі өткізу керек екендігі ата -аналарға сынып жетекшісіне ескертілді

ООП бар оқушылардың жоғарғы психикалық функцияларының даму деңгейін диагностикалау

Диагностиканың мақсаты:

Жоғарғы психикалық функциялардың (ойлау, жады, назар, сөйлеу) даму деңгейін бағалау, ерекше білім беру қажеттіліктері (ООП) бар оқушылардың жеке қажеттіліктерін анықтап, оларды дамытуға арналған ұсыныстар әзірлеу.

Диагностика әдістемесі:

Диагностика барысында келесі стандартталған әдістемелер қолданылды:

- **Ойлау:** Логикалық есептер мен вербалды тесттер. Мысалы, «Пішіндер арасындағы айырмашылықты табу» немесе «Логикалық байланыстарды анықтау».

- **Жады:** Мәтіндік және сандық ақпаратты есте сақтау. Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді жадыны бағалау тапсырмалары.
- **Назар:** Назарды тұрақтандыру және шоғырландыру тесттері. Тапсырмалар: «Бос орындарды толтыру» немесе «Тапсырма элементтерін дұрыс ретімен орындау».
- **Сөйлеу:** Сөздік қоры мен сөйлем құрастыру қабілетін тексеру. Диалог құру және ауызша әңгімелеу тапсырмалар **Қатысушылар:**
 Диагностика инклюзивті білім беру сыныптарында өткізіліп, ерекше білім беру қажеттіліктері бар **16 оқушы** қатыстырылды. **Диагностика нәтижелері: Ойлау қабілеті:** 70% оқушы тапсырмаларды орындау барысында күрделілік байқатты, әсіресе көпқадамды тапсырмаларда. **Ұсыныс:** Оқушыларға тапсырмаларды біртіндеп түсіндіру және әр кезең бойынша көмек көрсету. Логикалық ойындар мен жұмбақтарды жиі қолдану. **Жады:** Қысқа мерзімді жады жақсырақ дамыған, бірақ ақпаратты ұзақ сақтау қиындық тудырған. **Ұсыныс:** Ақпаратты визуализациялау (график, сурет, диаграмма). Тұрақты қайталау арқылы материалды бекіту. **Назар:** 62% оқушы назарды шоғырландыруда қиындықтарға тап болды, ал ұзақ уақыт тапсырмаларға көңіл бөлу деңгейі төмен. **Ұсыныс:** Сабақ барысында үзілістер ұйымдастыру (5-10 минут). Тапсырмаларды кішкене бөліктерге бөлу. **Сөйлеу:** Кейбір оқушылардың сөздік қоры жеткіліксіз, сөйлемді дұрыс құрастыруда қиындықтар кездеседі. **Ұсыныс:** Әңгімелесу, ертегі айту немесе оқу тапсырмаларын жиі беру. Оқушыларды топтық жұмысқа тартып, коммуникативтік дағдыларды дамыту. **Жұмысқа арналған ұсыныстар: Сабақтарды жоспарлау:** Әр оқушының жеке ерекшеліктерін ескеру. Ойлау, назар және жадыны дамытуға бағытталған әдістемелерді енгізу. **Психологиялық қолдау:** Мектеп психологы әр оқушымен жеке жұмыс жүргізді. Стресс деңгейін төмендетуге арналған жаттығулар ұйымдастыру. **Креативтілікті арттыруа шығармашылық тапсырмалар** қолданылды сурет салу, жобалау, құрастыру. Ал танымдық белсенділікті арттыру үшін ойындар қолданылды және **ата-аналарға** баламен логикалық ойындар ойнауды, кітап оқу мен талқылау, үй жағдайында сабақтарды орындауға қолдау көрсету

		<p>ұсынылды.</p> <p>1-сынып оқушыларына арналған тренинг: «Эмоционалды интеллект» тақырыбында өткізілді</p> <p>Мақсаты: Оқушылардың эмоцияларын түсіну, оларды басқару және басқалардың эмоцияларына жауап беру қабілеттерін дамыту.</p> <p>Өткізілу мерзімі: Қараша айы.</p> <p>Тренинг барысы:</p> <ul style="list-style-type: none">• Эмоцияларды тануға арналған интерактивті ойындар өткізілді (бет-әлпеттен эмоцияларды анықтау).• Эмоцияларды дұрыс сөзбен сипаттауға және басқалармен бөлісуге үйрету.• Сабақ барысында релаксация жаттығулары (тыныс алу техникасы) қолданылды. <p>Қорытынды:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Оқушылар эмоцияларды ажыратуды және оларды атауды үйренді.2. Топтық жұмыста бір-бірін қолдаудағыларын дамытты.3. Сабақта қызығушылықпен белсенділік жоғары деңгейде байқалды.4. Әр оқушының жеке эмоционалды даму деңгейіне байланысты тапсырмалар таңдалды. <p>Ұсыныс:</p> <ul style="list-style-type: none">• Мұғалімдер мен ата-аналар эмоцияларды талқылаумен басқаруға бағытталған жаттығуларды үйде қолдануды жалғастыруы қажет.		
--	--	---	--	--

4-сынып оқушыларына арналған тренинг: «Эмоционалды интеллект»

Мақсаты:

Оқушылардың эмоцияларды басқару қабілетін жетілдіру және топтағы қарым-қатынас деңгейін жақсарту.

Өткізілу мерзімі:

Қараша айы.

Тренинг барысы:

- Қарым-қатынас пен ынтымақтастыққа бағытталған ойындар өткізілді.
- Эмоцияларды түсіну және оларды бейтараптандыруға арналған тапсырмалар берілді.
- «Менің эмоцияларым» атты шығармашылық жұмыс (сурет салу, өз эмоцияларын сипаттау).

Қорытынды:

1. Тренинг барысында оқушылар өз эмоцияларынан ыңғайланып және бақылауды үйренді.
2. Топтық қарым-қатынаста өздерін сенімді ұстау қабілеттері артты.
3. Сурет және пікірталас арқылы өзін-өзі көрсетуде дағдылары жақсарды.

Ұсыныс:

- Эмоционалды интеллектті дамыту бойынша топтық сабақтарды жүйелі түрде өткізу ұсынылады.
 - Ата-аналарға оқушылардың эмоциялық жағдайын бақылауға көмектесетін әдістерді үйрету маңызды.

5-сынып оқушыларына арналған тренинг-лекция: «Өзін-өзі бағалауды арттыру»

Мақсаты:

Оқушылардың өзін-өзі бағалау деңгейін арттыру, өзіне деген сенімділік қалыптастыру және өз мүмкіндіктерін дұрыс бағалауға үйрету.

Өткізілу мерзімі:

Қараша айы.

Тренинг-лекция мазмұны:

Кіріспе:

1. Өзін-өзі бағалаудың адамның өміріндегі маңызы туралы әңгіме.
2. Өз-өзіне сенім артудың нәтижесінде жетістіктерге жетуге мысалдары.

Тәжірибелік бөлім:

1. «Менің мықты жақтарым» жаттығуы:
әр оқушы өз қабілеттері мен жақсы қасиеттерін атап өтті.
2. «Мен басқалардың көзімен» тапсырмасы: оқушылар жұптасып бір-бірінің күшті жақтарын атап өтті.
3. «Өзіме мақтау сөз» жаттығуы: оқушылар өздерін мақтап сөйлем құрастырды.

Рефлексия:

4. Сабақ соңында оқушылар алған әсерлері туралы өз пікірлерін бөлісті.
5. Жеке жетістіктерді атап өту және өзін-өзі дамытуға бағытталған ұсыныстар берілді.

Қорытынды:

1. Оқушыларөздерініңкүштіжақтарынжақсырактүсінді.
2. Сыныптағыөзарақарым-қатынастардыңпозитивтілігіартты.
3. Сабақоқушылардыңөзінедегенсенімділігінарттыруғаәсеретті.
4. Жаттығуларбалаларғаөздерінжаңақырынантануғажәнетопішіндеөзарақолдаукөрсетугемүмкіндікберді.

Ұсыныстар:

- Оқушылардыңжетістіктерінжиіатапөтіп, оларғақолдаукөрсету.
 - Ата-аналарғабалалардыңөзін-өзібағалауынаәсерететінмотивациялықәдістертуралыкеңесберу.
- Алдағыуақыттаөзін-өзідамытуғаарналғантренингтердіжүйелітүрдеөткізу.

5-сынып оқушыларының ата-аналарына арналған тренинг-лекция: «Оқушының өзін-өзі бағалауы»

Мақсаты:

Ата-аналарға баланың өзін-өзі бағалауының қалыптасу үдерісі туралы ақпарат беру, оны арттырудың тиімді тәсілдерімен таныстыру, ата-ананың бала өміріндегі рөлі мен ықпалын түсіндіру.

Өткізілу мерзімі:

Қараша айы.

Тренинг-лекция барысы:

Теориялық бөлім:

1. Өзін-өзібағалаудыңбалапсихологиясынажәнеоқужетістіктерінеәсерітуралытүсініктемеберілді.

	<p>2. Ата-аналардыңсөздеріменәрекеттерініңбаланыңөзін-өзібағалауынаықпалы.</p> <p>3. Төменөзін-өзібағалаудыңбелгілеріжәнеолардыанықтаутәсілдеріталқыланды.</p> <p>Практикалық бөлім:</p> <p>1. Ата-аналарғабалаларыныңөзін-өзібағалаудеңгейінанықтауғаарналғанбірнешесұрақтарментапсырмаларұсынылды.</p> <p>2. «Менбаламақалайкөмектесеаламын?» жаттығуы: ата-аналарбалаларғаарналғанжылысөздерменқолдаудықалайкөрсетукеректігіжөніндетәжірибеліккеңестералды.</p> <p>3. Баланыңсенімділігінарттыруғаарналған тиімді әдістер ұсынылды (мадақтау, қолдау көрсету, шамадан тыс сынаудан бастарту).</p> <p>Пікірталас:</p> <p>4. «Менің баламның жақсы қасиеттері» тақырыбында ата-аналар өз ойларын бөлісті.</p> <p>5. Отбасы ішінде позитивті қарым-қатынасты қалыптастырудың маңыздылығы талқыланды.</p> <p>Рефлексия:</p> <p>6. Ата-аналар тренингтен алған ақпараттары мен әсерлерімен бөлісті.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>1. Ата-аналар баланың өзін-өзі бағалаудеңгейінің маңыздылығын түсініп,</p>	
--	---	--

		<p>оны арттыру жолдары туралы практикалық ұсыныстар алды.</p> <p>2. Баланың өзін-өзі бағалауын көтеруде ата-анатарапынан жылы қолдау көрсету және оның жетістіктерін мадақтау қажеттілігінақтыланды.</p> <p>3. Баланы тәрбиесінде позитивті қарым-қатынасқан негізделген әдістерді қолданудың маңыздылығы аталып өтті.</p> <p>Ұсыныстар:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ата-аналар балаларымен жиі әңгімелесіп, олардың жетістіктері мен қиындықтарын аназараударыпотыруы қажет.• Балалардың күшті жақтарын мадақтау арқылы олардың сенімділігін арттыруға ықпал ету.• Мектеп пен тығыз байланыста болып, педагогтармен бірлесіп жұмыс істеу. <p>Тренинг: Психоэмоционалдық тұрақтылығын дамытуға тренинг өтілді</p> <p>8-сынып: Мақсаты: Оқушылардың эмоцияларын басқару дағдыларын дамыту, стресс жағдайларында өзін-өзі бақылауды қалыптастыру және тиімді шешім қабылдау қабілеттерін арттыру.</p> <p>Нәтиже: Тренинг барысында 8-сынып оқушылары өз сезімдерін дұрыс танып, оларды бақылау әдістерін үйренді. Жаттығулар арқылы жағымсыз эмоцияларды оң әрекетке бағыттаудың жолдары қарастырылды. Бұл олардың мектептегі және күнделікті өмірдегі қарым-қатынастарына оң әсер етті.</p> <p>9-сынып: Мақсаты: Жасөспірімдердің психоэмоционалдық тұрақтылығын арттыру, жауапкершілікті сезіну</p>		
--	--	---	--	--

		<p>мен күрделі жағдайларда сабырлылықты сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Нәтиже:</p> <p>9-сынып оқушылары өз эмоцияларын басқарудың маңыздылығын түсініп, сабырлылық пен өзіне сенімділік қабілеттерін жетілдірді. Жеке және топтық жаттығулар арқылы шиеленіс жағдайларын шешу және стресске төзімді болу әдістерін меңгерді.</p> <p>Жалпы қорытынды:</p> <p>Тренинг жыл бойы жоспарлы түрде өткізіліп, әр сыныптың ерекшеліктері мен қажеттіліктеріне сай ұйымдастырылды. Нәтижесінде, оқушылардың психоэмоционалдық жағдайына бақылау жасау қабілеті жақсарып, өзара қарым-қатынас пен оқу үлгеріміне оң әсер етті.</p> <p>10-11 сыныптарға Эмоционалдық тұрақтылықты қалыптастыруға (өз эмоцияларын түсіну) тренинг өткізілді</p> <p>10-сынып:</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Оқушылардың өз эмоцияларын түсіну және талдау қабілетін дамыту, эмоционалдық реакцияларды бақылау әдістерін үйрету.</p> <p>Өткізу мерзімі:</p> <p>Қаңтар</p> <p>Нәтиже:</p> <p>Тренинг барысында 10-сынып оқушылары өз эмоцияларын тану мен оларды басқарудың негізгі әдістерін меңгерді. Сабақтарда ұсынылған жаттығулар арқылы олар ашу-ызаны, қорқынышты және қуанышты жағдайларды дұрыс талдауға және жағымсыз эмоциялардың әсерін азайтуға үйренді. Бұл олардың өзін-өзі бағалауына және ішкі үйлесімділікке жетуіне ықпал етті.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>11-сынып: Мақсаты: Болашақ емтихандар мен өмірлік маңызды шешімдер қабылдауға дайындық барысында оқушылардың психоэмоционалдық тұрақтылығын арттыру, өз эмоцияларын дұрыс түсініп, оларды тиімді басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Өткізу мерзімі: Ақпан</p> <p>Нәтиже: 11-сынып оқушылары өз эмоцияларын басқарудың практикалық әдістерін меңгерді. Олар стресс жағдайында сабыр сақтап, өзін-өзі қолдау техникасын қолдануды үйренді. Эмоционалдық күйді тұрақтандыру әдістері емтихандарға дайындық кезінде оқушылардың психологиялық жүктемесін азайтуға көмектесті.</p> <p>Жалпы қорытынды: Тренинг оқушылардың өз эмоцияларын түсіну және реттеу қабілеттерін дамытуда маңызды рөл атқарды. Әр сыныпта оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес жеке тәсілдер қолданылып, тренингтер нәтижелі өтті.</p> <p>Мақсат қою дағдыларын қалыптастыру үшін 9-11 сыныптарға тренинг өткізілді</p> <p>9-сынып: Мақсаты: Оқушыларды дұрыс мақсат қоюдың негізгі қағидаларымен таныстыру, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттарды анықтау дағдыларын дамыту.</p> <p>Өткізу мерзімі: наурыз</p> <p>Нәтиже: Тренинг барысында 9-сынып оқушылары мақсат қоюдың маңыздылығын түсінді. SMART әдісі арқылы олар өздеріне нақты, өлшенетін, қол жеткізуге болатын және</p>		
--	--	--	--	--

уақытпен шектелген мақсаттар қоюды үйренді. Топтық жұмыс кезінде оқушылар мақсаттарға жету жолдарын жоспарлап, өз жетістіктерін бағалау дағдыларын қалыптастырды. Бұл олардың оқу мотивациясын арттырып, жеке даму жоспарларын жасауына ықпал етті.

11-сынып:

Мақсаты:

Түлектердің алдағы емтихандар мен болашақ мамандық таңдауда мақсат қою және оларға жету дағдыларын дамыту.

Өткізу мерзімі:

Оқу жылының екінші жартысында наурыз айы

Нәтиже:

11-сынып оқушылары тренинг барысында өз болашағы үшін маңызды мақсаттарды айқындауды және оларды іске асыру жолдарын жоспарлауды үйренді. Емтихандарға дайындық пен уақытты тиімді басқару стратегиялары талқыланды. Практикалық тапсырмалар арқылы оқушылар ұзақ мерзімді мақсаттарын шағын қадамдарға бөліп, оларға қол жеткізу жолдарын нақтылады. Бұл тренинг оқушылардың сенімділігін арттырып, жеке жауапкершілікті дамытуға әсер етті.

Жалпы қорытынды:

Тренингтер 9 және 11-сынып оқушыларының мақсат қою және оған жету дағдыларын қалыптастыруда тиімді нәтиже берді. Әр сыныптың қажеттіліктеріне сай ұйымдастырылған жаттығулар оқушылардың болашаққа деген жоспарларын нақтылап, олардың оқу және жеке дамуына септігін тигізді.

Тренинг: Эмоционалдық саланы дамыту

Ақпан айында 5-сынып оқушыларына арналған тренинг ұйымдастырылды.

Мақсаты:

Балалардың эмоцияларын дұрыс тану және оларды білдіру қабілеттерін дамыту.
Оқушылардың эмоционалдық жағдайын жақсартуға ықпал ету.

Нәтиже:

Тренинг барысында 5-сынып оқушылары эмоция түрлерімен танысып, оларды тану мен басқару әдістерін меңгерді. Ойындар мен шығармашылық тапсырмалар арқылы балалар өз эмоцияларын еркін білдіруге және басқа адамдардың сезімдерін түсінуге үйренді.

Сабақтар оқушылардың өзін-өзі тануына және сыныпта достық қарым-қатынас орнатуына оң әсер етті.

Наурыз айында 6-сынып оқушыларына арналған тренинг өткізілді.

Мақсаты:

Эмоцияларды басқару дағдыларын қалыптастыру, өзін-өзі бақылау және әлеуметтік дағдыларды дамыту.

Нәтиже:

Тренинг барысында 6-сынып оқушылары жағымды және жағымсыз эмоцияларды ажырата білуге, олардың себебін түсінуге және оларды дұрыс басқаруға үйренді.

Практикалық жаттығулар мен топтық жұмыстар арқылы оқушылар шиеленіс жағдайларын шешудің және өз сезімдерін қауіпсіз білдірудің жолдарын меңгерді. Бұл олардың мектеп өмірінде және достарымен қарым-қатынастағы эмоциялық тұрақтылығын арттырды.

Жалпы қорытынды:

5 және 6-сыныптарға арналған тренингтер оқушылардың эмоциялық интеллектін дамытуда тиімді болды. Әр сыныпқа арнайы әдістемелер қолданылып, олардың жас ерекшеліктеріне сәйкес жаттығулар ұсынылды. Тренингтер балалардың эмоционалдық әл-ауқатын жақсартып, өзара түсіністік пен қолдауды арттыруға көмектесті.

Тренинг: Психоэмоционалдық шиеленісті жою

		<p>Педагогтарға арналған тренинг өткізілді.</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Мұғалімдердің психоэмоционалдық шиеленісін төмендету, стресске төзімділігін арттыру және эмоционалдық жағдайларын тұрақтандыру әдістерін меңгеруге көмектесу.</p> <p>Нәтиже:</p> <p>Тренинг барысында педагогтар психоэмоционалдық шиеленістің себептері мен белгілерін түсінді. Стресті басқару және өзін-өзі реттеу әдістері, соның ішінде тыныс алу жаттығулары, релаксация техникасы және қысқа медитациялық тәсілдер тәжірибеде қолданылды. Топтық жұмыс пен өзара қолдау арқылы мұғалімдер кәсіби күйзелістен шығудың тиімді тәсілдерін меңгерді.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Тренинг педагогтардың психологиялық әл-ауқатын жақсартуға оң әсер етті. Қатысушылар алған білімдері мен дағдыларын күнделікті жұмысында пайдалану арқылы кәсіби қызметке деген ынталарын арттыра алады.</p> <p>Тренинг: «Емтиханға қалай дайындалу керек» Сәуір айында 9-сынып оқушыларына арналған тренинг өткізілді.</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Оқушыларға емтиханға психологиялық және ұйымдастырушылық тұрғыда дұрыс дайындалу жолдарын үйрету, уақытты тиімді басқару және өзін-өзі сендіру әдістерін меңгерту.</p> <p>Нәтиже:</p> <p>Тренинг барысында 9-сынып оқушылары емтиханға дайындалудың негізгі стратегияларымен танысты. Оларға оқу материалдарын жоспарлау, күнделікті дайындық тәртібін құру және өз күшіне сену жолдары түсіндірілді. Практикалық жаттығулар арқылы стрессті басқару, тыныс алу әдістері және сенімділікті арттыру</p>		
--	--	---	--	--

жаттығулары жүргізілді. Бұл оқушыларға емтихан алдында және кезінде өз-өзіне сенімді болуға көмектесті.

11-сынып:

Сәуір айында 11-сынып оқушыларына арнайы тренинг ұйымдастырылды.

Мақсаты:

Түлектерге ұлттық бірыңғай тестілеуге (ҰБТ) және басқа да емтихандарға дайындық барысында психоэмоционалдық тұрақтылықты сақтау, қорқыныш пен сенімсіздікті жеңу жолдарын көрсету.

Нәтиже:

Тренинг барысында 11-сынып оқушылары емтихан алдындағы стрессті азайту және зейін қою әдістерін үйренді. Оларға уақытты тиімді басқару, қиын материалдарды меңгерудің тәсілдері және өзін-өзі мотивациялау жолдары түсіндірілді. Қатысушылар топтық және жеке жаттығулар арқылы сенімділікті арттырып, емтихан жағдайын сәтті еңсеру үшін қажетті психологиялық дайындыққа ие болды.

Жалпы қорытынды:

9 және 11-сыныптарға арналған тренингтер оқушылардың емтиханға дайындыққа деген көзқарасын жақсартып, өз қабілеттеріне сенімділікті арттырды. Әр сыныптың жас ерекшеліктеріне және қажеттіліктеріне сәйкес мазмұнды ақпарат пен практикалық ұсыныстар берілді.

Мектептік ата-аналар консилиумы

Тренинг/Лекция тақырыбы:

«Ата-аналар тобы»

Формат:

Онлайн лекция/тренинг

Қатысушылар:
Оқушылардың ата-аналары

Мақсаты:
Ата-аналарға балалардың тәрбиесі мен білім алу процесінде кездесетін мәселелерді шешу үшін бірлескен қолдау және тәжірибе алмасу алаңын құру. Ата-аналардың психологиялық сауаттылығын арттырып, бала тәрбиесінде тиімді қарым-қатынас орнату жолдарын үйрету.

Өткізу барысы:

- **Лекция бөлімі:** Ата-аналарға балалардың жас ерекшеліктерін, олардың эмоциялық қажеттіліктерін түсіндіру. Баламен диалог құру және шиеленістерді дұрыс шешу тәсілдері талқыланды.
- **Тренинг бөлімі:** Ата-аналарға тәжірибелік тапсырмалар беріліп, топтық және жеке жаттығулар арқылы өзара әрекеттесудің тиімді әдістері үйретілді.

Нәтиже:
Ата-аналар бала тәрбиесі мен отбасы ішіндегі қарым-қатынасты жақсартуға арналған жаңа білім мен тәжірибелер алды. Олардың бірігіп жұмыс істеуге және қолдау көрсетуге деген ынтасы артты. Консилиум ата-аналардың бала тәрбиесінде кездесетін мәселелерді шешуде өзін-өзі дамытуға мүмкіндік берді.

Қорытынды:
Онлайн форматта ұйымдастырылған бұл шара ата-аналардың белсенді қатысуымен өтті. Берілген әдіс-тәсілдер олардың отбасылық қарым-қатынасын нығайтып, балалардың дамуындағы рөлдерін түсінуге көмектесті.

Уақыт пен кеңістікті тиімді ұйымдастыру бойынша ұсыныстар

Әр сынып оқушыларына шатқа жіберілді:

Ұсыныстар барлық сынып оқушыларына оқу процесін жеңілдету және жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында жіберілді.

1. Уақытты ұйымдастыру:

Күн тәртібін құру:

Сабақтан бос уақытты дұрыс жоспарлаңыз. Әр пәнге қажетті уақыт бөліңіз.

40-50 минуттан кейін 5-10 минуттық үзіліс жасауды ұмытпаңыз.

Басты міндеттерді анықтау:

Маңызды тапсырмаларды бірінші орындаңыз. Бұл уақыт пен күшті үнемдейді.

Тапсырмаларды бөлу:

Үлкен тапсырмаларды шағын бөліктерге бөліп, әр күнге аздап орындауды жоспарлаңыз.

Уақытты тиімді пайдалану:

Телефон мен әлеуметтік желілерге уақытты шектеу.

2. Кеңістікті ұйымдастыру:

Жұмыс орнының тазалығы:

Үстелден артық заттарды алып тастап, тек қажетті құралдарды орналастырыңыз.

Жарық пен тыныштық:

Жақсы жарықтандырылған, тыныш жерді таңдап, ыңғайлы орындық қойыңыз.

Шуды азайту:

Сабақ кезінде артық шудан алшақ болыңыз. Тыныш музыка тыңдау концентрацияны арттыруға көмектеседі.

Мотивациялық заттар:

Жұмыс орнын мотивациялық дәйексөздер немесе жетістіктеріңізді еске салатын нәрселермен безендіріңіз.

3. Демалыс пен ұйқы:

Күніне 7-8 сағат ұйықтауға тырысыңыз. Бұл ми жұмысын жақсартып, ақпаратты жақсы қабылдауға көмектеседі.

Сабақ арасында серуендеу немесе жеңіл жаттығу арқылы белсенді үзіліс жасаңыз.

Қорытынды:

Уақыт пен кеңістікті дұрыс ұйымдастыру – тиімді оқудың маңызды бөлігі. Бұл ұсыныстар оқушылардың зейінін арттырып, оқу тапсырмаларын уақытында орындауға ықпал етеді. Әр сынып оқушыларына ұсыныстарды ұстану керектігі ескертілді.

Онлайн кеңістікте қарым-қатынас формалары бойынша ұсыныстар

Ұсыныстар берілді:

Мектеп мұғалімдері мен оқушыларға онлайн кеңістіктегі тиімді және сыпайы қарым-қатынас формаларын қолдану мақсатында ұсыныстар қазан айында берілді.

1. Жалпы ережелер:

Құрмет пен сыпайылық:

1. Әрқашан сыпайы және әдепті болыңыз. Сөйлеу барысында құрмет көрсету маңызды.
2. Біреудің сөзін бөлмеу және кезекпен сөйлеу мәдениетін сақтау қажет.

		<p style="text-align: center;">Этикет сақтау:</p> <p>1. Әңгімебастамасбұрынбарлыққатысушыларменамандасу. 2. Әңгімесоңындаалғысбілдіріп, қоштасу.</p> <p>2. Онлайн сабақтар мен жиналыстарда қарым-қатынас:</p> <p style="text-align: center;">Дұрыс фон және сыртқы түр:</p> <p>3. Камераны қосқанда бейтарап және таза фон таңдаңыз. 4. Киім киюдің ресми немесе бейресми форматтарын сақтау.</p> <p style="text-align: center;">Тілдің түсініктілігі:</p> <p>5. Сөздердіанықайтужәнекүрделітерминдердітүсіндіруқажет. 6. Мәтіндікчаттардақатежазудансақболуүшінхабарламалардытексеру.</p> <p style="text-align: center;">Техникалық мәселелерді бақылау:</p> <p>7. Микрофондыөшіріп/қосыпөтету (сөйлегенкездеғанақосу). 8. Қосылым тұрақты болуын алдын ала тексеру.</p> <p>3. Оқушыларға ұсыныстар:</p> <p style="text-align: center;">Сабаққа уақтылы қосылу:</p> <p>9. Белгіленген уақытта кіріп, оқытушының нұсқаулықтарына сәйкес әрекет ету.</p> <p style="text-align: center;">Белсенді қатысу:</p>		
--	--	--	--	--

		<p>10. Қажеттісұрақтарқойып, талқылауғақатысу.</p> <p>11. Тапсырмалардымұқияттыңдаужәнеуақытындаорындау.</p> <p>Әдептілік сақтау:</p> <p>12. Чатта артық сөз жазудан аулақ болу.</p> <p>13. Басқалардың пікіріне құрметпен қарау.</p> <p>4. Мұғалімдерге ұсыныстар:</p> <p>Жұмысқа дайындық:</p> <p>14. Сабақ алдында материалдарды алдын ала дайындап, техникалық құрылғыларды тексеру.</p> <p>15. Сабақ жоспарын қысқа, бірақ мазмұнды етіп ұйымдастыру.</p> <p>Оқушыларды қолдау:</p> <p>16. Онлайнформаттағықиындықтардытүсініп, сабырлыжәнеқолдаукөрсету.</p> <p>17. Қатысушылардыңбелсенділігінарттыруүшінпікірлерменсұрақтардыынталандыру.</p> <p>Кері байланыс беру:</p> <p>18. Тапсырмаларменокупроцесібойыншауақытындакерібайланысұсыну.</p> <p>19. Жұмыстардыбағалаудаәділжәнетүсініктіболу.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Онлайн кеңістіктегі қарым-қатынас ережелерін сақтау мұғалімдер мен оқушылардың тиімді және үйлесімді жұмыс істеуіне ықпал етеді. Бұл ұсыныстар білім беру процесінде</p>		
--	--	--	--	--

		<p>жоғары нәтижелерге қол жеткізуге көмектеседі</p> <p>Буллинг және кибербуллингтің алдын алу бойынша чек-парақтар таратылды</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Буллинг пен кибербуллингтің алдын алу үшін оқушылар, ата-аналар және педагогтар арасында ақпараттандыруды арттыру және тиімді әрекет ету жолдарын үйрету.</p> <p>Чек-парақтар аудиториялары:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ата-аналар• Оқушылар• Мұғалімдер <p>1. Оқушылар үшін чек-парақ:</p> <p>Буллингтен сақтану:</p> <ul style="list-style-type: none">• Өзіңізді сенімді ұстаңыз, қорқынышты көрсетпеңіз.• Жағымсыз жағдайларда ересекке немесе мұғалімге хабарлаңыз.<ul style="list-style-type: none">• Кезкелген қорлауға араласпау және оны қолдамау.• Жаңа ортада достық қарым-қатынас орнатуға тырысыңыз. <p>Кибербуллингтің алдын алу:</p> <ul style="list-style-type: none">• Құпия сөздеріңізді ешкімге айтпаңыз.• Әлеуметтік желілерде жеке ақпараттарды ашық жарияламаңыз.• Қорлайтын немесе жағымсыз хабарламаларды елеменіз, бірақ оларды сақтап қойыңыз.• Кибербуллингке тап болсаңыз, бұл туралы ата-анаңызға немесе мұғаліміңізге	
--	--	---	--

		<p>хабарлаңыз.</p> <p>2. Ата-аналар үшін чек-парақ:</p> <p>Баланың қауіпсіздігін қамтамасыз ету:</p> <ul style="list-style-type: none">• Балаңыздың мектептегі жағдайын, қарым-қатынасын және сезімдерін бақылап отырыңыз.• Оны менашық және сенімді әңгіме құруға тырысыңыз.• Баланың мінез-құлқындағы өзгерістерді байқасаңыз, мұғалімдермен және мектеп әкімшілігімен байланысыңыз. <p>Кибербуллингтен қорғау:</p> <ul style="list-style-type: none">• Балаңыздың интернеттегі әрекеттерін қадағалаңыз.• Әлеуметтік желіде бөтен адамдармен байланысуға жол бермеуін түсіндіріңіз.• Балаңызға кибербуллинг жағдайында қалай әрекет ету керектігін үйретіңіз: елемеу, хабарлау, дәлелдерді сақтау. <p>3. Мұғалімдер үшін чек-парақ:</p> <p>Буллингті анықтау және алдын алу:</p> <ul style="list-style-type: none">• Оқушылар арасында құрмет пен сенім атмосферасын қалыптастыруға тырысыңыз.• Сыныпта буллингке қатысты мінез-құлық белгілерін байқаңыз: оқушылардың оқшаулануы, қорқыныш немесе күйзеліс.• Буллинг жағдайларын назардан тыс қалдырмай, дереу шара қолданыңыз. <p>Кибербуллингті болдырмау:</p>		
--	--	---	--	--

- Оқушылармен және ата-аналармен киберқауіпсіздік туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізіңіз.
- Оқушыларға интернеттегі этика мен мәдениетті үйретіңіз.
- Кибербуллингке тап болғандарға оқушыларға қолдау көрсету және жағдайды мектеп әкімшілігімен бірлесіп шешу.

Қорытынды:

Буллинг және кибербуллингтің алдын алу бойынша ұсыныстар мен шаралар барлық тараптардың бірлесіп жұмыс істеуін талап етеді. Бұл чек-парақтар ата-аналарға, оқушыларға және педагогтарға қауіпсіз ортаны қамтамасыз етуге көмектеседі.

Жыныстық қол сұғылмаушылық бойынша ұсыныстар берілді

Жыныстық қол сұғылмаушылық тақырыбына арналған чек-парақтар оқушылар, ата-аналар және педагогтар үшін Instagram платформасында жыл бойы қолжетімді болды.

1. Оқушылар үшін чек-парақ:

Өзіңізді қорғау үшін:

- Сіздің денеңіз – сіздің жеке меншігіңіз. Қандай жағдай болмасын, сіздің рұқсатыңызсыз ешкімге қол тигізуге болмайды.
- Күдікті немесе жайсыз жағдайларды ересекке, ата-анаңызға немесе сенімді адамға хабарлаңыз.
- «Жоқ» деп айтуға қорықпаңыз, егер біреу сізді ыңғайсыз сезімге қалдырса.
- Белгісіз адамдармен интернетте жеке ақпараттарды, суреттерді немесе мекенжайды бөліспеңіз.
- Көмек сұраудан ұялмаңыз – сізді тыңдап, қолдайтын адамдар бар екенін есте сақтаңыз.

2. Ата-аналар үшін чек-парақ:

Баланың қауіпсіздігін қамтамасыз ету:

- Балаңызға оның жеке шекараларын түсіндіріп, денсаулық пен қауіпсіздік тақырыбын ашық талқылаңыз.
- Жыныстық қол сұғылмаушылық туралы балаңызбен оның жасына сәйкес тілде сөйлесіңіз.
- Баланың мінез-құлқындағы өзгерістерге назар аударыңыз. Егер ол жабырқаңқы немесе мазасыз болса, себебін анықтауға тырысыңыз.
- Интернетте қауіпсіздік ережелерін үйретіңіз: жеке ақпараттарды жарияламау және бейтаныс адамдармен байланыс орнатпау.
- Баланың сенімін нығайтыңыз және қиын жағдайларда әрқашан қолдау көрсететініңізді көрсетіңіз.

3. Мұғалімдер үшін чек-парақ:

Оқушыларды қорғау және қолдау:

- Оқушыларға жеке шекаралардың маңыздылығын түсіндіру.
- Мектепте сенімді және қауіпсіз атмосфера құруға тырысыңыз.
- Оқушылар арасында қол сұғылмаушылықты бұзатын әрекеттерге жол бермеу үшін бақылау жүргізіңіз.
- Қиын жағдайларды анықтап, оларды шешуде мектеп әкімшілігімен және ата-аналармен бірлесіп әрекет етіңіз.

	<p>- Құқық қорғау ұйымдарының, психологтардың және әлеуметтік қызметтердің көмегіне жүгіну қажет болған жағдайда жедел әрекет етіңіз.</p> <p>Қорытынды:Бұл чек-парақтар ата-аналарға, оқушыларға және мұғалімдерге жыныстық қол сұғылмаушылықтың маңыздылығын түсінуге және оны қорғауға көмектеседі. Instagram платформасында ұсынылған материалдар жыл бойы барлық қатысушыларға ашық болды. Олар қауіпсіз және сенімді орта қалыптастыруға арналған құрал ретінде қолданылады.</p> <p>Жеке шекаралар (жыныстық қол сұғылмаушылық және жыныстық идентификация) бойынша вебинар</p> <p>Өткізілу форматы:</p> <p>8 және 11 сыныптарға арналған вебинарлар жыл бойы өткізілді. Онлайн форматтағы іс-шаралар барысында қатысушыларға жеке шекараларды сақтау, жыныстық идентификацияны дұрыс түсіну және қауіпсіздік дағдыларын қалыптастыру бойынша ақпарат ұсынылды.</p> <p>Мақсат:</p> <ul style="list-style-type: none">• Жекешекараларменжыныстыққолсұғылмаушылықтыңмаңыздылығынтүсіндіру.<ul style="list-style-type: none">• Жыныстық идентификация туралы дұрыс әрі пайдалы ақпарат беру.• Қатысушылардың қауіпсіздік дағдыларын нығайтуға ықпал ету. <p>Қорытынды:</p> <p>Бұл вебинарлар оқушылардың, ата-аналардың және мұғалімдердің ақпараттануын арттыруға, сондай-ақ жеке және жыныстық қауіпсіздікке қатысты мәселелерді дұрыс түсінуге бағытталды. Жыл бойы өткен іс-шаралар қатысушылардың сенімділігін нығайтып, оларды жан-жақты қорғауға көмектесті.</p> <p>Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша іс-шаралар өткізілді</p> <p>Қатысушылар: 7 және 11-сынып оқушылары</p>	
--	---	--

		<p style="text-align: center;">Мақсаты:</p> <p>Оқушылардың эмоционалдық тұрақтылығын арттыру, стрестік жағдайларды басқару дағдыларын қалыптастыру және суицидтік мінез-құлықтың алдын алу бойынша ақпарат беру.</p> <p style="text-align: center;">Өткізілген іс-шаралар:</p> <p style="text-align: center;">Бейнероликтер көрсету:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Стресс және оның салдары туралы танымдық видеолар көрсетілді.2. Өмірдің қиындықтарын жеңуге арналған мотивациялық роликтер ұсынылды. <p style="text-align: center;">Ұсынымдар мен чек-листтер тарату:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Эмоциялық қолдау көрсету тәсілдері мен көмек сұрау жолдары бойынша ұсыныстар берілді.2. Әр оқушыға өзін-өзі бақылау мен көңіл-күйді басқару үшін арнайы чек-листтер таратылды. <p style="text-align: center;">Пікірталас және тренингтер:</p> <ol style="list-style-type: none">3. Стресті жеңудің тиімді жолдары талқыланды.4. Қатысушылардың коммуникативті дағдылары арттыруға бағытталған тренингтер өткізілді. <p style="text-align: center;">Кері байланыс:</p> <ol style="list-style-type: none">5. Оқушылармен және ата-аналармен кері байланыс сауалнамалары өткізілді. <p style="text-align: center;">Нәтижелер:</p>		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• 7-сынып оқушыларының эмоцияларын басқаруға бағытталған қарапайым әдістерді жақсық абылдады.• 11-сынып оқушыларына болашаққа қатысты маңыздылықтарды шешуге бағытталған жек екенестер пайдаланылды.• Жүргізілген іс-шаралар нәтижесінде оқушылардың эмоционалдық тұрақтылығында өзгерістер байқалды. <p>Ұсыныстар:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Оқушылармен тұрақты түрде психологиялық тренингтер өткізу.2. Мектепте сенім телефонын ұйымдастыру.3. Ата-аналармен тығыз қарым-қатынас орнатып, балалардың эмоционалдық жағдайын бақылауды жалғастыру. <p>Қорытынды:</p> <p>Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша өткізілген іс-шаралар оқушылар арасында позитивті атмосфера қалыптастыруға және олардың өмірлік қиындықтарды жеңу қабілеттерін дамытуға септігін тигізді.</p> <p>Аналитикалық анықтама</p> <p>Тақырыбы: Желідегі қауіпсіздік ережелері бойынша ақпараттық жұмыс</p> <p>Мерзімі: 2024-2025 оқу жылы</p> <p>Қатысушылар: Ата-аналар мен оқушылар</p> <p>Мақсаты: Оқушылар мен ата-аналарға интернеттегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету жолдары туралы білім беру, цифрлық ортада өздерін қорғау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өткізілген шаралар:</p> <p>Чек-листтер тарату: Оқушылар мен ата-аналарға арналған "Интернеттегі қауіпсіздік ережелері" бойынша арнайы нұсқаулықтар мен ұсыныстар</p>	
--	--	--	--

		<p>дайындалып, инстаграмға жарияланды. Чек-листтер интернетте жеке мәліметтерді қорғау, әлеуметтік желілердегі қауіптерді болдырмау және фишингтен сақтану ережелерін қамтыды. Ата-аналармен жұмыс: Желідегі балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша ата-аналарға арнайы нұсқаулықтар ұсынылды. Ата-аналарға балалардың интернетте өткізетін уақытын бақылау әдістері туралы ақпарат берілді. Оқушылармен жұмыс: Интернеттегі дұрыс мінез-құлық ережелері түсіндірілді. Ақпараттық технологияларды қауіпсіз пайдалану бойынша интерактивті сабақтар өткізілді. Қосымша шаралар: Әлеуметтік желілер мен платформалардағы қауіптер туралы хабардар ету мақсатында қысқаша бейнероликтер әзірленді. Нәтижелер: Ата-аналар мен оқушылардың интернеттегі қауіпсіздік туралы хабардарлығы артты. Қатысушылар желідегі қауіптерді тану және олардан сақтану дағдыларын қалыптастырды. Платформа арқылы 85% ата-ана мен 90% оқушы материалдармен танысты. Қорытынды: Желідегі қауіпсіздік ережелері бойынша өткізілген ақпараттық жұмыс ата-аналар мен оқушылардың цифрлық сауаттылығын арттыруға ықпал етті. Аталған іс-шаралар қатысушылардың интернеттегі қауіпсіздік мәселелеріне назар аудару деңгейін көтерді және желідегі жауапкершілікті күшейтті.</p> <p>«Баланың емтиханға дайындығын қалай қолдау қажет?» ата-аналарға лекция оқылды Мақсаты: Ата-аналарға балалардың емтиханға тиімді дайындалуын қолдау тәсілдері туралы ақпарат беру, эмоционалдық қолдау көрсету дағдыларын қалыптастыру. Тақырыптық бөлімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланың оқу кестесін жоспарлау. 2. Емтихан алдындағы стрессті азайту жолдары. 3. Оқушының денсаулығын сақтау: ұйқы, тамақтану және физикалық белсенділіктің маңызы. 4. Қателіктерден қорықпау және өзіне деген сенімділікті арттыру. 		
--	--	---	--	--

		<p>5. Ата-ананың қолдауы мен мотивациясы: тиімді қарым-қатынас құру тәсілдері.</p> <p>Құралдар: Көрнекі материалдар мен ақпараттық презентациялар ұсынылды. Ата-аналарға арнайы әдістемелік ұсыныстар берілді. Кері байланыс: Лекция соңында ата-аналар өз сұрақтарын қойып, тәжірибелерімен бөлісті. Емтихан кезеңінде балаларды қолдауға байланысты қосымша қажеттіліктері анықталды. Нәтижелер: Ата-аналар балаларына емтиханға дайындық кезінде тиімді қолдау көрсету тәсілдерін меңгерді. Лекция барысында берілген ұсыныстар ата-аналардың оқу процесіне белсенді араласуына мүмкіндік берді. Кері байланыс нәтижесінде ата-аналардың 90%-ы шараның пайдалы екенін атап өтті. Қорытынды: Ата-аналарға арналған лекция тиімді өтті, олар балаларын емтиханға дайындау кезінде назар аудару қажет негізгі аспектілерді түсінді. Бұл іс-шара баланың оқу жетістіктеріне оң ықпал ету үшін ата-аналардың рөлін арттыруға мүмкіндік берді.</p> <p>Тақырыбы: Психоактивті заттарды қолданудың (ПАВ) алдын алу Қатысушылар: 7 және 11-сынып оқушылары Мақсаты: Оқушылар арасында психоактивті заттардың зияны туралы ақпарат тарату, салауатты өмір салтының маңыздылығын түсіндіру және қауіпті жағдайларды болдырмау дағдыларын қалыптастыру. Өткізілген іс-шаралар: Бейнероликтер көрсету ПАВ қолданудың денсаулыққа және әлеуметтік өмірге тигізетін зияны туралы танымдық видеолар көрсетілді. Салауатты өмір салтына шақыратын мотивациялық роликтер ұсынылды. Лекциялар: Мектеп дәрігерлері мен психологтары 7 және 11-сынып оқушылары үшін тақырыптық дәрістер оқыды. Лекциялар барысында ПАВ қолданудың физикалық, психологиялық және құқықтық салдары талқыланды. Ұсынымдар: Қауіптерді болдырмауға арналған арнайы ұсыныстар дайындалып, оқушылар мен ата-аналарға берілді. ПАВ-қа қарсы әрекет ету үшін қажетті мінез-құлық стратегиялары ұсынылды. Презентациялар: Көрнекі материалдар арқылы ПАВ қолданудың әсері мен салауатты өмір салтын сақтау туралы ақпарат түсіндірілді. Кері байланыс: Әр сынып бойынша сұрақ-жауап сессиялары ұйымдастырылды. Қатысушылардың қажеттіліктерін</p>	
--	--	--	--

анықтау үшін қысқаша сауалнамалар өткізілді. **Нәтижелер:** 7-сынып оқушылары ПАВ туралы базалық білім алды және салауатты өмір салтын ұстануға қызығушылық танытты. 11-сынып оқушылары ПАВ-тың зиянды салдары мен қауіпті жағдайлардан аулақ болу әдістері туралы тереңірек ақпарат алды. Іс-шаралар қатысушылардың 95%-на пайдалы деп бағаланды. **Қорытынды:** ПАВ қолданудың алдын алу бойынша өткізілген шаралар оқушылардың ақпараттылығын арттырып, денсаулық пен қауіпсіздіктің маңыздылығын түсінуге ықпал етті. Бұл бағыттағы жұмыстарды жүйелі түрде жалғастыру ұсынылады.

IV. Консультативтік жұмыс Бастауыш сынып оқушыларының ата-аналарымен жұмыс:

1. Ата-аналармен жеке консультациялар оқушылардың бейімделуіне, оқу үлгерімін жақсартуға және мотивацияны арттыруға бағытталды.
2. Жыл бойы сұраныс бойынша 15 ата-анамен жеке кездесу өткізілді.

Оқушылармен жеке консультациялар:

1. Жеке қарым-қатынастар, құрдастарымен, ата-аналарымен және мұғалімдерімен қарым-қатынастағы мәселелер талқыланды.
2. Сұраныс бойынша 7 және 11-сынып оқушыларымен 41 жеке консультация ұйымдастырылды.
3. Есеп: әрбір консультация бойынша жазбалар журналда сақталды.

Педагогтармен жұмыс:

4. Мұғалімдермен оқушылардың мотивациясы, оқуындағы мәселелер, қарым-қатынас мәселелері бойынша жеке және топтық консультациялар өткізілді.

		<p>5. Жылбойы 15 педагогпен кездесу ұйымдастырылды.</p> <p>V. Ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс</p> <p>Әдістемелік материалдар әзірлеу:</p> <p>6. Консультациялық, ағартушылық және түзету қызметі үшін материалдар әзірленді.</p> <p>7. Жылбойы 10 презентация және 5 жұмыс жоспары дайындалып, мұғалімдер мен ата-аналарға ұсынылды.</p> <p>8. Есеп: әзірленген материалдар журналда тіркелді.</p> <p>Тәрбие жұмысы бойынша әкімшілікпен жұмыс:</p> <p>9. Қыркүйек айында директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларымен бірге моральдық-жыныстық тәрбие бойынша жылдық жоспар құрылды.</p> <p>10. Есеп: жұмыс жоспары хаттамаға тіркелді.</p> <p>Әдістемелік бірлестіктерде жұмыс:</p> <p>11. Әдістемелік және пәндік бірлестіктердің отырыстарында 5 баяндама ұсынылды.</p> <p>12. Есеп: баяндамалар нәтижелері хаттамаға енгізілді.</p> <p>Семинарлар мен конференциялар:</p> <p>13. Республикалық және қалалық деңгейдегі 3 семинар мен 2 конференцияға қатысу қамтамасыз етілді.</p> <p>14. Есеп: презентациялар мен есептер тіркелді.</p>		
--	--	---	--	--

		<p style="text-align: center;">Мамандық иелерімен жұмыс:</p> <p>15. Психологтар, дефектологтар және логопедтермен 4 кездесу ұйымдастырылды.</p> <p>16. Есеп: кездесулер туралы материалдар мен фотолар тіркелді.</p> <p style="text-align: center;">Қорытынды:</p> <p>2023-2024 оқу жылы бойы консультациялық және ұйымдастыру-әдістемелік жұмыстар жоспарға сәйкес орындалды. Барлық іс-шаралар тиімді өтіп, олардың нәтижелері тиісті есеп беру құжаттарында көрсетілді.</p> <p style="text-align: center;">2024-2025 оқу жылы</p> <p style="text-align: center;">https://docs.google.com/document/d/1tpsugQFusCcWUaf0baPvb0lphr4c_TVi/edit?usp=sharing&ouid=109610553567417335530&rtpof=true&sd=true</p> <p>2024-2025 оқу жылының 2-13 қыркүйек аралығында «Отбасы күні» декадасы ұйымдастырылды. Іс-шараның негізгі мақсаты – отбасы құндылықтарын насихаттау, ата-аналар мен оқушылар арасындағы өзара қарым-қатынасты нығайту, отбасының бала тәрбиесіндегі рөлін арттыру. Ағарту жұмыстары аясында ата-аналар мен оқушыларға отбасы тақырыбында түрлі іс-шаралар ұйымдастырылып, психологиялық кеңестер мен тренингтер өткізілді. Іс-шараның қорытындысы бойынша есеп жасалып, әлеуметтік желілерде, соның ішінде Instagram парақшасында жарияланды.</p> <p style="text-align: center;">https://www.instagram.com/p/C_13Mraowxm/?igsh=MWE5Z2trYjRzeXo2Zw==</p> <p>№506 бұйрық аясында ата-аналарды буллингтің және кибербуллингтің алдын алу жоспарымен таныстыру туралы</p> <p>2024-2025 оқу жылының қыркүйек айында ата-аналар жиналысында буллинг пен кибербуллингтің алдын алу шаралары туралы ақпарат берді. Бұл жұмыс Қазақстан</p>	
--	--	--	--

Республикасының №506 бұйрығы негізінде жүзеге асырылды. Ағарту жұмыстары барысында ата-аналарға буллинг пен кибербуллингтің белгілері, себептері, алдын алу жолдары мен жауапкершілігі туралы түсіндірме жүргізілді. Сонымен қатар, психологиялық қызметтің алдын алу жоспары ұсынылып, ата-аналар өз пікірлерімен бөлісті.

Жаңадан келген оқушыларға арналған сауалнама қорытындысы 2024-2025 оқу жылы

Сауалнама 47 оқушыға жүргізілді. Мақсаты — оқушылардың жаңа ортаға бейімделуін бағалап, эмоционалдық және әлеуметтік жағдайларын анықтау, оқу процесіндегі қиындықтарын талдау.

1. Жалпы жағдай туралы сұрақтар:

Мектепке келген кезде өзіңізді қалай сезінесіз?

25 оқушы (53%) қуаныш пен қызығушылық сезінгенін айтты.

15 оқушы (32%) алаңдаушылық білдірді.

7 оқушы (15%) қорқыныш сезінгенін атап өтті.

Жаңа ортада өзіңізді қаншалықты жайлы сезінесіз?

20 оқушы (43%) өзін жайлы сезінетінін айтты.

17 оқушы (36%) бейтарап пікір білдірді.

10 оқушы (21%) жаңа ортада өзін жайсыз сезінетінін жеткізді.

Жаңа сыныптағы сыныптастарыңызбен қарым-қатынасыңыз қалай?

		<p>28 оқушы (60%) сыныптастарымен қарым-қатынасын жақсы деп бағалады.</p> <p>13 оқушы (28%) орташа қарым-қатынаста екенін айтты.</p> <p>6 оқушы (12%) қарым-қатынастарының нашар екенін атап өтті.</p> <p>2. Эмоционалдық жағдайды анықтау:</p> <p>Соңғы күндері көңіл-күйіңіз қалай болды?</p> <p>24 оқушы (51%) көңіл-күйінің жақсы екенін айтты.</p> <p>16 оқушы (34%) қалыпты көңіл-күйде екенін көрсетті.</p> <p>7 оқушы (15%) соңғы күндері көңіл-күйі нашар екенін жеткізді.</p> <p>Жаңа сыныпта болғанда уайымдайсыз ба?</p> <p>18 оқушы (38%) жаңа сыныпта уайымдайтынын айтты.</p> <p>19 оқушы (40%) кейде уайымдайтынын көрсетті.</p> <p>10 оқушы (22%) ешқандай уайымдаушылық білдірмейтінін атап өтті.</p> <p>Сізді алаңдататын немесе мазасыздандыратын нәрселер бар ма?</p> <p>Оқушылардың 30%-ы негізгі алаңдаушылықтарына достар табу және оқу бағдарламасындағы қиындықтарды жатқызды.</p> <p>3. Қарым-қатынас және әлеуметтік дағдылар:</p> <p>Сіз жаңа достар таптыңыз ба?</p> <p>32 оқушы (68%) жаңа достар тапқанын айтты.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>15 оқушы (32%) достар таппағанын көрсетті.</p> <p>Жаңа сыныптастармен танысу немесе сөйлесу қиын ба?</p> <p>14 оқушы (30%) жаңа сыныптастармен сөйлесу қиын екенін атап өтті.</p> <p>33 оқушы (70%) мұндай қиындықтардың жоқ екенін айтты.</p> <p>Мұғалімдермен қарым-қатынасыңыз қалай?</p> <p>29 оқушы (62%) мұғалімдермен қарым-қатынасы жақсы екенін көрсетті.</p> <p>13 оқушы (28%) орташа деңгейде екенін айтты.</p> <p>5 оқушы (10%) қарым-қатынастардың нашар екенін атап өтті.</p> <p>4. Оқу процесіне бейімделу:</p> <p>Сабақтар сізге түсінікті ме?</p> <p>35 оқушы (74%) сабақтарды түсінетінін айтты.</p> <p>9 оқушы (19%) сабақтардың көбіне түсінікті екенін көрсетті.</p> <p>3 оқушы (7%) сабақтарды түсінбейтінін айтты.</p> <p>Жаңа пәндерді оқу қиындық тудыра ма?</p> <p>12 оқушы (26%) жаңа пәндерді оқу қиындық тудыратынын көрсетті.</p> <p>17 оқушы (36%) кейде қиындықтар туындайтынын айтты.</p> <p>18 оқушы (38%) еш қиындық жоқ екенін жеткізді.</p>		
--	--	--	--	--

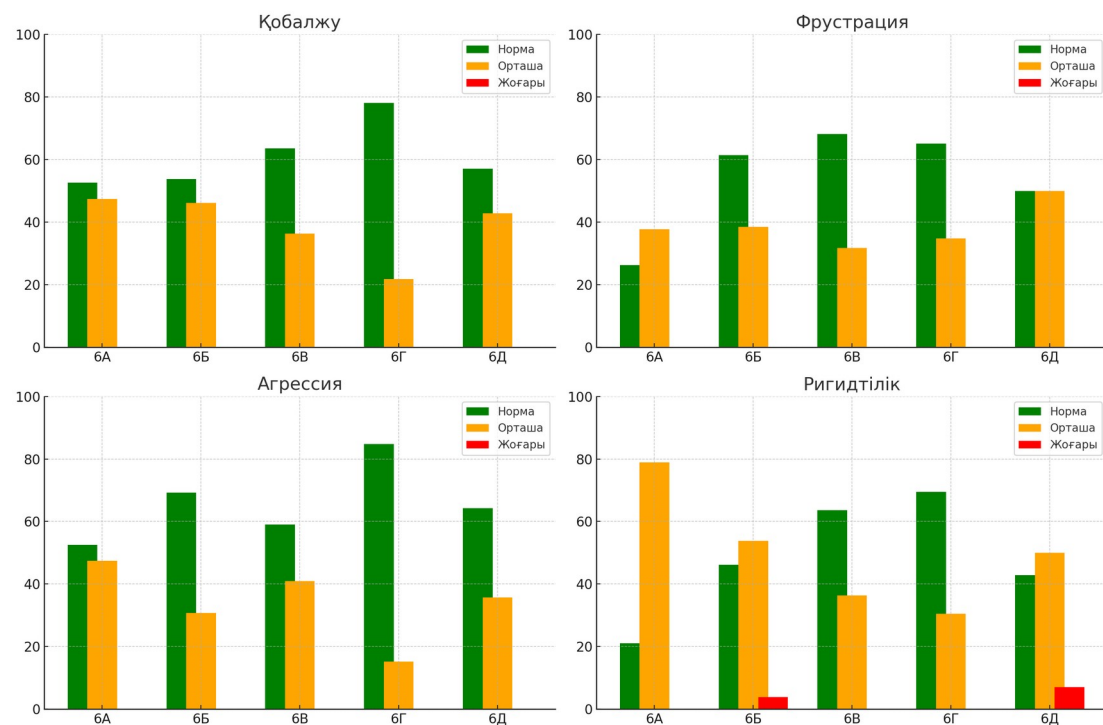
		<p>Үй тапсырмасын орындауда қиындықтар кездесіп жүр ме?</p> <p>10 оқушы (21%) үй тапсырмасында қиындықтар кездесетінін айтты.</p> <p>37 оқушы (79%) қиындықтардың жоқ екенін көрсетті.</p> <p>5. Көмек және қолдау:</p> <p>Жаңа мектепте сізге кім көбірек көмектеседі?</p> <p>22 оқушы (47%) мұғалімдердің қолдауын алғанын айтты.</p> <p>15 оқушы (32%) сыныптастарының көмегін атап өтті.</p> <p>8 оқушы (17%) ата-аналарының қолдауын атап өтті.</p> <p>2 оқушы (4%) ешкімнің көмегін алмағанын көрсетті.</p> <p>Қандай қолдау түрін алғанды қалайсыз?</p> <p>20 оқушы (43%) психологиялық қолдау алғысы келетінін айтты.</p> <p>15 оқушы (32%) академиялық қолдауды қажет ететінін көрсетті.</p> <p>12 оқушы (25%) әлеуметтік қолдауға мұқтаж екенін айтты.</p> <p>6. Өзін-өзі бағалау:Сіз өзіңізді жаңа ортаға қалай бейімделіп жатқаныңызды қалай бағалайсыз?</p> <p>26 оқушы (55%) жаңа ортаға жақсы бейімделіп жатқанын айтты.</p> <p>16 оқушы (34%) орташа деңгейде бейімделіп жатқанын көрсетті.</p> <p>5 оқушы (11%) бейімделуде қиындықтар туындап жатқанын айтты.</p>		
--	--	---	--	--

		<p style="text-align: center;">Сізге не жетіспейді деп ойлайсыз?</p> <p>18 оқушы (38%) достар мен қарым-қатынас жетіспейтінін айтты.</p> <p>15 оқушы (32%) қолдау мен түсіністік жетіспейтінін көрсетті.</p> <p>14 оқушы (30%) оқу материалдарын түсінуде қосымша көмек қажет екенін айтты.</p> <p style="text-align: center;"><u>Қорытынды:</u></p> <p>Сауалнама нәтижелері бойынша жаңадан келген оқушылардың көпшілігі жаңа ортаға бейімделуде және достар табуда белгілі бір қиындықтарға тап болуда. Эмоционалдық және әлеуметтік қолдау көрсету маңызды екені анықталды, әсіресе психологиялық және академиялық көмекке мұқтаждық байқалады. Оқушылардың бір бөлігі әлі де уайымдау мен алаңдаушылық сезімдерін бастан кешуде, сондықтан олардың психологиялық қолдауды қажет ететіні айқындалды.</p> <p>Жаңадан келген оқушыларға жаңа ортаға бейімделуге арналған тренинг өткізілді.</p> <p>Тренингке Жаңадан келген оқушылар (47 оқушы) қатысты Тренинг тақырыбы:</p> <p>Жаңа ортаға бейімделу және достық қарым-қатынас орнату. Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none">• Оқушылардың жаңа ортаға бейімделуіне көмектесу;• Оқушылар арасында достық қарым-қатынастарды дамыту;<ul style="list-style-type: none">• Әлеуметтік дағдыларды нығайту;• Қорқыныш пен мазасыздықты жеңуге көмектесу. <p style="text-align: center;">Тренинг барысы: Кіріспе сөз (5 минут):</p> <ul style="list-style-type: none">○ Психолог тренинг мақсатын түсіндірді, жаңа ортаға бейімделудің маңызды екенін атап өтті.		
--	--	---	--	--

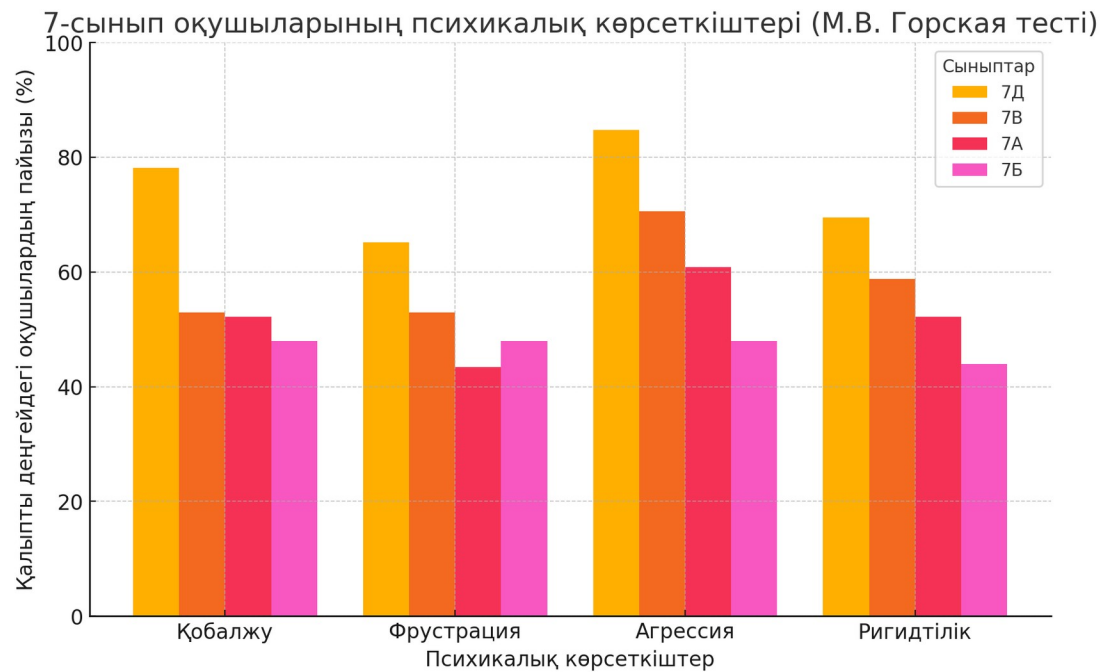
	<ul style="list-style-type: none">○ Оқушылармен танысып, тренингтің ережелері мен қолайлы орта қалыптастыру шарттарын айтты. <p style="text-align: center;">Жаттығулар мен ойындар (30 минут):</p> <ul style="list-style-type: none">○ "Танысушеңбері" ойыны:Әрбір оқушы шеңбер бойынша өзінің есімімен қызығушылықтарын айтыптанысты.○ "Қарым-қатынаскөпірі" жаттығуы: Оқушылар жұптарға бөлініп, бір-біріне 3 жақсықасиетін айтып, достық қарым-қатынасты нығайтуға бағытталған.○ "Қолдаушеңбері" жаттығуы: Оқушылар қиындықтарымен қорқыныштары туралы айтып, сыныптастарының қолдауын сезінді. <p style="text-align: center;">Пікірталас және талқылау (15 минут):</p> <ul style="list-style-type: none">○ Оқушылардан жаңа ортада қандай қиындықтармен кездесіп жүргендері туралы пікір сұралды.○ Оқушылар өзара қалай көмектесуге болатыны туралы ойларын ортаға салды. <p style="text-align: center;">Қорытынды бөлім (10 минут):</p> <ul style="list-style-type: none">○ Психологтренингті қорытындылап, оқушыларға көрсеткен белсенділігі үшін алғысын білдірді.○ Жаңа сынып тастарымен қарым-қатынас жасаудың артықшылықтарын және ортақ түсіністік орнатудың маңыздылығын атап өтті. <p>Қорытынды:Тренинг барысында оқушылар бір-бірімен ашық түрде танысып, қорқыныштары мен мазасыздықтарын жеңуге мүмкіндік алды. Олардың өзара қарым-қатынастары нығайды, достық қарым-қатынастар орнай бастады.</p>	
--	---	--

М.В. Горскийтесті бойынша 6 сынып диагностикасының қортындысы Мақсаты: Бұл сауалнамасын алушының психикалық күйін мойындау немесе жоққа шығаруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін анықтауға мүмкіндік береді. Нәтиже төмендегідей.

6-сынып оқушыларының психологиялық көрсеткіштері

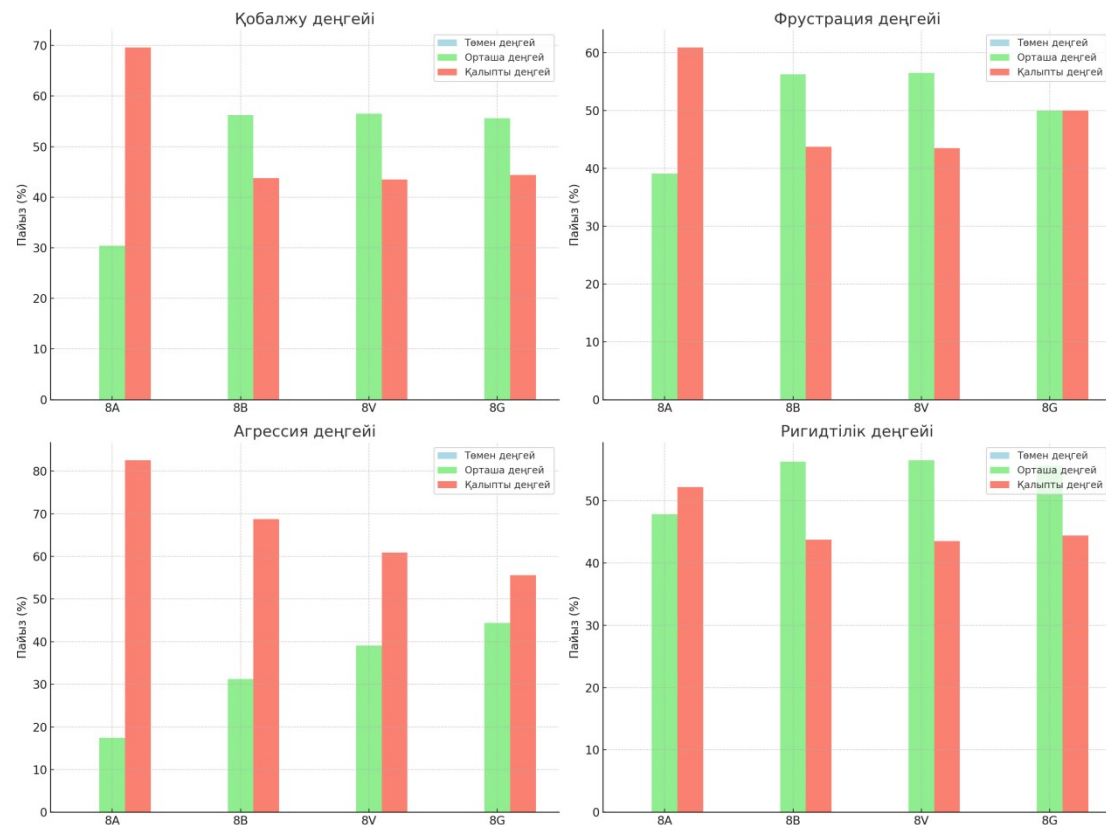

7 сынып М.В. Горскаяның тесті бойынша жүргізілген диагностикалық зерттеу нәтижелері көрсеткендей, зерттелген оқушылардың көпшілігі нормалық деңгейде нәтижелер көрсеткен. Тесттің негізгі мақсаттары – оқушылардың психикалық күйін анықтау, қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін бағалау болды.

8-сыныптар бойынша М.В. Горскаяның тесті нәтижелері

Диагностикалық зерттеу нәтижелері көрсеткендей, 8-сынып оқушыларының көпшілігі қалыпты деңгейде нәтиже көрсетті. Тесттің негізгі мақсаты – оқушылардың психикалық күйін анықтау, қобалжу, фрустрация, агрессия және ригидтілік деңгейлерін бағалау болды.

Қорытынды:

Жалпы, 8-сынып оқушыларының көпшілігі қалыпты деңгейде психоэмоционалды жағдай көрсетті. Дегенмен, қобалжу, фрустрация және ригидтілік деңгейлері кейбір оқушыларда орташа деңгейде болғандықтан, оларға психологиялық қолдау көрсетілді.

Оқушылардың эмоционалдық тұрақтылығын нығайту үшін қосымша жұмыстар жүргізілді.

	<p>Социометриялық зерттеу нәтижелері 3-11 сыныптарында оқушылар арасындағы қарым-қатынастардың негізінен оң сипатта екенін көрсетті. Әр сыныпта өз ортасында беделге ие, белсенділігімен ерекшеленетін көшбасшы оқушылар анықталды. Олар сыныптағы достық қарым-қатынастарды нығайтып, ұжымдық жұмыстарға белсене қатысады. Сонымен қатар, зерттеу барысында кейбір оқушылардың сынып ішінде оқшауланғаны және қарым-қатынас орнатуда қиындықтарға тап болатыны байқалды. Бұл жағдайға ерекше назар аударып, олардың әлеуметтік бейімделуіне көмек көрсету маңызды. Әлеуметтік қолдауды арттыру мақсатында топтық тренингтер, ойындар және бірлескен іс-шаралар ұйымдастырылды.</p> <p>Сынып ұжымындағы қарым-қатынас мәдениетін дамыту және командалық рухты нығайту үшін топтық жобалар, шығармашылық және спорттық іс-шаралар өткізу де тиімді әдістердің бірі болып табылады.</p> <p>Жалпы алғанда, зерттеу көрсеткендей, оқушылардың көпшілігі ашық, достыққа бейім, өзара қолдау көрсетуге дайын. Әрі қарайғы психологиялық қолдау олардың жеке тұлғалық өсуіне және ұжымдық қарым-қатынас мәдениетін жетілдіруге ықпал етеді.</p> <p>Мүмкіндігі шектеулі оқушылармен және олардың ата-аналарымен жұмыс істеуде жүйелі ұйымдастыру-әдістемелік және кеңес беру қызметтері маңызды рөл атқарады. Осы бағытта жүргізілген жұмыстар барысында оқушылардың психологиялық жағдайын бақылау, әлеуметтік бейімделуі мен даму динамикасын қадағалау басты назарда болды. Әдістемелік ұсынымдар негізінде құжаттамалар жинақталып, оқушылардың қажеттіліктеріне сәйкес жеке және топтық кеңестер ұйымдастырылды.</p> <p>Сұраныс бойынша оқушыларға, ата-аналарға және педагогтерге кеңес беру барысында олардың өзекті мәселелері анықталып, тиісті қолдау көрсетілді. Бұл кеңестер оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, олардың эмоционалдық, мінез-құлықтық және әлеуметтік мәселелерін шешуге бағытталды.</p> <p>1-2 сынып оқушыларымен буллинг пен кибербуллингтің алдын алу бойынша түсіндіру жұмыстары өтілді Мақсаты: Оқушыларға буллинг пен кибербуллингтің жағымсыз</p>	
--	---	--

салдары туралы түсінік беру, позитивті қарым-қатынас пен қақтығыстарды дұрыс шешу дағдыларын үйрету. Педагог-психолог оқушыларды жылы қарсы алып, буллинг пен кибербуллинг ұғымын түсіндірді. Оның достық қарым-қатынасқа, мектептегі көңіл күйге кері әсер ететінін айтты. Сондай-ақ, достық, сыйластық пен сыпайы қарым-қатынастың маңыздылығын атап өтті. 2. Талқыланған негізгі тақырыптар

- **Буллинг дегеніміз не?**

Буллинг — бұладейі балағаттау, жаман сөздер айту, төбелесу немесе біреуді ойыннан шеттету сияқты әдепсіз әрекеттер. Оқушыларға қарапайым тілмен түсіндірілді.

- **Кибербуллинг дегеніміз не?**

Кибербуллинг — бұл интернет немесе телефон арқылы қорлау, жағымсыз хабарламалар мен жаман сөздер жазу. Мұның да буллингтің бір түрі екенін балаларға жеткізді.

- **Достық пен өзара сыйластық:**

Балаларға әрқашан бір-біріне қолдау көрсетудің, достарына көмектесудің және қиын жағдайда үлкендерге хабарлаудың маңыздылығы түсіндірілді.

3. Буллингтің алдын алуда оқушылардың рөлі

Педагог-психолог әр оқушының буллингті тоқтатуға көмектесе алатынын атап өтті. Оқушыларға келесі кеңестер берілді:

- **Бей-жай қалмау:** Егер біреуді ренжітіп жатса, бұл туралы міндетті түрде үлкендерге айту.

- **Достарды қолда**

у: Көмекке мұқтаждамдарға қолұшын созу және әрдайым мейірімді болу.

- **Басқаларды ренжітпе**

у: Жаман сөздер мен әрекеттердің достарының көңіліне қатты әсер ететінін әрдайым ес

тесактау.

4. Сұрақтар мен пікірталас

Оқушылар мектепте немесе көшеде біреу оларды мазақтаса немесе ренжітсе, не істеу керектігін сұрады. Педагог-психолог Пушпакбаева А.Б. практикалық кеңестер берді:

- Мұндай жағдайда мұғалім генемесе ата-аналарға жүгіну.
 - Жанжалдан аулақ болу.
- Басқа балалармен достық қарым-қатынасты сақтау.

5. Қабылданған шешімдер

1. Бастауыш сынып оқушыларымен буллинг пен кибербуллингтің алдына лубойыншатұрақты сабақтар өткізу.
2. Достық қарым-қатынас пен өзара көмек дағдыларында мытуға бағытталған топтық ойындар мен тренингтер ұйымдастыру.
3. Ыңғайлы және қауіпсіз мектеп ортасын қалыптастыру үшін психолог пен айна сайын әңгімелесу тәжірибесін енгізу.

9А, 9Б, 9В және 9Г сыныптарының оқушыларына М.В. Горскийдің әдістемесі бойынша жүргізілген диагностика нәтижелерін төмендегі кестеде ұсынамын:

Сынып	Қатысушылар саны	Қобалжу (норма)	Қобалжу (орташа)	Фрустрация (норма)	Фрустрация (орташа)	Агрессия (норма)	Агрессия (орташа)	Ригидтілік (норма)	Ригидтілік (орташа)
9А	18	52,6% (10)	47,4% (9)	26,3% (5)	73,7% (14)	52,6% (10)	47,4% (9)	21,1% (4)	78,9% (15)

- **Қатысушылардың жалпы саны:** 89 оқушы
- **Мақсат:** Бастауыш және орта мектеп оқушыларының қобалжу деңгейін анықтау
- **Әдіснама:** 5-сынып оқушыларының қобалжу деңгейін анықтауға арналған экспресс-әдіснама

Қобалжу деңгейінің нәтижелері:

- **Жоғары қобалжу деңгейі:** 1 оқушы (1,1%)
- **Көтерілген қобалжу деңгейі:** 5 оқушы (5,6%)
- **Орташа мектеп қобалжу деңгейі:** 12 оқушы (13,5%)
- **Төмен қобалжу деңгейі:** 71 оқушы (80,7%)

Қорытынды:

Барлық сыныптар арасында жүргізілген тестілеу нәтижелері 5-сынып оқушыларының жалпы қобалжу деңгейі қалыпты нормалар аясында екенін көрсетеді. Оқушылардың көпшілігі (80,7%) төмен қобалжу деңгейіне ие болғанымен, сонымен қатар орташа қобалжу деңгейіндегі оқушылар анықталды, бұл олардың бейімделу процесінің қалыпты өткенін білдіреді.

Негізгі қорытындылар:

- **Төменқобалжудеңгейі
(80,7%)**

:Көптеген оқушыларда байқалған бұл көрсеткіш жағымды жағдайды білдіреді.
Алайда,

кейбіреу оқушыларда төмен қобалжу кейде жеңіл тапсырмалармен жағдайларды болды

		<p>рмауға әкелуі мүмкін, бұлолардың жекетұлға дамуы мен автономиясын қолдауды қажет етеді.</p> <ul style="list-style-type: none">• Орташа қобалжу деңгейі (13,5%): Бұлоқушылар бейімделген жағдайда өзін жақсы сезінетінін көрсетеді, алайда стресс және қиын жағдайларда қобалжуды пайдалануы қиындығы сақталады.• Көтерілген қобалжу деңгейі (5,6%): Мұндай оқушыларға әлеуметтік стресс, өзін-өзі анықтау және күтілімдерді орындау жағдайларында қосымша қолдау көрсету қажет.• Жоғары қобалжу деңгейі (1,1%): Бұл топтағы оқушылар қауіп-қатерді сезінуі мүмкін, олардың оқу процесіне және айналадағы адамдармен қарым-қатынасына теріс әсер етуі қиын, сондықтан оларға әрекшенің назар аудару керек. <p>Ұсыныстар:</p> <ul style="list-style-type: none">• Психологтарға: а: Орташа және жоғары қобалжу деңгейі бар оқушылармен жұмыс істеу, стресс басқару және эмоционалды тұрақтылықты қалыптастыру бойынша тренингтер ұйымдастыру ұсынылады.• Сынып жетекшілеріне: е: Жоғары қобалжу деңгейі бар оқушыларға жеке қолдау көрсету, оларға сенімді қарым-қатынас орнату және орташа қобалжу деңгейіндегі оқушылармен қосымша жұмыс жүргізу ұсынылады.• Ата-аналарға: Балалардың үйдегі эмоционалды жағдайын бақылап, оларға қолдау көрсету және қажет болған жағдайда психологпен консультация ұйымдастыру ұсынылады. <p>Жалпы алғанда, 5-сынып оқушыларының бейімделу процесі сәтті өтуде, ал қобалжу</p>	
--	--	---	--

деңгейі орташа немесе төмен нормалар аясында орналасқан. Тек кейбір оқушыларға арнайы психологикалық қолдау қажет. **Қазан** айында жұмыс барысында сынып жетекшілерінің бағалауы негізінде оқушылар арасынан дарынды тұлғаларды анықтау және олардың тізімін құрастыру көзделеді. Бұл іс-шара арқылы дарынды балалардың шығармашылық қабілеттері, сабақтағы жетістіктері мен қосымша іс-әрекеттері жан-жақты талданып, олардың ерекшеліктері анықталады. Нәтижесінде, педагог-психологтың бақылауымен дайындалған тізім мектептегі білім беру үрдісін жетілдіру мен дарынды оқушыларға бағытталған қолдау мен дамыту шараларын ұйымдастыруда маңызды рөл атқарады. **Дарындылықты анықтау:** Сынып жетекшілері сабақтағы белсенділік, шығармашылық қабілет және қосымша іс-әрекеттер арқылы дарынды оқушыларды мұқият айқындады. Бұл бағалау барысында оқушылардың жеке қасиеттері мен жетістіктері ескеріледі. **Тізімді құрастыру:** Анықталған дарынды оқушылардың аты-жөні, сыныбы және дарындылық сипаттамалары толыққанды түрде жазылып, жүйелі тізімге енгізілді. Бұл құжат мектептегі дарынды оқушылардың жағдайын бақылауға және оларға арналған арнайы бағдарламалар әзірлеуге негіз болады. **Қорытынды:** Сынып жетекшілері мен педагог-психологтың ынтымақтастығы нәтижесінде жасалған дарынды оқушылар тізімі мектептегі білім беру процесін жетілдіруге, оқушылардың дара қабілеттерін дамытуға және шығармашылық әлеуетті барынша іске асыруға жағдай туғызады. Бұл іс-шара дарынды балаларға бағытталған қолдау мен дамыту бағдарламаларын жоспарлаудың негізі болып табылады.

Буллинг және кибербуллингтің алдын алу (№506 бұйрық бойынша) 3-4 сыныптар арасында өтілді. Іс-шара оқушыларының буллинг және кибербуллинг мәселелеріне қатысты санасын қалыптастыруға бағытталған. Негізгі мақсаты – оқушылар арасында өзара сыйластық пен түсіністікті нығайтып, қауіпсіз және қолайлы оқу ортасын қамтамасыз ету, сондай-ақ буллинг пен кибербуллингке қарсы тиімді профилактикалық шараларды жүзеге асыру болып табылады. Іс-шараның барысы: Дәрістер өткізу: Оқушыларға буллинг пен кибербуллинг ұғымдары, олардың себептері мен салдары туралы толыққанды ақпарат беріледі. Дәрістер барысында қауіп-қатерден сақтану және өз-өзіне сенімділік арттыру бойынша практикалық кеңестер талқыланады. Тренингтер ұйымдастыру: Интерактивті әдістер арқылы оқушылардың әлеуметтік дағдыларын

дамытуға, конфликттерді болдырмауға және өзара қарым-қатынасты жақсартуға бағытталған тренингтер өткізіледі. Әрбір қатысушы өз пікірін еркін білдіріп, қауіпсіздік пен ынтымақтастықтың маңыздылығын түсінуіне мүмкіндік алады. Қорытынды: іс-шараның сәтті жүзеге асырылуы мектеп оқушыларының буллинг және кибербуллинг мәселелеріне деген көзқарасын өзгертіп, олардың психологиялық және әлеуметтік тұрақтылығын арттыруға септігін тигізеді. Аталған ағарту іс-шаралары нәтижесінде оқушылар қауіпсіз ортада өздерін еркін сезініп, шығармашылық пен ынтымақтастыққа ынталандырылды.

14 қараша 2024 жылы сағат 11:00-де №98 ЖББМ коммуналдық мемлекеттік мекемесінде өткізілген жиналыста «Жыныстық қатынасқа ерте түсудің соңы неге әкеліп соғуы мүмкін» тақырыбы аясында қыз балалардың денсаулығы мен болашағына қатысты өзекті мәселелер жан-жақты талқыланды. Жиналыста қатысушылар – акушер-гинеколог Буланбаева Анар Елубаевна, №2 қалалық емхана маманы, №98 мектеп мейірбикесі Жумагулова Г., педагог-психолог Пушпакбаева А.Б., әлеуметтік педагог Талипова Ұ.Б., сондай-ақ 8-11 сынып оқушылары мен олардың сынып жетекшілері – өзара тәжірибе алмасып, ерте жыныстық қатынастың ықтимал зияндары мен салдары туралы маңызды ой-пікірлерін ортаға салды. Акушер-гинекологтың түсіндірмесі бойынша, ерте жыныстық қатынас денсаулыққа айтарлықтай зиян келтіріп, оның ішінде репродуктивтік функцияның бұзылуы, ерте жүктілік, әртүрлі инфекциялар мен гормоналды теңгерімсіздіктерге әкелуі мүмкін. Педагог-психолог жасөспірімдердің психологиялық жағдайына ерекше назар аудара отырып, ерте жыныстық тәжірибенің олардың өзін-өзі бағалауына теріс әсер етіп, психикалық күйзелістер мен депрессияның пайда болуына себеп болатынын атап өтті. Әлеуметтік педагог қыз балалардың әлеуметтік қорғауын күшейту қажеттігін, ал мектеп мейірбикесі жеке гигиена және қорғаныс құралдарын пайдалану арқылы аурулардан сақтанудың маңыздылығын меңзеді. Жиналыс барысында қатысушылар қыз балаларға өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау, ерте жыныстық қатынастан сақтану және әлеуметтік-психологиялық қолдау алу жолдарын ұсынды. Сондай-ақ, мектептер мен медициналық мекемелер арасында тығыз байланыс орнату, қажетті ақпаратпен қамтамасыз ету және алдын алу шараларын жүйелі түрде жүргізу мәселелері баса айтылды. Осылайша, жиналыстың нәтижесінде қыз балалардың денсаулығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету

мақсатында кешенді іс-шараларды жүзеге асырудың өзектілігі мен маңыздылығы анықталды. Бұл шаралар олардың болашақтағы дамуына сенімді қадам басуға, тұлғалық және әлеуметтік қалыптасуына оң ықпал ететін болады.

Қараша айында өткізілген «Девиантты мінез-құлықтың алдын алу: жасөспірімдердің тәуелді мінез-құлқының алдын алу (лудомания, интернет, ББЗ, темекі шегу, алкоголизм және т. б.)» тақырыбындағы ағарту іс-шарасы 7-11 сынып оқушыларына арналған дәрістер мен тренингтер аясында сәтті өтті. Осы іс-шара барысында педагог-психолог, әлеуметтік педагог, медицина қызметкерлері және нарколог, оқушыларға тәуелді мінез-құлықтың теріс салдары мен оның алдын алу жолдары туралы жан-жақты ақпарат берді.

Өткізілген дәрістер мен тренингтер кезінде жасөспірімдер өзара пікір алмасып, практикалық тапсырмалар арқылы қауіптер мен олардың алдын алу әдістерін меңгеруге мүмкіндік алды. Оқу процесі барысында оқушылар тәуелді мінез-құлықтың қауіптері туралы толыққанды түсінік қалыптастырды, өз денсаулығына жауапкершілікпен қараудың маңыздылығын түсініп, қауіпсіз және саналы өмір сүруге бағытталған профилактикалық шаралармен танысты. Іс-шара нәтижелері мұқият құжатталып, журнал мен Instagram сілтемелері арқылы сақталды, бұл болашақтағы мониторинг пен

талдау үшін маңызды дерекқор болып қызмет етеді. Жалпы алғанда, өткізілген ағарту іс-шарасы жасөспірімдердің тәуелді мінез-құлықтан сақтануына, өз болашағына саналы қадам басуына ықпал етіп, мектеп қауымдастығының барлық мүдделі тараптарының ынтымақтастығының маңыздылығын дәлелдеді.

Жаңбыр астындағы адам проективті әдістемесі бойынша жүргізілген диагностика нәтижесінде 5-6 сынып оқушыларының эмоционалдық күйі мен қиындықтарға деген қарым-қатынасы зерттелді. Бұл әдіс балалардың стресстік жағдайларға төзімділігі, өзін-өзі қорғау механизмдері, ішкі сезімдері мен қорқыныштарын анықтауға мүмкіндік береді. Зерттеу барысында кейбір оқушылардың жоғары мазасыздық деңгейі, эмоционалдық тұрақсыздық белгілері, сондай-ақ әлеуметтік ортада өзін қорғау қажеттілігінің басым екені байқалды. Басқа оқушылардың нәтижелері оң динамика көрсетіп, олардың эмоционалдық тепе-теңдікті сақтай білетіні, өз сезімдерін бейнелеу қабілеті жақсы дамығанын көрсетті. Қорытындылай келе, әр оқушының жеке ерекшеліктері мен эмоционалдық жағдайын ескере отырып, психологиялық қолдау көрсету және қажетті түзету жұмыстары ұйымдастырылуы қажет. Бұл оқушылардың тұлғалық дамуы мен эмоционалдық саулығын қамтамасыз етуге ықпал етеді.

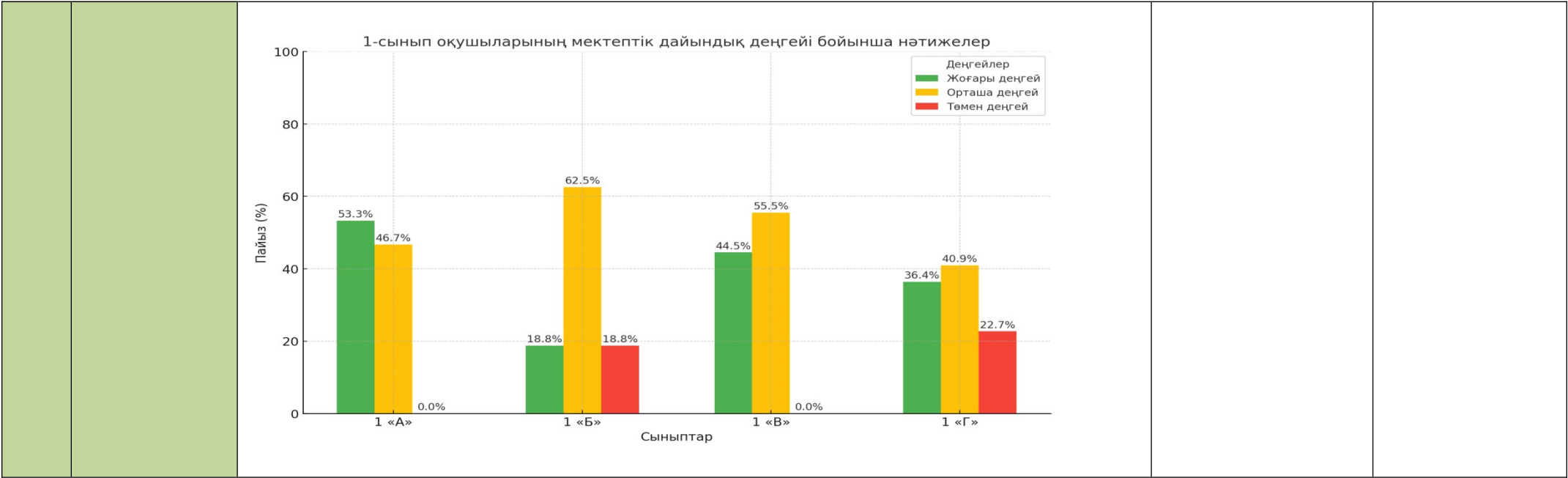
		<p>"Қатыгездіктің алдын алу" онкүндігі аясында ата-аналар, педагогтер және оқушылар арасында бірқатар ағарту жұмыстары жүргізілді. Шараның негізгі мақсаты – зорлық-зомбылықтың алдын алу, қатыгездік мәселелеріне назар аудару, сонымен қатар барлық қатысушыларға құқықтық және психологиялық көмек көрсету болды.</p> <p>Онкүндік барысында дәрістер, тренингтер, ақпараттық әңгімелер өткізілді. Әсіресе, зорлық-зомбылықтың алдын алуға бағытталған тәжірибелік жаттығулар мен өмірлік жағдайларды талдау сәтті ұйымдастырылып, оқушылардың құқықтық сауаттылығы мен жауапкершілігін арттыруға ықпал етті. Ата-аналар мен педагогтерге түсіндірме жұмыстары жүргізіліп, қауіптің алдын алу жолдары бойынша ұсыныстар берілді.</p> <p>Фото есеп пен тексеру парақтары қорытынды нәтижені талдауға мүмкіндік берді. Жалпы алғанда, бұл іс-шаралар қатысушыларға пайдалы ақпарат беріп, олардың өзін-өзі қорғау дағдыларын жетілдіруіне көмектесті. Алдағы уақытта осындай ағарту жұмыстары жалғасын табуы және әрбір баланың қауіпсіз ортада дамуына ықпал етуі маңызды.</p>		
--	--	--	--	--

1 «А», 1 «Б», 1 «В», 1 «Г» сыныптарындағы мектептік жетілу деңгейін зерттеу нәтижелері бойынша анықтама Өткізу мерзімі: Қазан **Сыныптар: 1 «А», 1 «Б», 1 «В», 1 «Г»**

Жалпы оқушылар саны: 100 Зерттеуге қатысқандар: 71

Оқушылардың жасы: 5-7 жас **Мақсаты:** 1-сынып оқушыларының мектептегі оқуға дайындығының деңгейін, ойлау қабілеттерін және тыңдау дағдыларын анықтау. **Зерттеу әдістемелері:** **Керн-Йерасек тесті** – үш тапсырмадан тұрады: Адам (ер адам) бейнесін салу Фразаны көшіру ,Нүктелерді көшіру, **«Баспалдақ» әдістемесі** – баланың өзін-өзі бағалау деңгейін анықтау. Нәтиже төмендегідей:

Тақырыбы: Дарынды және үлгерімі төмен оқушыларды психологиялық сүйемелдеу бойынша жұмыс

Жұмыс түрі: Түзету-дамыту жұмысы

Мерзімі: Қараша айы

Қатысушылар: Дарынды және үлгерімі төмен оқушылар

Жауапты маман: Педагог-психолог

Мақсаты:

Дарынды және үлгерімі төмен оқушыларды анықтау және оларға психологиялық қолдау көрсету, олардың жеке қабілеттерін дамытуға, оқуға деген қызығушылығын арттыруға

		<p>жағдай жасау.</p> <p>Міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дарынды оқушылардың шығармашылық қалауын қолдау және дамыту;<ul style="list-style-type: none">• Үлгерімі төмен оқушылардың оқу мотивациясын арттыру;• Балалардың эмоционалдық жағдайын жақсарту;• Ата-аналар мен мұғалімдерге кеңес беру. <p>Жүргізілген жұмыс:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дарынды оқушылармен шығармашылық және зияткерлік қабілеттерін дамытуға бағытталған тренингтер мен тапсырмалар ұйымдастырылды.• Үлгерімі төмен оқушылармен жеке және топтық түзету-дамыту сабақтары өткізілді, олардың оқу барысында кездесетін қиындықтары анықталып, сол қиындықтарды жеңуге көмек көрсетілді.• Психологиялық қолдау көрсету мақсатында оқушылардың эмоционалдық жағдайы мен өзін-өзіне деген сенімділігі арттырылған жағдайлар жасалды. <p>Нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дарынды оқушылар өз қабілеттерін белсенді көрсете бастады, олардың шығармашылық белсенділігі мен танымдық қызығушылығы артты.• Үлгерімі төмен оқушылардың оқу мотивациясы жақсарып, мектептегі өзін-өзіне деген сенімі артты.• Ата-аналармен мұғалімдерге баланың ерекшеліктері туралы ақпарат беріліп, олармен ынтымақтастық орнатылды. <p>Қорытынды:</p> <p>Дарынды және үлгерімі төмен оқушыларды психологиялық сүйемелдеу бойынша</p>		
--	--	--	--	--

жүргізілген жұмыс оң нәтижесін берді. Әрі қарай түзету-дамыту жұмыстары жалғасын тауып, балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қолдау көрсетілетін болады.

Тақырыбы: 5-сыныпоқушыларыныңоқуғадегенынтасынарттыруғабағытталғантренинг өткізілді. **Тақырыбы:** Оқуға деген ынтаны арттыру

Мақсаты: Оқушылардың оқу мотивациясын арттыру, оқуға деген қызығушылықтарын күшейту және оқу процесінде нәтижеге жетуге деген ынтасын дамыту. Тренингтің негізгі бағыттары:

Оқушылардың оқу процесіне деген қызығушылығын арттыру.

Оқу мақсаттарын дұрыс қою және оларға жету жолдары туралы ақпарат беру.

Өзіндік мақсат қою дағдыларын дамыту және оқу процесінде табысқа жету үшін қажетті қасиеттерді қалыптастыру.

Әдіс-тәсілдер:

Презентация: Оқуға деген ынтаны арттыру үшін тиімді әдістер мен құралдар туралы түсінік берілді.

Топтық жұмыс: Оқушылар өз мақсаттарын белгілеу және оларды жүзеге асыру жолдарын талқылады.

Ойын элементтері: Оқушылардың ынтасын арттыру мақсатында түрлі ойындар мен тапсырмалар ұйымдастырылды.

3. Тренинг барысы

Тренинг барысында оқушыларға мотивацияның маңызы, оның оқу нәтижелеріне әсері туралы ақпарат берілді.

		<p>Оқушылар өздеріне арналған мақсаттарды белгілеу және оларға жету үшін қажетті қадамдарды анықтауға тырысты.</p> <p>Топтарда пікір алмасулар жүргізіліп, оқушылар оқу процесіндегі қиындықтарды талқылап, бір-біріне қолдау көрсетті.</p> <p>4. Қорытынды талқылау</p> <p>Оқушылар оқу мақсаттарына жету үшін өздерінің күшті жақтарын, дағдыларын және уақытты басқару жолдарын анықтады.</p> <p>Оқушылар оқуға деген қызығушылығын арттыру үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдер жайында пікір алмасты.</p> <p>5. Күтілетін нәтиже</p> <p>Оқушылардың оқу мотивациясы артты.</p> <p>Оқушылар өз оқу мақсаттарын қою, оларды орындау жолдарын меңгерді.</p> <p>Оқушылар өз уақытын тиімді пайдалану және оқу материалдарын қызығушылықпен меңгеру дағдыларын алды.</p> <p>6. Қорытынды</p> <p>Тренинг нәтижесінде оқушылардың оқу мотивациясы мен ынтасы артты. Оқушылар оқу процесіне деген қызығушылықты нығайтып, өз мақсаттарына жету жолында табанды болуға дайын екендерін көрсетті. Алдағы уақытта оқушылармен жеке жұмыстар жалғасады.</p>		
--	--	---	--	--

Тақырыбы: Эмоционалды интеллектті дамытуға бағытталған тренингтік сабақтар өткізілді. **Мақсаты:** Оқушылардың эмоционалды интеллектін дамыту арқылы олардың эмоцияларын тану, түсіну және реттеу дағдыларын қалыптастыру, қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру. **Міндеттері:** Балалардың өз эмоцияларын дұрыс тануға және оларды білдіруге үйрету; Эмпатия сезімін дамыту және басқалардың эмоцияларын түсінуге баулу; Қарым-қатынас дағдыларын жақсарту; Стресс жағдайларымен күресу жолдарын үйрету. **Жүргізілген жұмыс:** Әр тренинг барысында оқушылармен интерактивті жаттығулар, рөлдік ойындар, релаксациялық техникалар жүргізілді. «Эмоцияларды танып білу» және «Эмпатияны дамыту» тақырыптарында арнайы ойындар өткізілді. Өртүрлі жағдайларға байланысты эмоцияларды суреттеу және дұрыс шешім қабылдау дағдыларын дамыту жаттығулары орындалды. Балаларға жағымды эмоционалдық орта қалыптастыру үшін топтық қолдау көрсетілді. **Нәтижелері:** Оқушылар өз эмоцияларын тану және оларды сөзбен білдіру дағдыларын меңгере бастады. Балалардың эмоционалды тұрақтылығы жақсарып, өзара түсіністік деңгейі артты. Стресстік жағдайларды жеңуге арналған қарапайым техникаларды қолдана алды. Қарым-қатынас жасауда сенімділік пен ашықтық таныта бастады. **Қорытынды:** Эмоционалды интеллектті дамытуға бағытталған тренингтер балалардың әлеуметтік және эмоционалдық дағдыларын жетілдіруге оң ықпал етті. Алдағы уақытта осындай

		<p>сабақтар жүйелі түрде жалғасын табады.</p> <p>Тақырыбы: Буллинг және кибербуллингтің алдын алу Өткізу мерзімі: 04 желтоқсан 2024 жыл Орны: Акт залы</p> <p>Қатысушылар: 3-4 сынып оқушылары, педагог-психолог Пушпакбаева А.Б., директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ыбышов Ғ.Д., әлеуметтік педагог Талипова Ұ.Б. Мақсаты: Оқушылар арасында буллинг және кибербуллингтің алдын алу, қауіпсіз әлеуметтік ортаға бейімдеу, қарым-қатынас мәдениетін дамыту және интернеттегі қауіпсіз мінез-құлық ережелерін түсіндіру. Мектептің педагог-психологы жиналысты ашып, буллинг пен кибербуллинг тақырыбының маңыздылығын атап өтті. Оқушыларға бұл құбылыстардың түрлері мен олардың салдары туралы қысқаша түсінік берілді.«Буллинг және кибербуллинг деген не?» тақырыбында оқушыларға түсінік беріліп, жағымсыз жағдайлардан қорғану тәсілдері қарастырылды. Дәріс: Интернеттегі қауіпсіздік ережелері мен әлеуметтік желілерде өзін дұрыс ұстау жөнінде ақпарат берілді. Мектептің әр бұрышына буллинг пен кибербуллингтің алдын алуға арналған ақпараттық материалдар ілінді.Педагог-психолог балаларға бір-біріне түсіністікпен қараудың, құрмет көрсетудің және қиын жағдайда қолдау білдірудің маңызын түсіндірді. Әлеуметтік қауіпсіздік шаралары: Өз құқықтарын қорғау: Оқушыларға буллинг жағдайында көмек сұрау жолдары мен сенімді адамдарға жүгіну қажеттілігі айтылды. Онлайн қауіпсіздік: Әлеуметтік желілерде өздерін дұрыс және қауіпсіз ұстау ережелері түсіндірілді. Күтілетін нәтиже: Оқушылар буллинг пен кибербуллинг туралы жан-жақты ақпарат алды. Қарым-қатынас дағдылары жақсарып, әлеуметтік жауапкершілігі артты. Өз құқықтарын қорғауды және қиын жағдайда көмек сұрауды үйренді. Онлайн қауіпсіздік ережелері туралы білімдері жетілдірілді. Қорытынды: Бұл жиналыс оқушылардың буллинг пен кибербуллингтің алдын алу бойынша білімін арттырып, олардың қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруға оң ықпал етті. Алдағы уақытта қосымша тренингтер мен профилактикалық шаралар ұйымдастыру жоспарланды.</p> <p>Девиантты мінез-құлықтың алдын алу бойынша өткізілген жұмыс</p>		
--	--	---	--	--

Тақырыбы: «Жасөспірімдердің тәуелді мінез-құлқының алдын алу» (лудомания, ББЗ және т.б.)

Өткізу мерзімі: Желтоқсан 2024 жыл

Қатысушылар: 9, 11 сынып оқушылары

Ұйымдастырушылар: Педагог-психолог Пушпакбаева А.Б., ДТІЖО Ыбышев Ғ.Д., Әлеуметтік педагог Талипова Ұ.Б. **Мақсаты:** Жасөспірімдердің девиантты мінез-құлық түрлері туралы түсінік қалыптастыру, оның алдын алу жолдарын көрсету, салауатты өмір салтын насихаттау және тәуелділікке қарсы иммунитет қалыптастыру. **Өткізілген іс-шаралар:** **Дәрістер:** Оқушыларға «Лудомания», «ББЗ қолдану» және басқа тәуелділік түрлерінің салдары туралы ақпарат берілді. Тәуелді мінез-құлықтың пайда болу себептері мен оның алдын алу жолдары түсіндірілді. **Пікірталас:** «Тәуелділіктен қалай аулақ болуға болады?» тақырыбында пікірталас ұйымдастырылды. Оқушылар өз ойларымен бөлісіп, тәуелділікке қарсы тұрудың тиімді тәсілдерін талқылады. **Бейнематериал көрсету:** Тәуелділікке ұшыраған адамдардың өмірі туралы бейнероликтер көрсетіліп, олардың өмірлік тәжірибелері талқыланды. **Сауалнама жүргізу:** Оқушылардың ақпараттық деңгейін анықтау мақсатында сауалнамалар алынды. **Қорытынды:** Іс-шаралар барысында оқушылар тәуелді мінез-құлықтың зияны туралы мол ақпарат алды. Олар өздерін қорғау және дұрыс шешім қабылдау дағдыларын меңгерді. Осындай ағартушылық жұмыстар жасөспірімдердің девиантты мінез-құлықтан аулақ болуына ықпал етеді және алдағы уақытта тұрақты түрде жалғасын табады.

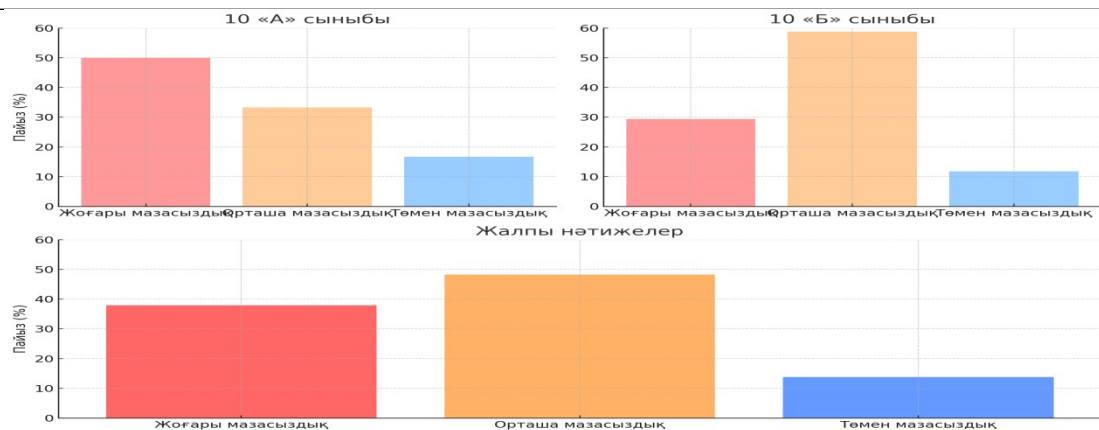
Тақырыбы: Ч.Д. Спилбергердің әдістемесі бойынша 10-сынып оқушыларының бейімделу процесін бақылау (жеке және жағдайлық мазасыздық деңгейін анықтау)
Мақсаты: 10-сынып оқушылары арасында жеке және жағдайлық мазасыздық деңгейін анықтау, одан әрі түзету және алдын алу шараларын ұйымдастыру.

Өткізілген күні: 11 желтоқсан 2024 жыл

Қатысушылар: 10 «А», 10 «Б» сыныптарының оқушылары

Барлығы: 37 оқушы, тестілеуге қатысқаны – 29 оқушы

Жалпы нәтижелер:

Қорытынды: Жұмыстың нәтижелері мазасыздық деңгейі жоғары оқушылармен алдағы уақытта түзету және қолдау шараларын жүргізудің маңызды екенін көрсетті. Алдағы уақытта жеке және топтық түзету жұмыстары жоспарланып, мазасыздық деңгейін төмендетуге бағытталған психологиялық қолдау көрсетілетін болады.

Сауалнама қорытындысы Тақырыбы: "Сыныпта сізге ыңғайлы ма?"

Қатысушылар: 6-8 сынып оқушылары

Өткізілген күн: 12.12.2024 **Сауалнама мақсаты:** Оқушылардың сыныптағы жағдайын, қарым-қатынасын, өзін-өзі сезінуін және сыныптың психологиялық ахуалын бағалау. **Сауалнаманың негізгі сұрақтары:**

1. Сіз сыныбыңыздағы оқушылармен жақсы қарым-қатынаста боласыз ба?
2. Сыныпта сіз өзіңізді жайлы сезінесіз бе?
3. Сынып тәкімшінің тарапынан қысым немесе келеңсіз жағдайлар жиі кездеседі?
4. Сізге сыныпта ең маңыздысы не болып табылады?
5. Сыныпта өз пікіріңізді білдіруге еркіндік бар ма?

Нәтижелер: **Қарым-қатынас және байланыс:**

1. 85% оқушылар сыныбындағы оқушылармен жақсы қарым-қатынаста екенін айтты.

		<p>2. 15% оқушылар кейде өздерінің сыныптастарымен келіспеушіліктер туындайтынын білдірді.</p> <p>3. 0% оқушылар арасында сыныптастарымен байланыс қиындықтары бар.Өзін-өзі сезіну:</p> <p>1. 95% оқушылар сыныпта өздерін жайлы сезінеді.</p> <p>2. 5% оқушылар кейде сыныптағы атмосферада өзін ыңғайсыз сезінеді.</p> <p>3. 0% оқушылар сыныпта өздерін оқшауланған немесе қысым көретінін айтты.Қысым мен келеңсіз жағдайлар:</p> <p>4. 0% оқушылар сыныпта басқа оқушылардың тарапынан қысымға ұшырағандарын атап өтті.</p> <p>5. 100% оқушылар арасында мұндай жағдайлар жоқ деп жауап берді.Сыныптағы маңызды аспектілер:</p> <p>6. 60% оқушылар үшін сыныптағы өзара құрмет пен достық маңызды.</p> <p>7. 30% оқушылар үшін сабақтарға белсенді қатысу және академиялық табыс маңызды.</p> <p>8. 10% оқушылар үшін сыныпта тыныштық пен тәртіптің болуы маңызды екенін айтты.Пікір білдіру еркіндігі:</p> <p>9. 90% оқушылар өз пікірін білдіруге еркіндік бар екенін айтты.</p> <p>10. 10% оқушылар кейде пікір білдіруге қорқатындарын білдірді.</p> <p>11. 0% оқушылар сыныпта пікір айту еркіндігі жоқ деп есептейді.</p> <p>Қорытынды:</p> <ul style="list-style-type: none"> Көптеген оқушылар сыныпта өздерін жайлы сезінеді және қарым-қатынаста қиындықтар жоқ. <ul style="list-style-type: none"> Алайда, <p>кейбіреу оқушылар арасында сыныпта қысым мен келеңсіз жағдайлар байқалады, сондай-ақ өз пікірін білдіруде қиындықтар туындайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> Сыныптағы психологиялық ахуалды жақсарту үшін кейбіреу оқушыларға қосымша пси 		
--	--	--	--	--

хологиялық қолдау қажет болуы мүмкін.

Ұсыныстар:

- Сыныптағы қарым-қатынастарды нығайту үшін топтық жұмыстар мен командалық іс-шараларды көбейту.
- Пікір білдіру еркіндігін арттыру үшін ашықталқылаулар мен тренингтер өткізу.
- Қысым мен келеңсіз жағдайлар байқалғаноқушылар мен жеке кеңес беру ұйымдастыру.

Тақырып: Түлектердің мақсат қою дағдыларын қалыптастыру

Іс-шара түрі: Тренингтік сабақ

Мақсаты: 9 және 11 сынып оқушыларының мақсат қою және оған жету дағдыларын дамыту, олардың өзін-өзі анықтау және болашақ мамандық таңдауға дайындық деңгейін арттыру.

Күні: Желтоқсан

Қатысушылар: 9 және 11 сынып оқушылары

Жауапты: Педагог-психолог

Сабақтың мазмұны:

1. **Мотивациялық бөлім:** «Мақсатқа жету – табыстың кілті»
тақырыбында бейнематериал көрсету.

2. **Жаттығулар:**

1. «Армандар мен мақсаттар» – оқушыларға болашақ мақсаттарын анықтауға көмектесетін шығармашылық тапсырма.
2. «Менің өмірлік жоспарым» – қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттарды құруға арналған практикалық жұмыс.

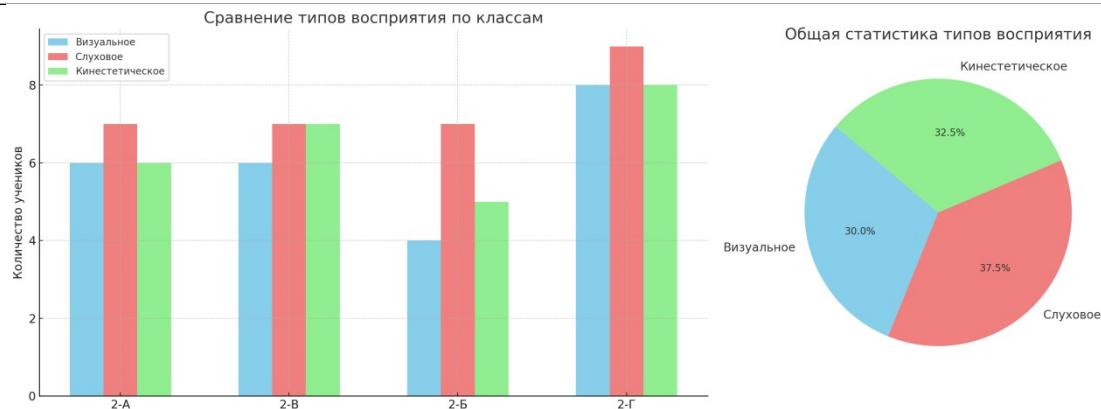
3. **Қорытынды:** Талдау және рефлексия, мақсатқа жету үшін жүйелі жұмыс жасаудың маңыздылығы туралы пікір алмасу.

		<p style="text-align: center;">Күтілетін нәтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оқушылардың мақсат қою дағдылары қалыптасады. • Өзін-өзі анықтау және жауапкершілік деңгейі артады. <p style="text-align: center;">2. Ата-аналармен жұмыс</p> <p style="text-align: center;">Тақырып: Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету қызметі</p> <p style="text-align: center;">Іс-шара түрі: Презентация / Хаттама / Фото есеп</p> <p>Мақсаты: ЕББҚ оқушылардың ата-аналарына психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету, отбасыдағы қарым-қатынас мәдениетін жақсарту және балаларды тәрбиелеу дағдыларын дамыту.</p> <p style="text-align: center;">Күні: Желтоқсан</p> <p style="text-align: center;">Қатысушылар: ЕББҚ оқушылардың ата-аналары</p> <p style="text-align: center;">Жауапты: Педагог-психолог</p> <p style="text-align: center;">Мазмұны:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кіріспе: Ата-аналармен танысу және мақсатпен таныстыру. 2. Презентация: «Ерекше балаларды қолдау – отбасы мен мектептің бірлескен жұмысы» тақырыбында баяндама. 3. Талқылау: Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру, тәжірибе алмасу. 4. Қорытынды: Ата-аналарға ұсыныстар беру және ақпараттық буклеттер тарату. <p style="text-align: center;">Күтілетін нәтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ата-аналар балаларын қолдау мен тәрбиелеудің тиімді әдістерін меңгереді. • Ата-аналар мен мектеп арасындағы өзара қарым-қатынас нығаяды. <p>2-сынып оқушыларының ақпаратты қабылдау түрлерін анықтау нәтижесінде әр сыныпта визуалдық, аудиалдық және кинестетикалық қабылдау түрлерінің әртүрлі деңгейде таралғаны байқалды.</p>		
--	--	---	--	--

- **Визуалдық қабылдау** оқушылардың **35%-ын** құрайды. Бұл оқушылар ақпаратты жақсы меңгеру үшін визуалды материалдарды (схема, графика, презентация, бейне) қолдану тиімді.
- **Аудиалдық қабылдау** үлесі шамамен **30%**, бұл топтағы оқушыларға лекция тыңдау, әңгімелесу және аудиоматериалдармен жұмыс жасау ұсынылады.
- **Кинестетикалық қабылдау** түрі **35%-ды** құрайды. Бұл оқушылар белсенді іс-әрекетте, тәжірибелік тапсырмалар орындау барысында ақпаратты жақсы қабылдайды.

Ұсынымдар:

1. Сабақ барысында оқушылардың қабылдау ерекшеліктеріне ескеру маңызды.
2. **Визуалдар** үшін — инфографика, сызбалар мен бейне материалдар қолданыңыз.
3. **Аудиалдар** үшін — әңгімелесу, мәтін оқу және аудиоматериалдарды пайдалану тиімді.
4. **Кинестетиктерге** — белсенді тапсырмалар, рөлдік ойындар мен практикалық жұмыстар ұйымдастыру қажет.

Желтоқсан айында мектеп оқушыларымен, ата-аналармен және педагогтермен жүргізілген түзету-дамыту және кеңес беру жұмыстары жоспарға сәйкес толық орындалды. Әр бағыт бойынша нақты іс-шаралар ұйымдастырылып, нәтижелер тіркелді.

Тәуекел топтағы оқушылармен жұмыс:

1. Педагог-психолог пен әлеуметтік педагог тренингтер, жеке кеңес беру, дәрістер арқылы тәуекел тобына кіретін 7-11 сынып оқушыларымен түзету-дамыту жұмыстарын жүргізді. Бұл шаралар оқушылардың мінез-құлықтарын реттеуге және эмоционалдық тұрақтылығын арттыруға бағытталды.

Дарынды оқушылардың психологиялық қолдауы:

1. Сұранысқа сәйкес дарынды оқушылардың психологиялық жағдайы бақыланып, түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді. Бұл оқушылардың жекетұлғалық және эмоционалдық қажеттіліктерін анықтап,

қолдау көрсету ғем мүмкіндік берді.

Жеке кеңес беру:

2. Оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге сұраныс бойынша жеке кеңес берілді. Кеңес беру барысында оқушылардың жеке мәселелері талданып, тиімді шешу жолдары ұсынылды. Ата-аналарға баланы тәрбиесіне қатысты көмек көрсетілді, ал педагогтерге оқушылардың мінез-құлық ерекшеліктері туралы кеңестер берілді.

Әдістемелік жұмыс:

3. Педагог-психолог пәндік әдістемелік бірлестіктердің жұмысына қатысып, педагогтерге психологиялық қолдау көрсету мақсатында сөз сөйлеулермен презентациялар өткізді.

"Психология" апталығы:

4. "Адам психологиясын білу – өмірдегі сәттіліктің кілті" тақырыбында ата-аналар, оқушылармен педагогтерге арналған іс-шаралар ұйымдастырылды. Психолог күніне орай өткізілген апталық аясында тренингтер, презентациялар, шығармашылық тапсырмалар орындалды.

Ұсынымдар:

- Алдағы уақытта түзету-дамыту жұмыстарының тиімділігін арттыру үшін оқушылардың қажеттіліктеріне реттелген және әртүрлі жас ерекшеліктеріне байланысты бағдарламалардың қолдану ұсынысы

		<p>нылады.</p> <ul style="list-style-type: none">• Педагогтермен бірлесе отырып, дарынды балалардың қолдау және тәуекел топтағы оқушылардың мәселелерін шешуге бағытталған кешенді шараларды жалғастыру қажет. <p>Қаңтар айында № 506 бұйрыққа сәйкес 5-6 сынып оқушылары арасында буллинг пен кибербуллингтің алдын алу бойынша ағартушылық іс-шаралар өткізілді. Іс-шараның негізгі мақсаты – оқушыларды буллинг пен кибербуллингтің зиянды әсерінен қорғау, агрессивті мінез-құлықтың алдын алу, сондай-ақ қауіпсіз интернет пайдалануға үйрету. Негізгі іс-шаралар: Презентациялар арқылы буллингтің түрлері мен оның салдары, сондай-ақ кибербуллингтің ерекшеліктері түсіндірілді. Әңгімелер мен тренингтер барысында оқушыларға конфликтіні дұрыс шешу жолдары және қолдау сұрау қажеттілігі туралы айтылды. Фото есеп пен хаттамалар жүргізілген жұмыстың толық көлемін көрсетіп, оқушылардың белсенді қатысқанын растады. Жұмыс нәтижелері: Оқушылар буллинг пен кибербуллингтің зиянды салдарын түсінді, агрессиясыз мінез-құлық қалыптастырудың маңыздылығын ұғынды. Ата-аналар мен педагогтерге де алдын алу шаралары туралы ақпарат беріліп, олардың қолдауы маңызды екені атап өтілді. Ұсынымдар: Оқушылар арасында буллингтің алдын алу жұмыстарын жүйелі түрде жалғастыру. Ата-аналарға балалардың интернеттегі қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша қосымша кеңес беру. Буллингке қарсы сенім телефоны мен мектептегі жауапты тұлғалар туралы ақпараттандыруды күшейту.</p> <p>Қаңтар айында жыныстық тиіспеушілік және құқық бұзушылықтың алдын алу тақырыптарында ата-аналар, педагогтер және оқушылар арасында бірқатар ағартушылық іс-шаралар ұйымдастырылды. Бұл шаралардың мақсаты – балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, құқықтық сауаттылықты арттыру және осындай жағдайлардың алдын алу үшін ата-аналар мен педагогтерге ұсыныстар беру. Ата-аналар мен педагогтерге жыныстық тиіспеушілік бойынша ұсыныстар Балаларға жас ерекшелігіне сәйкес жеке шекаралар мен жеке қауіпсіздік туралы түсіндіру әдістері ұсынылды. Ата-аналар мен педагогтерге жыныстық зорлық-зомбылықтың алдын алу, оны ерте тану және баланың сенімді қарым-қатынас орнатуының маңыздылығы жөнінде әдістемелік ұсынымдар берілді. Медицина қызметкерлері мен әлеуметтік педагогтер</p>		
--	--	---	--	--

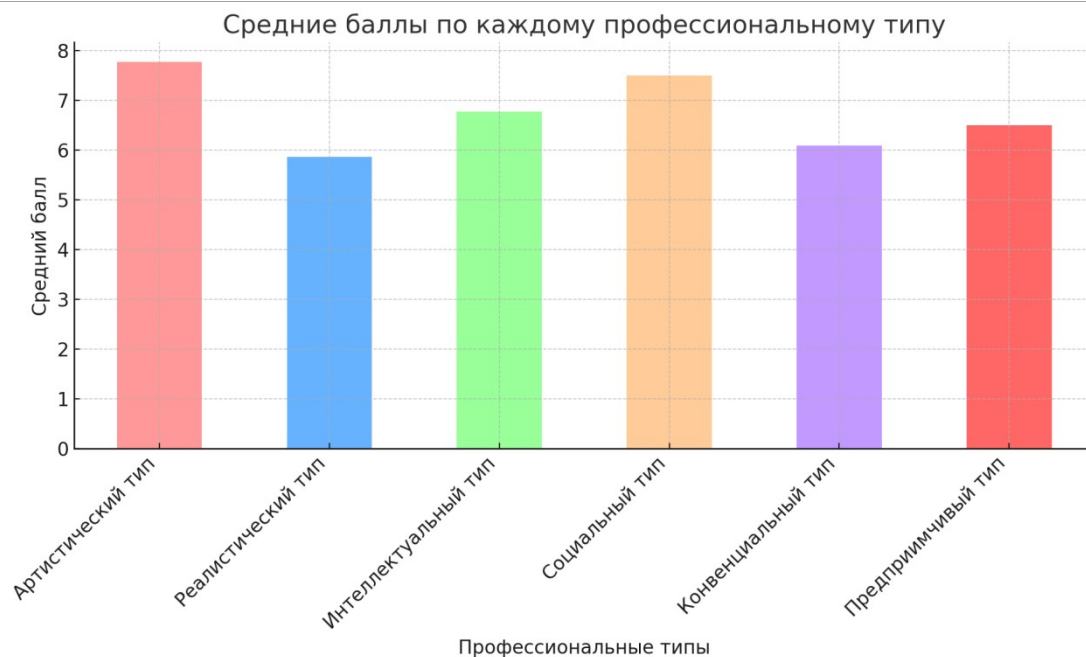
қосымша ақпаратпен бөлісіп, практикалық кеңестер берді. **Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша дәрістер**

7-11 сынып оқушыларына арналған дәрістер **жергілікті полиция қызметінің (ЖПҚ) ювеналды полиция қызметкерлерімен** бірлесіп өткізілді. Оқушыларға құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқықтарын қорғау және заңды жауапкершілік туралы түсіндірілді. Балалар құқық бұзушылықтың салдары мен одан қорғану жолдарын нақты мысалдар арқылы түсінді. Ұсынымдар: **Ата-аналар мен педагогтерге арналған тұрақты ақпараттық сессиялар ұйымдастыру.** Балалардың құқықтық сауаттылығын арттыру мақсатында интерактивті тренингтер өткізу. Жергілікті полиция қызметкерлерімен ынтымақтастықты жалғастыру және құқықтық мәдениетті дамыту шараларын жиі ұйымдастыру.

Дж. Голланд әдістемесі бойынша оқушылардың кәсіби қызығушылықтары мен жеке тұлғалық типтерін анықтау. Оқушылардың болашақ мамандыққа бейімділігін, қабілеттері мен қызығушылықтарын зерттеу арқылы олардың кәсіби бағдарын қалыптастыруға және болашақ мамандықты саналы түрде таңдауға көмектесу.

Нәтижелері негізінде:

- Әроқушының кәсіби типі анықталып, олармен жеке және топтық кеңестер ұйымдастырылады.
- Жеке ерекшеліктері мен кәсіби бейіміне сай мамандыққа бағыттау жұмыстары жүргізіледі.
- Оқушылардың әлеуетін дамыту үшін педагогикалық-психологиялық қолдау көрсетіледі.

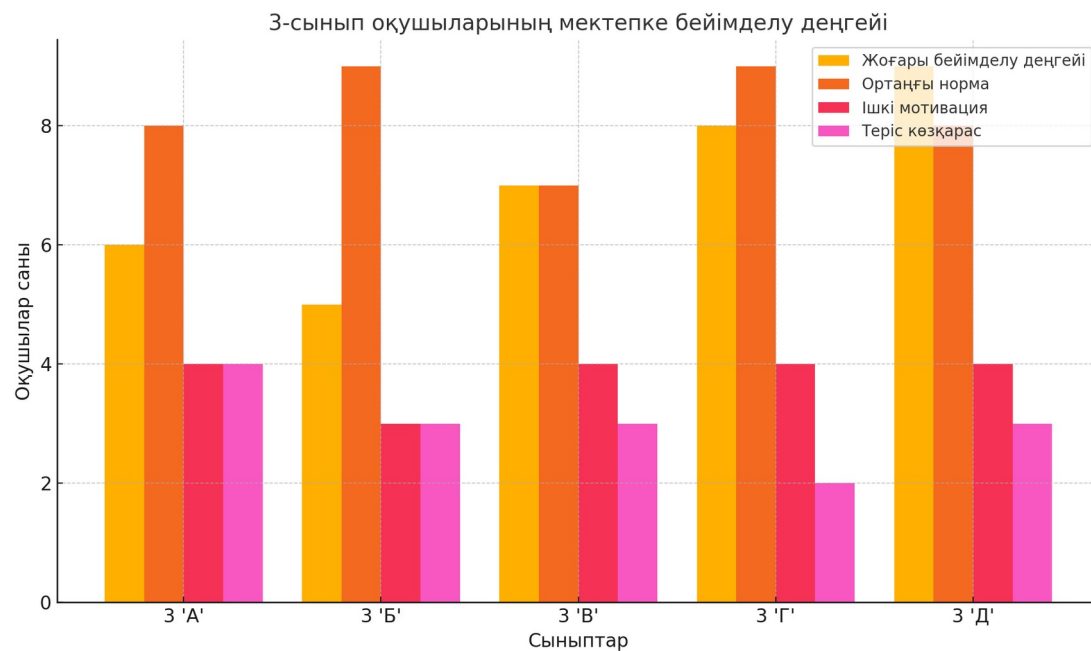
3-ші сынып оқушыларының оқу мотивациясын тексеру нәтижесі

Сауалнама: Н.Г. Лусканов әдістемесі бойынша алынды **Мақсаты:**
Оқушылардың мектепке бейімделу деңгейін, ішкі мотивациясын және оқу процесіне
деген көзқарасын анықтау

Бағалау шкаласы:

- **30–25 балл:** Мектепке бейімделуінің жоғары деңгейі
 - **20–24 балл:** Ортаңғы норма
 - **15–19 балл:** Ішкі мотивация
- **10–14 балл және төмен:** Мектепке теріс көзқарас (дезадаптация)

Нәтиже төмендегідей :

Қаңтар айы, 2025 жыл

Мақсаты:

Тәуекел топтарына жататын оқушылардың психологиялық жағдайын жақсарту және дарынды оқушылардың эмоционалдық жағдайына түзету-дамыту жұмыстарын жүргізу.

1. Тәуекел тобына жататын оқушылармен жұмыс

Қатысушылар: 7-11 сынып оқушылары

Жұмыс түрі:

		<ul style="list-style-type: none">• Тренингтер• Жеке кеңес беру• Дәрістер өткізу <p>Жұмыстың мазмұны:</p> <ul style="list-style-type: none">• Тәуекел тобына жататын оқушылардың әлеуметтік және эмоционалдық қиындықтарын анықтау және олармен түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді.<ul style="list-style-type: none">• Оқушылардың өзін-өзі бағалауына ықпал етуге, сенімділігін қалыптастыруға бағытталған тренингтер өткізілді.• Жеке кеңес беру барысында оқушылардың қиындықтары талқыланып, жеке шешімдер ұсынылды. <p>Нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none">• Оқушылардың эмоционалдық жағдайында өзгерістер байқалды.• Мектептегі мінез-құлықпен сабақта деген көзқарасты ілгерілеу тіркелді.<ul style="list-style-type: none">• Жеке жұмыстардың нәтижесі хаттамаларда тіркелді. <p>2. Дарынды оқушылармен түзету жұмыстары</p> <p>Қатысушылар: Дарынды оқушылар Жұмыс түрі: Аналитикалық анықтама жасау</p> <p>Жұмыстың мазмұны:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дарынды оқушылардың психологиялық жағдайына анықтау мақсатында диагностика жүргізілді.• Диагностика нәтижелері бойынша эмоционалдық қысымды төмендетуге және өзін-өзі реттеуді дағдыларында дамытуға бағытталған жұмыстар ұйымдастырылды.	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">Дарынды оқушылармен жеке және топтық түзету жұмыстары жүргізілді. <p style="text-align: center;">Нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none">Оқушылардың психологиялық жағдайы жақсарды, эмоционалдық тұрақтылық деңгейі артты.<ul style="list-style-type: none">Ата-аналармен мұғалімдерге оқушылардың психологиялық керекшеліктері туралы ұсыныстар берілді. <p style="text-align: center;">Буллинг және кибербуллингтің алдын алу бойынша № 506 бұйрық аясындағы жұмыс Ақпан айы, 2025 жыл</p> <p>Мақсаты: 7-8 сынып оқушылары арасында буллинг және кибербуллингтің алдын алу жұмыстарын жүргізу, оқушыларға буллингтің түрлері, салдары және оны болдырмау тәсілдері туралы ақпарат беру. Буллинг және кибербуллинг ұғымдары: оның түрлері, белгілері және психологиялық салдары түсіндірілді. Әлеуметтік желілерде өзін-өзі қорғау шаралары мен интернет қауіпсіздігі бойынша кеңестер берілді. Оқушыларға қиын жағдайларда көмек сұрау жолдары, сенім телефондары мен құқықтық қолдау алу мүмкіндіктері туралы ақпарат ұсынылды. Дәрістер барысында оқушыларға интерактивті сұрақ-жауап және мысалдар арқылы тақырып кеңінен ашылды. Нәтижелері: Оқушылар буллинг және кибербуллинг туралы ақпаратпен танысып, алдын алу шараларын меңгерді. Әлеуметтік желілерде қауіпсіздік ережелеріне мән беру деңгейі артты. Оқушылар қиын жағдайлар туындаған жағдайда кімге және қалай жүгіну қажеттігін түсінді. Қорытынды: Буллинг пен кибербуллингтің алдын алу жұмыстары аясында 7-8 сынып оқушыларымен өткізілген дәрістер нәтижелі болды. Оқушылар бұл тақырыпқа үлкен қызығушылық танытып, белсенді қатысып, көптеген сұрақтар қойды. Бұл бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жүйелі түрде жалғасын табады.</p>	
--	--	--	--

Ата-аналармен жұмыс: Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету қызметі
Мақсаты: Ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББҚ) оқушылардың ата-аналарына психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету және бала тәрбиесінде кездесетін қиындықтарды шешу жолдарын ұсыну. **Ата-аналарға арналған кенес беру:** ЕББҚ оқушылардың ерекшеліктерін түсіндіру. Үй жағдайында балалардың оқу және даму процесін қолдау әдістерін көрсету. **Психологиялық қолдау көрсету:** Стресс жағдайларын басқару және эмоционалдық тұрақтылықты қалыптастыру жолдары талқыланды. Ата-аналардың балаларына деген қолдау көрсету дағдыларына көңіл бөлінді. Баланың дамуы мен оның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, тиімді қолдау көрсету жолдары бойынша ақпарат ұсынылды. Тәрбиелеу кезінде жиі кездесетін қиындықтар мен оларды шешу тәсілдері түсіндірілді. **Нәтижелері:** Ата-аналар балалардың жеке ерекшеліктерін жақсырақ түсініп, қолдау көрсету әдістерін меңгерді. Баланың эмоционалдық және оқу процесіндегі мәселелерді шешуге бағытталған нақты ұсыныстар берілді. Ата-аналармен кері байланыс орнатылды және өзекті мәселелер талқыланды. **Қорытынды:** Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету қызметі барысында ата-аналармен тиімді байланыс орнатылып, олардың балаларына қолдау көрсету дағдылары дамытылды. Алдағы уақытта бұл жұмыстар жүйелі түрде жалғаса береді.

4-сынып оқушыларының қалыптасқан ойлау қабілетін анықтау бойынша қорытынды

2025 жылдың ақпан айында 4-сынып оқушыларының ойлау қабілетін анықтау мақсатында диагностикалық жұмыс жүргізілді. Зерттеу барысында логикалық ойлау, аналитикалық қабілет және кеңістіктік ойлау деңгейлері бағаланды.

Диагностикалық әдістер мен тапсырмалар:

- Сандарқатарынтолықтыружәнезандылықтыанықтау
 - Сәйкестендіру тапсырмалары
 - Артық сөзді табу
- Суреттер арқылы кеңістіктік ойлауды бағалау

Қорытынды нәтижелер:

Оқушылардың ойлау қабілеті жалпы алғанда орта және жоғары деңгейде екенін көрсетті:

- **Жоғары деңгей** – 35%
- **Орта деңгей** – 50%
- **Төмен деңгей** – 15%

Аналитикалық қабілеттер мен кеңістіктік ойлауды бағалау тапсырмаларына оқушылар белсенді қатысып, логикалық ойлауға негізделген тапсырмаларды шешуде қиындықтар байқалған жоқ. Дегенмен, төмен деңгейдегі оқушылардың кейбірі тапсырмаларды орындауда қосымша қолдауды қажет етті.

Ұсыныстар:

1. Жоғарыдеңгейліоқушылардыңлогикалыққабілеттеріноданәрідамытуүшінкүрделі ректапсырмаларенгізу.

2. Орта деңгейдегі оқушылардың аналитикалық қабілеттерін дамытуға арналған жүйелі жаттығулар жүргізу.
3. Төмен деңгейдегі оқушылармен жеке жұмыс ұйымдастырып, ойлау қабілеттерін жетілдіру бойынша түзету-дамыту сабақтарын өткізу.
4. Кеңістікті ойлауды дамыту үшін визуалды тапсырмалармен ойындар қолдану.

4-сынып оқушыларының қалыптасқан ойлау қабілетін анықтау қорытындысы

2024-2025 оқу жылының қаңтар айында 4 «А», «Б», «В», «Г», «Д» сынып оқушыларының ойлау қабілеттерін диагностикалау мақсатында психологиялық зерттеу жүргізілді. Диагностикалық жұмыс барысында әр оқушының ойлау деңгейі талданды, нәтижелері салыстырмалы түрде қорытындыланды. **Диагностикаға қатысқан оқушылар саны:** Барлығы – 115 оқушы. **Диагностикалық нәтижелер** Әр сыныптың оқушылары ойлау қабілетінің қалыптасу деңгейі бойынша төрт санатқа бөлінді:

1. **Жоғары деңгей** – Оқушылардың ойлау қабілеті өте жақсы дамыған, берілген тапсырмаларды жылдам әрі дұрыс орындайды.
2. **Орташа деңгей** – Оқушылардың ойлау қабілеті қалыпты нормада, тапсырмаларды орындау барысында кішігірім қиындықтар кездескенімен, жалпы нәтиже қанағаттанарлық.
3. **Төмен деңгей** – Оқушыларға ойлау операцияларын орындау қиын, тапсырмаларды түсіндіруді және қосымша қолдауды қажет етеді.
4. **Дезадаптация** – Оқушылардың мектеп тапсырмаларына қызығушылығы төмен, оқу барысында ұзақ мерзімді қолдауды қажет етеді.

Қорытынды нәтижелер (пайыздық көрсеткіш)

Сынып	Жоғары деңгей	Орташа деңгей	Төмен деңгей	Дезадаптация
4 «А»	35%	47%	18%	0%

Сынып	Жоғары деңгей	Орташа деңгей	Төмен деңгей	Деадаптация
4 «Б»	29%	45%	21%	5%
4 «В»	31%	42%	19%	8%
4 «Г»	27%	38%	25%	10%
4 «Д»	33%	44%	18%	5%

Жалпы қорытынды:

- 4-сынып оқушыларының басым бөлігі ойлау қабілеттері бойынша **орташа деңгейде**.
- **Жоғары деңгейдегі** оқушылар саны 30%-дан асады, бұл оқушылардың когнитивтік қабілеттерінің жақсы қалыптасқанын көрсетеді.
- **Төмен деңгей** көрсеткішіне ие оқушылар қосымша түзету-дамыту жұмыстарын қажет етеді.
- **Деадаптация деңгейіндегі** оқушылар саны аз болғанымен, олармен жүйелі түрде психологиялық қолдау көрсету шаралары жүргізілуі қажет.

Ұсыныстар:

1. **Жоғарыдеңгейдегіоқушылард**
ышығармашылықбағыттаынталандыружәнеолардыңқызығушылықтарынәріқара
йдамыту.

2. **Орташадеңгейдегіоқушыларме**
нлогикалықойлаужәненазардышоғырландыруғаарналғанжаттығулардыжиіө**Төме**
ндеңгейдегіоқушыларғажекенемесешағынтоптардаарнайыдамытусабактарынүй
ымдастыру.

3. **Деадаптациядеңгейіндегіоқушыларға**әлеуметтік-

психологиялық қолдау көрсету және ата-аналармен бірлескен жұмыс жүргізу.

